

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2010 • Τεύχος 93 • Τιμή τεύχους: 3€

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

με τον π. Καλλίνικο Μαυρολέοντα
από τις Πυλές Καρπάθου

Φοιτητικές Παρατάξεις

Με τη ματιά ενός πρωτοετή...

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Κύπρος

- Αγνοούμενοι
- Παραβιάσεις Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το περιοδικό **ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ** εορτάζει τα 20 χρόνια της κυκλοφορίας του και σας προσκαλεί στην εκδήλωση-αφιέρωμα με θέμα:

Κύπρος, πατρίδα πληγωμένη

Ομιλητές:

κ. Δημήτριος Αλευρομάγειρος, Αντιστράτηγος ε.α.,
επιτ. Γενικός Επιθεωρητής Στρατού

*"Λευκωσία, η τελευταία διχοτομημένη πρωτεύουσα
της Ευρώπης"*

π. Θεόδωρος Στυλιανού,
Πρωτοσυγκελλεύων Ι.Μ. Ταμασού
"Κύπρος, η νήσος των Αγίων"

Η εκδήλωση πλαισιώνεται με προβολές και τραγούδια
για την Κύπρο

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΜΑΪΟΥ, ώρα 7 μ.μ.

Καρύτση 14, Αθήνα (πίσω από την Παλαιά Βουλή)

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
τηλ. 210 3237154, www.xfe.gr

Είκοσι χρόνια διαδρομή, μια ανάσα, μια γιορτή...

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Είναι κάποιες φορές που το όνειρο το ζεις και δε το καταλαβαίνεις. Δεκάδες θαύματα που συμβαίνουν στη ζωή μας, μα τα μυωπικά μας μάτια επιμένουν να βλέπουν το υφάδι απ' την κάτω όψη.. Κι όμως επιτρέπει ο Θεός καμιά φορά να γυρίσουμε πίσω και να δούμε και την «άλλη» πλευρά. Να συνειδητοποιήσουμε ότι εδώ και είκοσι χρόνια αγκάλιασε την αναζήτηση, ενίσχυσε την πίστη, έδωσε έναν φιλόξενο χώρο συστηματικής επικοινωνίας νέων ανθρώπων που αμφισβητούν, σκέπτονται, πιστεύουν, ερευνούν, ζουν...

Είκοσι χρόνια συνεχούς κυκλοφορίας «Παρεμβολής»! Ένα υφάδι που κεντήθηκε από δεκάδες φοιτητές και φοιτήτριες με ενθουσιασμό, μεράκι, ξενύχτι και προσευχή. Μια στέγη στις νεανικές μας ανησυχίες, σε ζωντανούς προβληματισμούς και πανεπιστημιακά δρώμενα. Μία έξοδος από «έτσι είναι» στο «γιατί όχι;»...

«Είκοσι χρόνια διαδρομή και μοιάζουν μόνο μια στιγμή». Τόσα άρθρα, αφιερώματα, καταγραφές, τόσες συνεντεύξεις, αναζητήσεις, συντακτικές επιτροπές, τόσοι άνθρωποι έγραψαν, ακόμα περισσότεροι διάβασαν την «Παρεμβολή» όλα αυτά τα χρόνια... κι όμως όλα μοιάζουν «μια στιγμή»! «Μια ανάσα», «μια γιορτή»! Κάθε φορά που πιάνουμε στα χέρια μας ένα τεύχος, πόση χαρά, πόσος ενθουσιασμός μας γεμίζει που επικοινωνούμε μαζί σας, που έχουμε τη δική μας εναλλακτική «φωνή», τη δική μας Ορθόδοξη μαρτυρία στο αμφιθέατρο της σχολής μας που βαρέθηκε να ακούει τα ίδια και τα ίδια

“Είκοσι χρόνια διαδρομή
και μοιάζουν μόνο μια στιγμή
μια ανάσα, μια γιορτή
κι άντε πάλι απ’ την αρχή
σαν το άγραφο χαρτί

Άντε καρδιά μου, άντε πάλι
πρέπει να μάθεις κάτι πάλι
κάτι καινούργιο, κάτι νέο
κάτι πιο δύσκολο κι ωραίο”

Νίκος Πορτοκαλόγιλου,
“Άντε καρδιά μου”

και βλέπει στο περιοδικό μια ζωντάνια, κάτι «άλλο». Κάτι που σπάει την κατεστημένη αντίληψη για την Εκκλησία ως θεσμού απαρχαιωμένου που απευθύνεται μόνο στην τρίτη ηλικία, της πίστης ως παρωχημένης, του «εκκλησιαστικού εντύπου» ως κάτι που ξέρεις εκ των προτέρων τι λέει. Εδώ και είκοσι χρόνια η «Παρεμβολή» αγωνίζεται να παρεμβάλλει στο λόγο τον Λόγο με έναν τρόπο σύγχρονο, νεανικό, ουσιαστικό.

Με αποστολείς νέους και παραλήπτες νέους –στην ηλικία ή την σκέψη!- η «Παρεμβολή» εικοσάρισε! Κι όπως κάθε εικοσάρης, έτσι κι εκείνη έχει όρεξη να ζήσει· να ζήσει στην Εκκλησία την πίστη ως κάτι ζωντανό, στο Πανεπιστήμιο την επιστήμη ως χαρά της γνώσης αλλά κάτι εξελισσόμενο, στην κοινωνία την πραγματικότητα

τα ως πρόκληση για πραγματική κοινωνία.

Θερμές ευχαριστίες σε όλες και όλους τους συντελεστές της «Παρεμβολής». Είναι τόσοι πολλοί που δεν μπορούν να απαριθμηθούν απ’ αυτή τη θέση. Θερμές ευχαριστίες και σε εσάς, τους αναγνώστες μας! Με τη βοήθεια του Θεού, ευχόμαστε τα χρόνια που ακολουθούν η «Παρεμβολή» να συνεχίσει να δίνει όλο και πιο δυναμικά, τη δική της μαρτυρία ώστε η τελευταία σελίδα κάθε τεύχους, να είναι ταυτόχρονα η πρώτη στο βιβλίο των σκέψεων, στο μυαλό και την καρδιά του κάθε αναγνώστη.

«Άντε καρδιά μου, άντε πάλι πρέπει να μάθεις κάτι πάλι κάτι καινούργιο, κάτι νέο κάτι πιο δύσκολο κι ωραίο».

#Sinafe

Ιδιοκτήτης: Χριστιανική Φοιτητική Ένωση

Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα

Τηλ. - Fax: 210 32.37.154

www.xfe.gr

e-mail: xfe@xfe.gr, paremboli@xfe.gr

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή.

Η Σύntαξη διατηρεί το δικαίωμα να μη δημοσιεύει ή να συντέμνει τα κείμενα κατά την κρίση της.

Εκδότης - Υπεύθυνος κατά νόμο:

Παναγιώτης Παπαγεωργίου

Διευθυντής Σύntαξης:

Παναγιώτης Φαραντάτος

Συντακτική επιτροπή:

Παναγιώτης Παπαγεωργίου,

Αναστασία Μπιτσάνη, Μαρία Χούπα,

Παναγιώτης Κουφός, Δέσποινα Σκιαδά

Υπεύθ. Μην/ωσης:

Βασίλης Κυρβασιλίδης

Καλλιτεχνική επιμέλεια:

Καλλιόπη Βγόντζα, Κυριάκος Παπαδόπουλος

Εκτύπωση:

«Λυχνία», Υιοί Θ. Βγόντζα

Ανδραβίδας 7, Χαμόμυλο Αχαρνών,

Τηλ. 210 34.10.436

Τιμή τεύχους: 3€

Συνδρομή Εξωτερικού: 20€

Συνδρομή Εσωτερικού: 10€

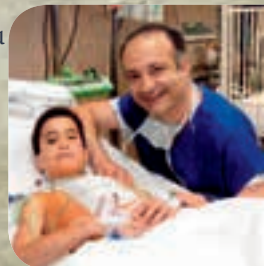
Αριθμός άδειας: 868

Κωδικός: 5475

Περιεχόμενα

ΑΠΡ-ΜΑΙ-ΙΟΥΝ. 2010 | Έτος KB' | Τεύχος: 93

- 1 Σύntαξη
- 2 Περιεχόμενα
- 3 Εισαγωγικό αφιερώματος
- 4 Ημερολόγιο από την προσκυνηματική εκδρομή στην Κύπρο
- 7 Κύπρος, σταυροδρόμι Ευρώπης και Ανατολής
- 10 Η αδικαίωτη ιστορία των αγνοουμένων ηρώων
- 13 Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- 17 Γνωριμία με τους αγίους της Κύπρου
- 20 Κύπρος, πατρίδα πληγωμένη
- 22 Συνέντευξη με τον π. Καλλίνικο Μαυρολόοντα
- 26 Μέσα από τη ματιά ενός πρωτοετή...
- 28 Φοιτητικές παρατάξεις
- 31 Αυξέντιος Καλαγκός. Ένας σύγχρονος «ιατρός των φτωχών»
- 33 Ο εθισμός των νέων στα ηλεκτρονικά παιχνίδια
- 36 Βυζαντινή «επιδρομή» στην Αλλεμανία
- 40 Η Σιέρρα Λεόνε γνωρίζει την Ορθοδοξία... σε ρυθμούς ροκ!
- 43 Συμβαίνουν
- 44 Θέματα Πνευματικής Ζωής
- 45 Η φωνή των Πατέρων
- 46 Δραστηριότητες
- 48 Βιβλιοπαρουσιάσεις

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

- Μην ξεχνάτε να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας. Στην ετικέτα του πλαστικού φακέλου αναγράφεται η ημερομηνία λήξης της συνδρομής, π.χ. εάν γράφει 31/12/07 σημαίνει ότι οφείλεται η συνδρομή των ετών 2008, 2009 και 2010.
- Η ανανέωση της συνδρομής μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους:
 - α) στα γραφεία της Χ.Φ.Ε στην Αθήνα, οδός Καρύτση 14 (4ος όροφος), στη Θεσσαλονίκη, οδός Εθν. Αμύνων 22 (τηλ. 2310-224238),
 - β) στο βιβλιοπωλείο «ΖΩΗ», Καρύτση 14 Αθήνα,
 - γ) με επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού (Καρύτση 14 Τ.Κ. 105 61 Αθήνα),
 - δ) ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα: www.xfe.gr
- Γενικά για θέματα μηχανοργάνωσης τηλεφωνείτε στο 6934 60 72 76
- Κάθε συνδρομή ισχύει για το ημερολογιακό έτος, δηλ. από 1/1 - 31/12. Αυτό σημαίνει ότι θα αποστέλλονται τα προηγούμενα τεύχη του έτους, εκτός αν υπάρχει διαφορετική δική σας υπόδειξη.
- Εάν για κάποιο λόγο επιθυμείτε να μην λαμβάνετε πλέον την "Παρεμβολή", ενημερώστε μας. Διαφορετικά το τεύχος θα αποστέλλεται και η συνδρομή σας θα εκκρεμεί.
- Εάν αλλάξει η διεύθυνσή σας, ενημερώστε μας εγκαίρως γράφοντάς μας και τα παλιά και τα νέα στοιχεία σας.
- Περιμένουμε τις παρατηρήσεις, τα σχόλια, τις αντιρρήσεις και τις προτάσεις σας για την "Παρεμβολή".

Κύπρος

Κύπρος, το τρίτο μεγαλύτερο νησί της Μεσογείου. Ένας τόπος που γνώρισε τόσους κατακτητές όσο ελάχιστοι άλλοι. Προδόθηκε και πουλήθηκε, έγινε αντικείμενο πολιτικής και οικονομικής εκμετάλλευσης. Φυτώριο ηρώων που με το τραγούδι στα χείλη ανέβαιναν στην αγχόνη. Ένα νησί στο οποίο ο Θεός ανέδειξε πολλούς αγίους, από το οποίο ξεκίνησε ο Χριστιανισμός στην Ευρώπη.

Κύπρος, η πολυτραγουδισμένη. Ένα «χρυσοπράσινο φύλλο» με ιστορία 10.000 χρόνων. Είναι ένας τόπος με ανοιχτές πληγές, τους τόσους εκατοντάδες αγνοούμενους. Ένας μέρος στο οποίο μας αξίωσε ο Θεός να πάμε τη διακαινήσιμο εβδομάδα. Να το ζήσουμε από κοντά.

Λένε ότι δεν μπορείς να αγαπήσεις έναν τόπο αν δεν τον περπατήσεις. Κι εμείς, ίσως γι' αυτό αγαπήσαμε πολύ την Κύπρο. Γιατί την γυρίσαμε και την περπατήσαμε. Κάθε βουνό, κάθε πεδιάδα, κάθε

λιμάνι έχει τη δική του ιστορία να σου διηγηθεί. Κάθε σπίτι έχει τη δική του ιστορία· ενός πρόσφυγα που «επισκέφθηκε» το κατεχόμενο χωριό του και εύχεται να μην είχε πάει ποτέ, μιας μαυροφορεμένης γιαγιάς που περιμένει τον αγνοούμενο γιο της να γυρίσει, μιας γυναίκας που υπέστη το έγκλημα του βιασμού όταν έγινε η εισβολή...

Κύπρος των αντιφάσεων. Στην Αμμόχωστο μια πόλη φάντασμα. Χωριά έρημα, εκκλησιές κατεστραμμένες. Στα πρώτα ελεύθερα εδάφη δίπλα στη γραμμή, βίλες Ελληνοκυπρίων. Καταστροφή και ευμάρεια δίπλα-δίπλα. Μέσα σε τριάντα χρόνια η Κύπρος ανέπτυξε υποδομές που θα ζήλευε οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα. Μια χώρα 750.000 κατοίκων που έχει αναπτύξει θεσμούς, τουρισμό, εκπαίδευση, παρουσία στη διεθνή σκηνή. Κι απ' την άλλη, στα βόρεια, σαν παραφωνία ένα τμήμα της παραμένει υπανάπτυκτο, οικονομικά παραπαίον. Ανάπτυξη και πρόοδος

κι απ' την άλλη, καρφωμένος στο έδαφος, ένας σωρός από πέτρες που ασπρίζουν τα παιδιά των δημοτικών σχολείων κάθε βδομάδα· μια ημισέληνος που ασθμαίνει να φωτίσει το έρεβος ενός ψευδοκράτους...

Με τις μνήμες απ' το ταξίδι νωπές, με σεβασμό στην ιστορία και τους αγίους του νησιού, με τη διάθεση να μοιραστούμε με 'σας, αγαπητοί αναγνώστες, όσα ζήσαμε και μάθαμε για την Κύπρο, αφιερώνουμε το τεύχος αυτό και την εκδήλωση για τα 20 χρόνια της «Παρεμβολής» στην ελληνική αυτή, πληγωμένη μας πατρίδα. Σ' ένα θέμα ανοιχτό, ζωντανό, φλέγον, επίκαιρο, εθνικό, θρησκευτικό, σ' ένα κράτος που το 2010 συμπληρώνει 50 χρόνια από την ίδρυσή του.

«Κανένας δεν ξεχνά, τίποτα δεν ξεχνιέται».

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

Ημερολόγιο από την προσκυνηματική εκδρομή της Χ.Φ.Ε. στην Κύπρο!

Τρίτη 6 Απριλίου 2010

Ώρα 9πμ, στο Αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος». Φοιτητές από τις τρεις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Πάτρα, συγκεντρωνόμαστε και αναχωρούμε για το αεροδρόμιο της Λάρνακας. Μαζί μας, έχουμε την ευλογία να έχουμε τον π. Κυριακό Τσολάκη, μέλος της Αδελφότητας Θεολόγων «η Ζωή», ο οποίος, παρά το βεβαρημένο πρόγραμμά του, μας συνόδευσε στην Κύπρο. Εκεί όπου για πάνω από μία δεκαετία είχε εργαστεί ιεραποστολικά ως Ιεροκήρυκας στα δύσκολα χρόνια της τουρκικής εισβολής.

Φτάνοντας στο αεροδρόμιο της Λάρνακας, συναντούμε τη ξεναγό μας, κα Χρίστα Πελεκάνου, και ξεκινάμε την περιοδεία μας. Στις Αλυκές της Λάρνακας βρίσκεται το μουσουλμανικό προστατευόμενο τέμενος της Χαλά Σουλτάν, ένα από τα μεγαλύτερα μουσουλμανικά προσκυνήματα στον κόσμο. Έπειτα, μπαίνουμε στην πόλη της Λάρνακας, όπου ξεκουραζόμαστε στο θαυμάσιο παραλιακό μέτωπο της πόλης με τους πανύψηλους φοίνικες. Εκεί προσκυνούμε το ναό και το τάφο του Αγίου Λάζαρου του πρώτου επισκόπου της περιοχής Κιτίου (παλιά ονομασία της Λάρνακας), όπου είχε καταφύγει μετά από διωγμό των Ιουδαίων. Λίγο πριν αναχωρήσουμε για τη Λεμεσό, περνάμε από την Αγγελόκτιστη, μια εκκλησία του 6^{ου} αιώνα με την υπέροχη ψηφιδωτή απεικόνιση της Παναγίας πλαισιωμένη από τους Αρχαγγέλους Μιχαήλ και Γαβριήλ στην κόγχη του ιερού. Δυστυχώς, τη βρίσκουμε κλειστή

λόγω εργασιών συντήρησης και κατευθυνόμαστε προς τη Λεμεσό, όπου βρίσκεται το ξενοδοχείο που θα μείνουμε.

Τετάρτη 7 Απριλίου 2010

Μετά το γεμάτο πρωινό μας ξεκινάμε για την πρωτεύουσα

της Κύπρου, την Λευκωσία. Εκεί μας περιμένει στις 9 το πρωί ο επίσκοπος Καρπασίας στο χώρο υποδοχής της Αρχιεπισκοπής Κύπρου και μας καλωσορίζει με λίγες ουσιαστικές, αναστάσιμες συμβουλές και ένα ενθύμιο. Μετά τη ξενάγησή μας στην Αρχιεπισκοπή, επισκεπτόμαστε τον καθεδρικό ναό

του Αγίου Ιωάννη με τον πλούσιο διάκοσμο, ο οποίος βρίσκεται στον ίδιο χώρο, καθώς και το Βυζαντινό Μουσείο με τις καλοσυντηρημένες παλιές του εικόνες. Δίπλα στην Αρχιεπισκοπή βρίσκεται το Μουσείο Αγώνα της ΕΟΚΑ, όπου αναγνωρίζουμε μέσα από φωτογραφικές μαρτυρίες και οπτικοακουστικό υλικό τον υπεράνθρωπο αγώνα της ΕΟΚΑ για την απελευθέρωση και ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Ανάμεσα στα εκθέματα, ξεχωρίζουμε και μία αφίσα-ντοκουμέντο, από την κινητοποίηση που είχε κάνει η Χριστιανική Φοιτητική Ένωση στην Αθήνα για να συγκεντρώσει και να στείλει στη δοκιμαζόμενη Μεγαλόνησο φιάλες αίματος. Αμέσως, μετά κατευθυνόμαστε προς τα φυλακισμένα μνήματα, όπου προσκυνούμε τους τόπους θανάτου και ταφής νεκρών αγωνιστών της ΕΟΚΑ, διαβάζοντας παράλληλα την Τρισάγιο ακολουθία. Ο χώρος προκαλεί βαθειά συγκίνηση. Μαζί με

αντικείμενο αρχαιοκαπηλίας από τους Τούρκους και έχουν πωληθεί στο εξωτερικό. Κατευθυνόμαστε προς την παλιά Λευκωσία, στην οποία περπατώντας βλέπουμε τις παλιές γειτονιές με την εκκλησία της Φανερωμένης, την οδό Λήδρας απέναντι από τα οδοφράγματα με τους Τούρκους και τα γραφικά σοκάκια που άλλοτε έσφυζαν από ζωή... Κάποιοι από εμάς, δίνουμε διαβατήρια, παίρνουμε το χαρτάκι του επισκέπτη και περνάμε. Το θέαμα είναι λυπηρό...

Πέμπτη 8 Απριλίου 2010

Σήμερα επισκεπτόμαστε την ορεινή Κύπρο με πρώτο σταθμό τον ναό του χωριού Όμοδος, παλιό μοναστήρι με κομμάτι του Τιμίου Σταυρού και «κάνναβο», ένα κομμάτι από το σκοινί που έδεσαν τον Χριστό. Αυτά τα άφησε εκεί η Αγία Ελένη. Ακόμα ψηλότερα βρίσκονται τα μοναστήρια της Τριαδί-

τισσας και της Τρικκουκιάς, λιτά αλλά πάντα ενεργά και πνευματικά με θαυματουργές εικόνες της Παναγίας, και φυσικά η μονή του Κύκκου που μας εξέπληξε με τον πλούτο της και με την εικόνα της Παναγίας, έργο του Ευαγγελιστή Λουκά. Εντυπωσιακό είναι επίσης και το υπερσύγχρονο μουσείο που έχει δημιουργήσει η Μονή, προβάλλοντας τον εκκλησιαστικό και ιστορικό της πλούτο. Πάνω από τη Μονή, στο λεγόμενο «θρονί» όπου βρέθηκε η εικόνα της Παναγίας του Κύκκου, δεσπόζει ο τάφος του αρχιεπίσκοπου Μακαρίου. Το μεσημέρι η Μονή μάς έκανε την τιμή να μας κάνει τα τραπέζι σε ένα κοντινό χωριό. Η κούραση είναι μεγάλη. Επιστρέφουμε στο ξενοδοχείο μας για ξεκούραση. Αύριο είναι μεγάλη γιορτή!

Παρασκευή 9 Απριλίου 2010

Γιορτάζει η Ζωοδόχος Πηγή και εκκλησιαζόμαστε στο ναό του Αγίου Γεωργίου Λεμεσού. Ακολουθεί πρωινό και αναχωρούμε για την Πάφο περνώντας μέσα από την περιοχή των αγγλικών βάσεων, ένα σχεδόν «κράτος εν κράτει», όπου λειτουργούν άλλοι νόμοι. Διασχίζοντας μια γονιμότατη περιοχή φτάσαμε στο φρούριο του Κολοσσίου, απ' το οποίο απολαμβάνουμε την υπέροχη θέα, ενώ κοντά στη θάλασσα βρίσκεται η αρχαία πόλη του Κουρίου με το υποβλητικό της θέατρο. Περνώντας από την «Πέτρα του Ρωμνού» φτάνουμε στην Πάφο, όπου μας υποδέχεται ο σεβασμίος Μητροπολίτης. Έπειτα, κατεβαίνουμε στην Κάτω Πάφο, όπου θαυμάζουμε τα πανέμορφα ψηφιδωτά που σώθηκαν από την αρχαιότητα, καθώς και την παλαιοχριστιανική βασιλική του Αποστόλου Παύλου και την στήλη όπου τον έδεσαν και τον μαστίγωσαν «προς δόξαν Θεού». Το μεσημέρι με την ξερή ζέση να μας καθηλώνει στην τουριστική

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

Κάτω Πάφο, γευματίζουμε, και στο γυρισμό, επισκεπτόμαστε τη μονή του Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου. Εκεί προσκυνούμε την «εγκλείστρα» του λαξευμένη στο βράχο και παίρνουμε τον δρόμο της επιστροφής για τη Λεμεσό, όπου έχουμε λίγο χρόνο για βόλτα, φαγητό και ξεκούραση.

Σάββατο 10 Απριλίου 2010

Ξεκινάμε νωρίς για την ορεινή Λάρνακα, όπου στην κορυφή ενός βουνού βρίσκεται το μοναστήρι του Σταυρού, γι' αυτό και λέγεται το όρος Σταυροβούνι. Στο μοναστήρι φυλάσσεται μεγάλο κομμάτι Τιμίου Σταυρού και μας θύμισε την ασκητικότητα και τη λιτότητα των μοναστηριών του Αγίου Όρους. Κάνουμε στάση στον ναό του Αγίου Αλεξάνδρου, ο οποίος ανεγέρθη προς τιμή των 1619 αγνοουμένων, και στον «Οίκο των Αγνοουμένων». Εκεί συναντάμε το ζεύγος Πετεμερίδη με τα τέσσερα παιδιά τους που θα μας συνοδεύουν για όλη την υπόλοιπη μέρα. Η γνωριμία μας με τους

αγνοουμένους της τουρκικής εισβολής μας φορτίζει συγκινησιακά. Μετά, στη γυναικεία μονή του Αγίου Ηρακλειδίου, του πρώτου χριστιανού αφότου έφτασαν στην Κύπρο οι απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας.

Το μεσημέρι γευματίζουμε σε ένα χωριό, όπου η κα Πετεμερίδου μας τραγουδάει πατριωτικά τραγούδια. Έπειτα, κατευθυνόμαστε στη μονή Μαχαιρά και στο κρησφύγετο όπου θυσιάστηκε ο Γρηγόρης Αυξεντίου. Στο γυρισμό προς το ξενοδοχείο περνάμε από το χωριό Λεύκαρη για να δούμε από κοντά τα πασίγνωστα λευκαρίτικα υφαντά και την εκκλησία του χωριού.

Κυριακή 11 Απριλίου 2010

Εκκλησιαζόμαστε στο ναό του Αγίου Γεωργίου, παίρνουμε τα πράγματά μας από το ξενοδοχείο και ξεκινάμε για την επαρχία Αμ-

μοχώστου. Εκεί περνάμε δίπλα από τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στα ελεύθερα και στα κατεχόμενα εδάφη και αποτιμούμε φόρο τιμής στους τάφους των Τάσου Ισαάκ και Σολωμού Σολωμού στη Δερύνεια. Λίγο πιο κει, στο ίδιο Κοιμητήριο ανάβουμε ένα κερί στους τάφους των οικογενειών του αεροπορικού δυστυχήματος της εταιρείας «ΗΛΙΟΣ»... Από μακριά βλέπουμε την εγκαταλελειμμένη πόλη – φάντασμα της Αμμοχώστου. Το μεσημέρι τρώμε όλοι μαζί σε ένα εστιατόριο και κατευθυνόμαστε στην Αγία Νάπα, μια εκπληκτικά αναπτυσσόμενη τουριστική πόλη της Κύπρου, όπου επισκεπτόμαστε ένα παλιό μοναστήρι στο κέντρο της πόλης. Τελευταίος προορισμός του ταξιδιού μας το Λιοπέρι με τον «αχυρώνα», έναν ένδοξο τόπο θυσίας τριών παλικαριών της ΕΟΚΑ. Κατευθυνόμαστε στο αεροδρόμιο της Λάρνακας και επιστρέφουμε κατά τις 10 μμ στην Αθήνα. Πλέον η λέξη «Κύπρος» ακούγεται διαφορετικά στ' αυτιά μας, εγείρει συναισθήματα διαφορετικά στις ψυχές μας...

Επιμέλεια:

Γιώργος Τσατίρης

Πτυχ. Ιστορικού-Αρχαιολογικού Α.Π.Θ.

Χ.Φ.Ε. Θεσσαλονίκης

Κύπρος, σταυροδρόμι μεταξύ Ευρώπης και Ανατολής

Η Κύπρος είναι γνωστή σαν το *Νησί της Αφροδίτης* αφού κατά την Φοινικική Μυθολογία, η Ασάρτη, θεά του έρωτα και της ομορφιάς, που αργότερα συνδέθηκε στην Ελληνική Μυθολογία με τη θεά Αφροδίτη, γεννήθηκε στο νησί, στις ακτές της Πάφου. **Είναι ένα νησί με 10.000 χρόνια ιστορίας και πολιτισμού και κατέχει κρίσιμη γεωφυσική θέση στον παγκόσμιο χάρτη.** Βρίσκεται στη Β.Α. άκρη της Ανατολικής Μεσογείου. Στο πέρασμα των αιώνων η γεωγραφική της θέση άλλοτε τη βοήθησε κι άλλοτε την έβλαψε. Τη βοήθησε γιατί την έφερε σε άμεση επαφή με τα πρώτα μεγάλα κέντρα του πολιτισμού, την Αίγυπτο, τη Μέση Ανατολή, τη Μεσοποταμία. Την έβλαψε γιατί έγινε αιτία να κατακτηθεί απ' όλους όσοι έγιναν ισχυροί παράγοντες στην περιοχή, τους Ασσύριους, τους Σταυροφόρους, τους Τούρκους και πολλούς άλλους.

Η εποχή του Λίθου και του Χαλκού

Η Κύπρος κατοικήθηκε για

πρώτη φορά τη Νεολιθική Εποχή, όπως έχουν δείξει ως τώρα οι ανασκαφές. Ο συνοικισμός της Χοιροκοιτίας, με τη σημαντική αρχιτεκτονική και τον ιδιόμορφο τρόπο της ζωής του, αποτελεί ένα ξεχωριστό παράδειγμα νεολιθικού πολιτισμού στη Μέση Ανατολή. Την

εποχή αυτή κάνει για πρώτη φορά την εμφάνισή του στην Κύπρο ο χαλκός, που επρόκειτο να παίξει τόσο σημαντικό ρόλο στην ιστορία του νησιού. Για το ίδιο προϊόν έδειξαν ενδιαφέρον και οι **Μυκηναίοι**, παρόλο που τους χώριζε από την Κύπρο αρκετή απόσταση. Σαν έμποροι λοιπόν, έφτασαν στην Κύπρο οι Μυκηναίοι, όπως διαπιστώνουμε από τα μυκηναϊκά αγγεία που βρέθηκαν άφθονα στο νησί. Με την εγκατάσταση των Ελλήνων στην Κύπρο η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός διαδόθηκαν και το νησί πήρε από τότε ελληνικό χαρακτήρα. **Οι Κύπριοι από τότε άρχισαν να μιλούν ελληνικά και αφομοίωσαν στον τρόπο ζωής τους και στον πολιτισμό τους ελληνικά χαρακτηριστικά, χωρίς ποτέ ωστόσο να πάψουν την επαφή τους με τις γειτονικές τους χώρες της Ανατολής. Αυτόν τον εθνικό και πολιτιστικό χαρακτήρα μαζί με την ελληνική τους διάλεκτο διατήρησαν οι Κύπριοι από τα αρχαία χρόνια ως σήμερα.** Οι επιδράσεις των κατακτητών δεν μπόρεσαν να τους αποξενώσουν

από την παράδοσή τους ούτε να αλλοιώσουν τα βασικά στοιχεία του πολιτισμού τους.

Η Κύπρος κάτω από κατακτητές

Η Κύπρος γνώρισε πολλές κατακτήσεις. Πέρασε στην κυριαρχία των **Ασσυρίων** (707 - 650 π.Χ.), ισχυρού πολεμικού λαού της Βόρειας Μεσοποταμίας. Μετά από ένα μικρό διάστημα ελευθερίας, έρχεται η κατάκτηση της Κύπρου από τους **Αιγυπτίους** (569 π.Χ.). Στη συνέχεια, το 546 π.Χ. ο μεγάλος βασιλιάς των **Περσών** Κύρος κατέκτησε τη Μικρά Ασία κάνοντας έτσι και την υποταγή της Κύπρου αναπόφευκτη.

Όταν ο **Μακεδόνας βασιλιάς Αλέξανδρος** μαζί με όλους τους Έλληνες εκστράτευσε εναντίον του περσικού κράτους κι έγινε κυρίαρχος της Ασίας, τότε και η Κύπρος απαλλάχτηκε από τον περσικό ζυγό (332 π.Χ.). Ο Αλέξανδρος όμως πέθανε πολύ σύντομα (323 π.Χ.) και η Κύπρος, αφού για ένα διάστημα έγινε αντικείμενο ανταγωνισμού ανάμεσα στους διαδόχους του, πέρασε τελικά στην εξουσία των Ελλήνων βασιλιάδων της Αιγύπτου, γνωστών ως **Πτολεμαίων** (294 π.Χ.). Όταν στα χρόνια του Ιουλίου Καίσαρα οι **Ρωμαίοι** είχαν επιβάλει τη δύναμή τους σ' όλη τη Μεσόγειο θάλασσα, έστειλαν στην Κύπρο το Μάρκο Κάτωνα, Ρωμαίο αριστοκράτη που κατάρχησε την κυριαρχία των Πτολεμαίων και πέρασε το νησί στην εξουσία τους. Η Κύπρος, ωστόσο, ξαναβρέθηκε για ένα διάστημα στη δικαιοδοσία της Αιγύπτου κάτω από την τελευταία

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

βασιλίτσα της χώρας αυτής, την ξακουστή Κλεοπάτρα. Όταν ο Αύγουστος νίκησε το Μάρκο Αντώνιο και κυριάρχησε στην Αίγυπτο, η Κύπρος έγινε οριστικά ρωμαϊκή επαρχία (30 π.Χ.).

Τον 4^ο αι. μ.Χ. η Κύπρος πέρασε στη δικαιοδοσία της Κωνσταντινούπολης και μπήκε έτσι, στη νέα μακρόχρονη περίοδο της ιστορίας της, σαν επαρχία του βυζαντινού κράτους. Στα αρχαία χρόνια η Κύπρος ήταν σημαντικό κέντρο λατρείας της Αφροδίτης, θεάς της ομορφιάς και του έρωτα. Ο ναός της βρισκόταν στην Παλιά Πάφο, (σημερινά Κούκλια), κι έρχονταν προσκυνητές σ' αυτήν απ' όλη την Κύπρο κι από τις άλλες χώρες του αρχαίου κόσμου.

Όσο ισχυρή όμως κι αν ήταν η παράδοση της λατρείας της θεάς, **η Κύπρος έγινε πολύ νωρίς ένα από τα πρώτα κέντρα διάδοσης του Χριστιανισμού. Οι Απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας ταξίδεψαν στην Κύπρο κι έβαλαν τις βάσεις της νέας θρησκείας. Ο Απόστολος Βαρνάβας έγινε ο ιδρυτής της Εκκλησίας της Κύπρου, που επρόκειτο να παίξει πολύ σημαντικό ρόλο στη ζωή και στην ιστορία του κυπριακού λαού.**

Φραγκοκρατία - Τουρκοκρατία

Το 1192 τελειώνει η βυζαντινή κυριαρχία στην Κύπρο και αρχίζει η **Φραγκοκρατία** (1192). Για τη λύπη που ένιωσαν οι Κύπριοι με τη θλιβερή τύχη της πατρίδας τους μας μιλά ο Κύπριος συγγραφέας και ασκητής Άγιος Νεόφυτος, που έγινε ο ιδρυτής του ομώνυμου μοναστηριού στην Πάφο. Οι Φράγκοι άφησαν στην Κύπρο εξαίρετα δείγματα γοτθικής αρχιτεκτονικής, όπως την Αγία Σοφία στη Λευκωσία, τον Άγιο Νικόλαο

στην Αμμόχωστο, το μοναστήρι στο Πέλλαπαϊς και το μοναδικό στην ομορφιά του κάστρο στον Άγιο Ιλαρίωνα, πάνω στα βουνά του Πενταδάκτυλου.

Έπειτα το νησί, και ενώ έχει περάσει υπό βενετσιάνικη κυριαρχία, ζει κάτω από την απειλητική σκιά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, που είχε επιβάλει την κυριαρχία της σ' όλες τις χώρες της Ανατολής. Παρόλη τη σθεναρή αντίσταση των ηρωικών αγωνιστών της περιόδου εκείνης, ο τούρκος πασάς πέτυχε την κατάκτηση της Κύπρου και επέβαλε παντού την εξουσία της **Οθωμανικής Αυτοκρατορίας** (1571).

Το 1821 έγινε στην Ελλάδα η επανάσταση εναντίον της οθωμανικής κυριαρχίας. Ο κυπριακός λαός δεν είχε καμιά δυνατότητα συμμετοχής στον ένοπλο αγώνα, εξαιτίας κυρίως, της γεωγραφικής της θέσης. Ωστόσο, οι τουρκικές αρχές έκαναν σκληρούς διωγμούς εναντίον του χριστιανικού πληθυσμού κι ένας σημαντικός αριθμός ηγετικών παραγόντων και εκκλησιαστικών αξιωματούχων εκτελέστηκαν. Το πρώτο θέμα των διωγμών ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός, που τιμήθηκε από τον κυπριακό λαό σαν εθνομάρτυρας.

Το 1878, στο συνέδριο του Βερολίνου, ύστερα από παρασκηνιακές διαπραγματεύσεις και πιέσεις των Άγγλων, η Τουρκία παραχώρησε την Κύπρο στη Μεγάλη Βρετανία. Οι Τούρκοι έφυγαν ειρηνικά και τη διακυβέρνηση της Κύπρου ανέλαβαν οι **Άγγλοι**.

Αγγλοκρατία

Οι Κύπριοι δέχτηκαν με χαρά τους Άγγλους, γιατί πίστευαν ότι ως χριστιανική και δημοκρατική χώρα η Αγγλία θα τους κυβερνούσε καλύτερα. Πίστευαν ακόμα ότι η Αγγλία θα παραχωρούσε την Κύπρο στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις επιθυμίες των Κυπρίων. Κυριότερος στόχος στις εθνικές βλέψεις

των Κυπρίων ήταν να ενωθεί η Κύπρος με το ελληνικό κράτος. Το 1882 οι Άγγλοι παραχώρησαν στους Κυπρίους σύνταγμα. Σύμφωνα μ' αυτό οι Κύπριοι, χωριστά Έλληνες και Τούρκοι, μπορούσαν να παίρνουν μέρος στη νομοθετική εξουσία. Στην πραγματικότητα, όμως, οι Άγγλοι επέβαλλαν πάντοτε τη θέλησή τους.

Η πρώτη εξέγερση των Κυπρίων εναντίον της Αγγλίας έγινε το 1931. Βασικές αιτίες ήταν η φτώχεια και η δυστυχία των Κυπρίων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της βαριάς φορολογίας, μαζί με την απογοήτευση και αγανάκτηση που προκαλούσε στο λαό η αρνητική στάση της Αγγλίας στις συνταγματικές και εθνικές διεκδικήσεις τους. Οι Άγγλοι κατέπνιξαν την επανάσταση και επέβαλαν στον κυπριακό λαό βαριά καταπιεστικά μέτρα.

Το 1950 η Εκκλησία διοργάνωσε δημοψήφισμα, όπου η συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού ψήφισε για την ένωση. Από τη χρονιά αυτή Αρχιεπίσκοπος Κύπρου έγινε ο Μακάριος Γ', που επρόκειτο να αναδειχθεί σαν η κυριότερη πολιτική προσωπικότητα στο νησί. Η Ελλάδα, που άρχισε πια να παίρνει ενεργότερο ρόλο στις κυπριακές υποθέσεις, κατέφυγε το 1954 στον ΟΗΕ και ζήτησε την αυτοδιάθεση της Κύπρου. Η πρώτη θέση που πήρε ο διεθνής οργανισμός ήταν αρνητική.

Το 1955 οι Κύπριοι, πιστεύοντας ότι δεν μπορούσαν με ειρηνικά μέσα να πραγματοποιήσουν τους εθνικούς τους πόθους και ακολουθώντας το παράδειγμα άλλων ανταποικιακών κινήματων, οργάνωσαν ένοπλο αγώνα εναντίον της Αγγλίας. **Πολιτικός αρχηγός ήταν ο Μακάριος, στρατιωτικός αρχηγός ο Γεώργιος Γρίβας.** Στην επανάσταση αυτή πήραν μέρος μόνο Ελληνοκύπριοι αγωνιστές. Οι Τουρκοκύπριοι δεν πήραν μέρος, χρησιμοποιήθηκαν όμως από τους Άγγλους εναντίον

των Ελληνοκυπρίων.

Το 1959 η Τουρκία, η Ελλάδα και η Αγγλία έκλεισαν τη συμφωνία της Ζυρίχης και στη συνέχεια τη συμφωνία του Λονδίνου, όπου κάλεσαν και εκπροσώπους των Κυπρίων να πάρουν μέρος. Με την υπογραφή των συμφωνιών αυτών έληξε ο ανταποικιακός αγώνας και ιδρύθηκε το κυπριακό κράτος.

Η Κυπριακή Δημοκρατία

Η ανεξάρτητη ζωή της Κυπριακής Δημοκρατίας άρχισε στις 16 Αυγούστου 1960. Ύστερα από τóσους αιώνες ξένης διακυβέρνησης και κατακτητών, για πρώτη φορά οι Κύπριοι είχαν τη δική τους εξουσία. Πρώτος Πρόεδρος της Κύπρου εξελέγη ο **Αρχιεπίσκοπος Μακάριος**. Το πολίτευμα, όπως καθορίστηκε από το σύνταγμα της Ζυρίχης, είναι **προεδρική δημοκρατία**, με **Πρόεδρο Ελληνοκύπριο και Αντιπρόεδρο Τουρκοκύπριο**. Τους Ελληνοκύπριους υπουργούς διορίζει ο Πρόεδρος και τους Τουρκοκύπριους ο Αντιπρόεδρος. Σ' όλους τους τομείς της κυβέρνησης και των δημόσιων υπηρεσιών οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι αναγνωρίζονται όχι γενικά σαν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά πρώτα σαν μέλη των αντιστοίχων κοινοτήτων και μ' αυτή την ιδιότητα έχουν τα πολιτικά και συνταγματικά τους δικαιώματα. Αυτό το χαρακτηριστικό εμπόδισε το σύνταγμα να αποτελέσει το ενοποιητικό σύμβολο ανάμεσα στις δύο κοινότητες και προκάλεσε συνταγματικά αδιέξοδα.

Σαν αποτέλεσμα της κρίσης που δημιουργήθηκε στις σχέσεις των δύο κοινοτήτων από τον καιρό του ανταποικιακού αγώνα και στα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας, ξέσπασαν το τέλος του **1963 διακοινοτικές συγκρούσεις** με θύματα κι από

τις δύο πλευρές. Τα γεγονότα αυτά είχαν θλιβερά επακόλουθα για την ως τότε συμβίωση των δύο κοινοτήτων. Η Τουρκία απείλησε με πόλεμο και ο ΟΗΕ έστειλε στην Κύπρο ειρηνευτική δύναμη, ενώ παράλληλα ο διεθνής οργανισμός εγκαινίασε μεσολαβητικές προσπάθειες και συνομιλίες ανάμεσα στις δύο κοινότητες.

Την τύχη της Κύπρου επιβάρυνε η επιβολή δικτατορίας στην Ελλάδα τον Απρίλη του 1967. Στα χρόνια 1967-1974 η ελληνική χούντα κατάφερε να διεισδύσει στην Κύπρο στρατιωτικά και πολιτικά. Η αντιπολίτευση εναντίον της κυβέρνησης Μακαρίου πήρε τη μορφή ένοπλης δράσης. Στόχος ήταν η ανατροπή του Μακαρίου και κατ' επέκταση της Κυπριακής δημοκρατίας. Στις 15 Ιουλίου 1974 έγινε πραξικόπημα εναντίον της Κυπριακής Κυβέρνησης. Μετά από αιματηρές συγκρούσεις, οι πραξικοπηματίες επέβαλαν την εξουσία τους. Απέτυχαν όμως να δολοφονήσουν τον Πρόεδρο Μακάριο ο οποίος διέφυγε στο εξωτερικό.

Η Τουρκία βρίσκοντας την ευκαιρία που από καιρό ανέμενε, εισέβαλε στην Κύπρο με πρόφαση την αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης. Εξαιτίας του πραξικοπήματος η άμυνα της Κύπρου ήταν εντελώς αποδιοργανωμένη και ο τουρκικός στρατός μπόρεσε, χωρίς πολλές δυσκολίες, να αποβιβαστεί στην ακτή της Κερύνειας, 20 Ιουλίου 1974. Μέσα σε λίγες μέρες οι Τούρκοι κατέλαβαν ένα σημαντικό μέρος της επαρχίας Κερύνειας. Έδειξαν έτσι τον πραγματικό χαρακτήρα της επίθεσης τους ως **εισβολής και κατοχής** της Κύπρου, που συνεχίστηκε, παρόλο που η συνταγματική τάξη σύντομα αποκαταστάθηκε. Οι Τούρκοι επανέλαβαν την επίθεσή τους στις 14 Αυγούστου 1974 και δε σταμάτησαν παρά μόνο αφού συμπλήρωσαν

την κατοχή 37% του κυπριακού εδάφους. Εκτός από την επαρχία Κερύνειας κατέλαβαν την περιοχή Ξερού - Μόρφου, το μεγαλύτερο μέρος της επαρχίας Αμμοχώστου κι ένα μικρό τμήμα της επαρχίας Λάρνακας.

Αποτέλεσμα του πολέμου και της κατοχής ήταν η προσφυγοποίηση 200.000 Ελληνοκυπρίων, που κατέφυγαν στις ελεύθερες περιοχές του νησιού. Πάνω από 4.000 Κύπριοι ήταν νεκροί, γύρω στις 2.000 αγνοούμενοι και 17.000 εγκλωβισμένοι, κυρίως στην περιοχή Καρπασίας. Η γραμμή κατοχής, γραμμή Αττίλα όπως ονομάστηκε από τους Τούρκους, μοίρασε το νησί σε βόρειο και νότιο. Αποτέλεσε αδιαπέραστο διαχωριστικό σύνορο ανάμεσα στους Ελληνοκυπρίους του νότου και τους Τουρκοκυπρίους, τους οποίους η Τουρκία φρόντισε να συγκεντρώσει και να εγκαταστήσει στο βόρειο κατεχόμενο τμήμα. Ο Μακάριος επανήλθε ως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρέμεινε στο αξίωμα αυτό ως το θάνατό του (1977).

Στις τρεις χιλιάδες χρόνια της ιστορικής του διαδρομής ο κυπριακός λαός γνώρισε πολλές τραγωδίες, κατάφερε όμως πάντοτε να διασώσει το χαρακτήρα του και την παράδοσή του. Μετά από το 2004, η Κύπρος, αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει γνωρίσει μεγάλη οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Επιμέλεια:
Μαρία Χούπα
Φοιτ. Η.Μ.Μ.Υ. (ΕΜΠ)

ΠΗΓΕΣ:

- Βικιπαίδεια - el.wikipedia.org
- Ιστοσελίδα Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου: athenapi.ac.cy
- Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα, τόμοι 36 & 37
- Περιοδικό Παρεμβολή, τεύχος 62

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

Η αδικαίωτη ιστορία των αγνοουμένων ηρώων

«Έχουμε το δικαίωμα να γνωρίζουμε...»

Ελληνοκύπριοι και Έλληνες αγνοούμενοι της τουρκικής εισβολής

Η πιο οδυνηρή επίπτωση της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο το καλοκαίρι του 1974 είναι το τραγικό ανθρωπιστικό πρόβλημα των αγνοουμένων προσώπων και των οικογενειών τους. Κατά τη διάρκεια

της εισβολής χιλιάδες Ελληνοκύπριοι είχαν συλληφθεί και κρατηθεί σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Κύπρο από τον τουρκικό στρατό και τους Τουρκοκύπριους παραστρατιωτικούς, που ενεργούσαν υπό τις οδηγίες των Τούρκων στρατιωτικών. Όταν τελείωσαν οι εχθροπραξίες από την Τουρκική επιδρομή εναντίον της Κύπρου και την κατάληψη της Β. Κύπρου από την Τουρκία, οι

Τούρκοι άρχισαν να μεταφέρουν στην ηπειρωτική Τουρκία, παράνομα και κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, εκατοντάδες αδήλωτους αιχμαλώτους. Εκατοντάδες άλλοι Ελληνοκύπριοι, τόσο στρατιώτες όσο και πολίτες (περιλαμβανομένων ηλικιωμένων, γυναικών και παιδιών) εξαφανίστηκαν, ακόμα και σε χρόνους αρκετά μεταγενέστερους των εχθροπραξιών, σε περιοχές υπό

τουρκική κατοχή και είναι σήμερα αγνοούμενοι.

Υπολογίζεται ότι συνολικά πάνω από 2000 αιχμάλωτοι πολέμου είχαν μεταφερθεί παράνομα στην Τουρκία και κρατηθεί σε τουρκικές φυλακές. Κάποιοι από αυτούς δεν αφέθηκαν ελεύθεροι κι εξακολουθούν να αγνοούνται. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν καλά τεκμηριωμένες μαρτυρίες ότι τα αγνοούμενα πρόσωπα εθεάθησαν για τελευταία φορά ζωντανά στα χέρια του τουρκικού στρατού ή των Τουρκοκυπρίων, που ενεργούσαν υπό τις οδηγίες και την ευθύνη των τουρκικών δυνάμεων κατοχής. Παρόλ' αυτά, οι Τούρκοι **το αρνήθηκαν και εξακολουθούν να το αρνούνται**. Αποδεικνύεται από πληθώρα εγγράφων και μαρτυριών, ελληνικών και ξένων, ότι ένας μεγάλος αριθμός από τους **1.619 αγνοούμενους** (τουλάχιστον 600-800, και πιθανόν πολύ περισσότεροι) μεταφέρθηκαν σε τουρκικές φυλακές, κυρίως σε αυτές της **Αμάσειας** (Mus) και των **Αδάνων** (Adana), χωρίς κανέναν από τους αγνοούμενους, να επιστρέψει ποτέ στη Μεγαλόνησο.

Ο ρόλος της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων (ΔΕΑ)

Η Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ) της Κύπρου, η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, έχει ως αποστολή της τη διερεύνηση 1468 υποθέσεων Ελληνοκυπρίων και Ελλήνων αγνοουμένων, καθώς και 502 υποθέσεων Τουρκοκυπρίων αγνοουμένων. Η ΔΕΑ συστάθηκε το 1981 με ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών.

Η ΔΕΑ είναι μια τριμελής διακοινοτική διερευνητική επιτροπή, αποτελούμενη από ένα αντιπρόσωπο της ελληνοκυπριακής κοινότητας, ένα αντιπρόσωπο της τουρκοκυπριακής κοινότητας κι ένα Τρίτο Μέλος, που υποδεικνύεται από τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ΔΕΕΣ) και διορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. **Η ανθρωπιστική αποστολή της Επιτροπής**, η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα και με τη συμμετοχή των Ηνωμένων Εθνών, **είναι να διερευνήσει και να εξακριβώσει την τύχη όλων των αγνοουμένων προσώπων στην Κύπρο**.

Το διάστημα 2000-2004, η ΔΕΑ βρισκόταν σε αδράνεια, λόγω της έλλειψης συνεργασίας εκ μέρους της τουρκοκυπριακής πλευράς. Δεδομένης της έλλειψης προόδου στην εφαρμογή των διαφόρων συμφωνιών για τους αγνοούμενους, η Κυπριακή Κυβέρνηση, στην προσπάθειά της να δώσει ακόμα και σε πολύ μικρό αριθμό οικογενειών κάποιες συγκεκριμένες απαντήσεις σχετικά με την τύχη των αγαπημένων τους, προχώρησε και μονομερώς στη λήψη ανθρωπιστικών μέτρων. Η προσέγγιση αυτή δεν περιορίζεται στους Ελληνοκύπριους αγνοούμενους, αλλά και στους Τουρκοκυπρίους. Για παράδειγμα, το καλοκαίρι του 1999, έγιναν εκτα-

φές σε δύο κοιμητήρια της Λευκωσίας από τη διεθνή μη κυβερνητική οργάνωση Γιατροί για Ανθρώπινα Δικαιώματα. Σαν αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών, έχει εξακριβωθεί η ταυτότητα 24 αγνοουμένων προσώπων με τη μέθοδο του DNA. Οι εκταφές έγιναν για καθαρά ανθρωπιστικούς λόγους, ώστε να δοθεί απάντηση στο νόμιμο δικαίωμα των ενδιαφερομένων οικογενειών και να τεθεί τέρμα στην αγωνία και αβεβαιότητά τους.

Επαναδραστηριοποίηση της ΔΕΑ

Μετά από διάφορες προσπάθειες και μονομερή μέτρα που έλαβε η Ελληνοκυπριακή πλευρά στο θέμα των αγνοουμένων, ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών επαναβεβαίωσε το ενδιαφέρον του για το πρόβλημα των αγνοουμένων προσώπων στην Κύπρο και υπέβαλε προτάσεις, αποστέλλοντας επιστολές στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και στον Τουρκοκύπριο ηγέτη. Οι προτάσεις του Γενικού Γραμματέα αποσκοπούσαν να συμβάλουν στην ευόδωση των προσπαθειών και στη δημιουργία της απαραίτητης δυναμικής προς την κατεύθυνση επίλυσης του ανθρωπιστικού θέματος των αγνοουμένων.

Μετά από αδράνεια σχεδόν πέντε ετών, η Επιτροπή Αγνοουμένων συνήλθε ξανά στις 30 Αυγούστου

2004 και απνύθυνε έκκληση σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να κοινοποιήσουν στο Γραφείο της Επιτροπής οποιαδήποτε πληροφορία είχαν στην κατοχή τους σχετικά με την τύχη ή τα λείψανα Ελληνοκυπρίων ή Τουρκοκυπρίων καταχωρημένων ως αγνοουμένων. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων, τα ΗΕ ανακοίνωσαν στις 14 Απριλίου 2006 την απόφασή τους να διορίσουν νέο Τρίτο Μέλος της ΔΕΑ τον κ. Κριστόφ Ζιρό, ο οποίος προέρχεται από τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό.

Μήνας ιστορικής σημασίας χαρακτηρίστηκε ο Ιούλιος του 2007: η ΔΕΑ άρχισε την επιστροφή λειψάνων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων αγνοουμένων στις οικογένειές τους. Η τύχη των ατόμων αυτών αγνοείτο από τα τραγικά γεγονότα του 1963-64 και 1974. **Πρωταρχικός σκοπός του προγράμματος αυτού είναι η επιστροφή των λειψάνων αγνοουμένων ατόμων στις οικογένειές τους και η διευθέτηση μιας κανονικής ταφής, ούτως ώστε να τερματιστεί μια μακρά περίοδος αγωνίας και αβεβαιότητας.** Το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο της ΔΕΑ βρίσκεται στην προστατευόμενη από τα Ηνωμένα Έθνη περιοχή του παλαιού αεροδρομίου της Λευκωσίας. Μια Δικαιοδική Ομάδα αποτελούμενη από 9 Κύπριους Ανθρωπολόγους, αναλύει τα λείψανα που έχουν εκταφεί πριν την αποστολή των δειγμάτων οστών στο Εργαστήριο Δικανικής Γενετικής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ) στη Λευκωσία, που έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή της Γενετικής Φάσης (γενετική ανάλυση και ταυτοποίηση) του προγράμματος της ΔΕΑ.

Τα γενετικά δεδομένα από

την εξαγωγή και ανάλυση DNA από τα σκελετικά δείγματα, συγκρίνονται με τα γενετικά δεδομένα των συγγενών των αγνοουμένων για την επίτευξη ταυτοποιήσεων.

Τα ταυτοποιηθέντα λείψανα παραδίδονται επίσημα στους συγγενείς του αγνοούμενου προσώπου. Μια ομάδα ψυχολόγων σε κάθε κοινότητα παρέχει ψυχολογική στήριξη στα μέλη των οικογενειών κατά τη διάρκεια της όλης διαδικασίας. Η στήριξη παρέχεται σε οποιοδήποτε μέλος οικογένειας συγγενών αγνοουμένων σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Ωστόσο, οι δυνατότητες έρευνας της ΔΕΑ περιορίζονται στην Κύπρο, χωρίς να επεκτείνονται και στην Τουρκία, όπου σύμφωνα με καθοριστική τεκμηρίωση, είχαν μεταφερθεί μερικοί από τους αγνοούμενους και κρατηθεί αιχμάλωτοι μετά τη σύλληψή τους από τις κατοχικές δυνάμεις. Η ιστορία των αγνοουμένων παραμένει μία ανοιχτή πληγή για τον Ελληνισμό της Κύπρου και μία πρόκληση για την Ευρώπη και τον διεθνή κόσμο.

Κάθε μέρα που περνάει μία κηδεία γίνεται στην Κύπρο. Κάποιου που ταυτοποιήθηκαν, τρεις δεκαετίες μετά, τα λείψανά του. Κατά την επίσκεψή μας στην Κύπρο πετύχαμε μία από αυτές. Πώς να μετρήσεις τον πόνο των συγγενών αυτών των ανθρώπων που αγνοούν την τύχη των οικείων τους; Πώς να επιτευχθεί ειρηνική και συμβιβαστική λύση όταν είναι ανοιχτή τέτοια καίνουσα πληγή;

Επιμέλεια

Παναγιώτης Παπαγεωργίου
φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΕΜΠ

ΠΗΓΕΣ

- «Αιματηρή Αλήθεια» (Bloody Truth), έκδοση της «Κίνησης για Ελευθερία και Δικαιοσύνη στην Κύπρο», Λευκωσία, 2009
- Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ): www.cmp-cyprus.org
- Υπ. Εξωτερικών Κυπριακής Δημοκρατίας: www.mfa.gov.cy
- Παγκύπρια Οργάνωση Συγγενών Αδήςλων Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων: www.missing-cy.org.cy
- Ρόνι Αλάσορ, Διαταγή: «Εκτελέστε τους αιχμαλώτους», εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 2002
- Σύλλογος για τα ανθρώπινα δικαιώματα οικογενειών αγνοουμένων και πεσόντων Κυπριακής τραγωδίας 1974: www.agnooumenoi74.gr

Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Το ότι η Κυπριακή Δημοκρατία και οι πολίτες της είναι θύματα των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Τουρκία, μιας εκ των οριζόμενων ως εγγυητριών δυνάμεων στις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου (1959), είναι λίγο ως πολύ γνωστό. Αυτό που δεν είναι, ίσως, τόσο γνωστό, είναι ότι η γείτονα χώρα έχει καταδικαστεί επανειλημμένα για τη συμπεριφορά της αυτή τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο, αρνούμενη να συμμορφωθεί με τις νο-

μικές δεσμεύσεις που έχει αναλάβει. Υπάρχουν πολλά που μπορεί να γράψει κανείς. Στις σειρές που ακολουθούν θα γίνει μία πολύ συνοπτική παρουσίαση των σημαντικότερων παραβιασθέντων ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων και των αντίστοιχων νομικών υποχρεώσεων της Τουρκίας.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΙΤΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ;

Κατ' αρχάς θα πρέπει να διευ-

κρινίσουμε ότι οι παραβιάσεις αυτές είναι άμεσο αποτέλεσμα της παράνομης εισβολής της Τουρκίας στην Κυπριακή Δημοκρατία το 1974, της συνεχιζόμενης κατοχής σχεδόν του 37% του εδάφους κυριαρχίας της και της συστηματικής εθνοκάθαρσης στο υπό τουρκική κατοχή κυπριακό τμήμα, παρά τις ομόφωνες αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για άμεση απο-

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

χώρηση όλων των στρατιωτικών δυνάμεων και σεβασμό της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μάλιστα, το 1983, σε μία προσπάθεια της Τουρκίας να διχοτομήσει επίσημα την Κύπρο, δημιούργησε μία αποσχιστική πολιτική οντότητα στα κατεχόμενα, γνωστή ως «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» (Τ.Δ.Β.Κ.), οντότητα, η οποία έχει κηρυχθεί από τη διεθνή κοινότητα παράνομη και οι πράξεις της άκυρες¹.

1 Βλ. για παράδειγμα τα Ψηφίσματα 541 της 18^{ης} Νοεμβρίου 1983 και 550 της 11^{ης} Μαΐου 1984 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

ΕΘΝΟΚΑΘΑΡΣΗ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ & ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ

Μετά την πρωτοφανή θηριωδία της εισβολής στην Κύπρο, η Τουρκία προχώρησε στη συστηματική εθνοκάθαρση των περιοχών της νήσου που έθεσε υπό την κατοχή της. Δημιούργησε ένα «κράτος-μαριονέτα» στην κατεχόμενη Κύπρο παραβιάζοντας την Τέταρτη Σύμβαση της Γενεύης του 1949² την οποία η ίδια η Τουρκία έχει επίσης υπογράψει και επικυρώσει. Η εθνοκάθαρση, που επηρέασε το 28% του ελληνοκυπριακού πληθυσμού (περίπου 170.000 Ελληνοκυπρίους) περιελάμβανε διάφορες τεχνικές των κατοχικών αρχών· βίαιες εξώσεις, εκδίωξη πέρα από τη γραμμή κατάπαυσης του πυρός, υποχρεωτικές εκκενώσεις περιοχών, λαφυραγώγηση, εν ψυχρώ φόνους πολιτών, τρομοκρατία, βασανισμούς, χωρισμό οικογε-

2 Ιδίως άρθρα 2 και 49

νείων, καταναγκαστική εργασία κά.

Η συστηματική πολιτική εθνοκάθαρσης που εφάρμοσε η Τουρκία, είχε έναν σαφή στόχο· την *δικοτόμηση* της Κύπρου μέσω της δημιουργίας δύο ομοιογενών και εθνικά εκκαθαρισμένων περιοχών. Ένα χρόνο μετά την εισβολή, το 1975, ο στόχος επετεύχθη όταν η Τουρκία εξανάγκασε τους Τουρκοκυπρίους να μετακινηθούν προς τις υπό τουρκική κατοχή περιοχές του νησιού. Παράλληλα, προσπαθώντας να αλλοιώσει τον δημογραφικό χαρακτήρα της Κυπριακής Δημοκρατίας δίνονται κίνητρα σε βοσκούς, χωρικούς, χειρώνα-

κτες από την Ανατολία, μαζί με συνταξιούχους Τούρκους αξιωματικούς να εποίκισουν στο βόρειο τμήμα της Κύπρου. Μεταξύ των κινήτρων περιλαμβάνονται άδειες εργασίας, παροχή στέγης και κλήρου γης, η προοπτική πρόσβασης στην ΕΕ κá.

Τα θύματα της τουρκικής εθνοκάθαρσης διακρίνονται στους *πρόσφυγες*, που κατέφυγαν σε άλλες χώρες στο εξωτερικό και τους *εκτοπισμένους*, που αναζήτησαν καταφύγιο και εργασία στην δική τους χώρα. Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν κρίνει ένοχη την Τουρκία για παραβιάσεις διαφόρων άρθρων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης εξαιτίας της άρνησης από την πλευρά της του δικαιώματος επιστροφής των Ελληνοκυπρίων. «Η Επιτροπή κρίνει ότι με την άρνησή της να επιτρέψει την επιστροφή περισσότερων από 170.000 Ελληνοκυπρίων προσφύγων στις οικίες τους στη βόρεια Κύπρο, η Τουρκία παραβίασε, και εξακολουθεί να παραβιάζει το άρθρο 8 της Σύμβασης»³. Εξάλλου, τα ευρωπαϊκά όργανα έχουν κρίνει ότι η αποκατάσταση των δικαιωμάτων των προσφύγων δεν μπορεί να περιμένει την πολιτική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος.

3 Συμβούλιο της Ευρώπης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Προσφυγές 6780/74 και 6950/75 Κύπρος εναντίον Τουρκίας, παρ. 163.

ΣΦΕΤΕΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (άρθρ. 17), το 1ο Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης (άρθρ. 1) και η Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (άρθρ. 17), προστατεύουν το δικαίωμα στην περιουσία, το οποίο, πέρα από την οικονομική του διάσταση, είναι και δείκτης της κληρονομιάς και της ταυτότητας. Η Τουρκία και η υποτελής της τοπική διοίκηση στην Κύπρο, δήμευσε και απαλλοτρίωσε, αναδιένειμε ή και πούλησε σε Τουρκοκυπρίους, εποίκους και ξένους επιχειρηματίες περιουσίες των Ελληνοκυπρίων με στόχο κυρίως τη δημιουργία μίας νέας νομικής και οικονομικής πραγματικότητας και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην παραπαίουσα οικονομία της κατεχόμενης Κύπρου.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ε.Δ.Δ.Α), σε μία ιστορική του απόφαση επί του θέματος στις 10 Μαΐου 2008, έκρινε ότι η κυπριακή κυβέρνηση είναι η μόνη νόμιμη Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ότι η αποκαλούμενη «Τ.Δ.Β.Κ.» είναι παράνομη σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και ότι η Τουρκία, καθώς ασκεί ουσιαστικό έλεγχο, είναι υπεύθυνη για όλες τις παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης στην κατεχόμενη Κύπρο. Στο σημείο αυτό, θα ήταν παράλειψη, αν δεν αναφέραμε δύο σημαντικές αποφάσεις του Ε.Δ.Δ.Α σε αγωγές Ελληνοκυπρίων κατά της Τουρκίας, σε μια προσπάθεια επανάκτησης των περιουσιών τους. Ενδεικτικά λοιπόν αναφέρουμε την Υπόθεση Λοϊζίδου και την Υπόθεση Ξενίδου-Αρέστη. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε την Τουρκία ως κατοχική δύναμη, υπεύθυνη για τις ενέργειές της και για εκείνες της δικής της «υποτελούς

τοπικής διοίκησης»⁴, απεφάνθη ότι οι ενάγουσες διατηρούν την κυριότητα των επίδικων περιουσιών τους και επεδίκασε στην μεν πρώτη δικαίωμα αποζημίωσης 1,5 εκατομμυρίου δολαρίων, στη δε δεύτερη 1,1 εκατομμύριο δολάρια από την Τουρκία. Η άρνηση της Τουρκίας να εφαρμόσει την απόφαση στην υπόθεση Λοϊζίδου προκάλεσε την έντονη καταδίκη της από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, τις παραμονές των ενταξιακών συνομιλιών με την ΕΕ. Υπό την απειλή κυρώσεων, η Τουρκία κατέβαλε τις αποζημιώσεις (Δεκέμβριος 2003), χωρίς ωστόσο να έχει εφαρμόσει το σκέλος για την αποκατάσταση της περιουσίας.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ, ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ

Κατά τη διάρκεια της εισβολής και αμέσως μετά απ' αυτήν, οι κατοχικές δυνάμεις προέβησαν σε βασανισμούς και απάνθρωπη μεταχείριση –όπως η στέρηση τροφής και νερού– σε άμαχο ελληνοκυπριακό πληθυσμό, παραβιάζοντας το αρθρ. 3 της τέταρτης Σύμβασης της Γενεύης του 1949 και το αρθρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης. Έρευνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Γερμανικής ΜΚΟ «Asme Humanitas» απέδειξαν ότι οι τουρκικές αρχές δεν έλαβαν αποτρεπτικά μέτρα ούτε πειθαρχικές ενέργειες εναντίον των βιαιοτήτων. Επίσης, όλες οι έρευνες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι θανατώσεις πολιτών, μεταξύ αυτών και γυναικών, παιδιών και εγκύων, συνέβησαν σε «σημαντική κλίμακα».

Αλλά και μετά την κατάπαυση των εχθροπραξιών, πριν λίγα

4 Παραβίαση άρθρ. 1 του 1ου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης και άρθρ. 8 περί σεβασμού στην κατοικία.

χρόνια, τον Αύγουστο του 1996, όλοι θυμόμαστε την εν ψυχρώ δολοφονία, τόσο του Ισαάκ όσο και του Σολωμού κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων υπό την παρουσία Τουρκοκυπρίων «αξιωματούχων» και μελών της εθνικιστικής οργάνωσης των «Γκρίζων Λύκων». Για τις υποθέσεις αυτές⁵ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκανε εκκλήσεις να προσαχθούν οι ένοχοι στη δικαιοσύνη, ενώ το Ε.Δ.Δ.Α. σε ξεχωριστές αποφάσεις⁶ έκρινε την Τουρκία ένοχη για παραβίαση των άρθρ. 1 και 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης. «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, βαθιά συγκλονισμένο από τις δολοφονίες ... κατά τη διάρκεια ειρηνικής διαδήλωσης για την επανένωση της νήσου... με την ενεργό ανάμειξη και συμμετοχή στοιχείων του τουρκικού στρατού και της παράνομης κατοχικής δύναμης... απαιτεί τη συνεργασία της Τουρκίας στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για αναγνώριση, σύλληψη και προσαγωγή στη δικαιοσύνη όλων όσοι είχαν ανάμειξη στις δολοφονίες και στην απόφαση να ριχθούν πυροβολισμοί κατά των άοπλων διαδηλωτών...»⁷.

Αναμφισβήτητα ωστόσο, από τις πλέον τραγικές επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής είναι οι 1.619 αγνοούμενοι Ελληνοκύπριοι. Απ' αυτούς το 61% είναι στρατιωτικό προσωπικό και το 39% πολίτες, μεταξύ των οποίων 116 γυναίκες και 27 παιδιά κάτω των 16 ετών. Ο αριθμός των αγνοουμένων έχει τώρα μειωθεί

καθώς έχουν αναγνωρισθεί με τη μέθοδο του DNA αρκετά λείψανα⁸. Τα λείψανα αυτά άρχισαν να αναγνωρίζονται από το 2005, τρεις δεκαετίες μετά την εισβολή. Καταθέσεις μαρτύρων, δημοσιογραφικές καταγραφές και αρχεία του Ερυθρού Σταυρού δείχνουν ότι οι αγνοούμενοι βρίσκονταν υπό τουρκική κατοχή, ενώ πολλοί εξ αυτών οδηγήθηκαν στην Τουρκία και δεν επεστράφησαν με την ανταλλαγή των αιχμαλώτων. Ποτέ η Τουρκία δεν παρουσίασε τα αρχεία της για τους αγνοουμένους ή τους αιχμαλώτους πολέμου, όπως απαιτείται από τη Σύμβαση της Γενεύης. Πολλές οι προσφυγές οικογενειών των αγνοουμένων στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με πιο πρόσφατη στις 10 Ιανουαρίου 2008, ιστορική δε είναι η απόφαση του Ε.Δ.Δ.Α. στις 10 Μαΐου 2001 για την τέταρτη διακρατική προσφυγή της Κύπρου κατά της Τουρκίας, όπου με ψήφους 16-19 έκρινε την Τουρκία ένοχη για συνεχιζόμενη παραβίαση του άρθρ. 2 της Σύμβασης (δικαίωμα στη ζωή).

ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ως επίδοξο μέλος της ΕΕ, η Τουρκία, είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται και με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση την οποία έχει συνυπογράψει, με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και φυσικά του Ε.Δ.Δ.Α. «Η υποχρέωση της Τουρκίας να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου είναι απόλυτη... η παράλειψη από πλευράς ενός υψηλά Συμβαλλόμενου Μέρους να συμμορφωθεί ... επιδεικνύει καταφανή περι-

φρόνηση για τις διεθνείς του υποχρεώσεις»¹⁰. Η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό έδαφος, η κατοχή και η έως και σήμερα διχοτόμηση μιας ευρωπαϊκής πρωτεύουσας, της Λευκωσίας, υπονομεύει το ευρωπαϊκό σύστημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη δέσμευση στο Κράτος Δικαίου, αλλά και τη δημοκρατία.

Επιμέλεια:

Παναγιώτης Φαρανιάτος
Πτυχ. Νομικής Αθηνών

ΠΗΓΕΣ:

- Γιόκαρν Ά., «Η πρακτική των δικαιοδοτικών οργάνων στην εφαρμογή του διεθνούς δικαίου», έκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 2001.
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου, έκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 1999.
- Κουφουδάκη Β., «Human Rights in Cyprus by Turkey», έκδ. Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, Κύπρος 2008.
- Ρούκουνα Ε., «Διεθνής Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων», Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 1995.

5 Υπόθεση Σολωμού εναντίον Τουρκίας, Προσφυγή Νο. 36832/97 και Υπόθεση Ισαάκ εναντίον Τουρκίας, Προσφυγή Νο. 44587/98.

6 Εκδόθηκαν στις 24 Ιουνίου 2008

7 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ψήφισμα 19^η Σεπτεμβρίου 1996.

8 Η αναγνώριση από το Argentine Forensic Anthropology Team για λογαριασμό των Ηνωμένων Εθνών και της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων (ΔΕΑ) Κύπρου.

9 Η αρνητική ψήφος ανήκε στον Τούρκο δικαστή.

10 Επιτροπή Υπουργών, Συμβούλιο της Ευρώπης, Προσωρινό Ψήφισμα DH (2000), 105, 24 Ιουλίου 2000.

Γνωριμία με τους αγίους της Κύπρου!

Απόστολος Βαρνάβας (11 Ιουνίου)

Ο Απόστολος Βαρνάβας είναι ο μεγαλύτερος Άγιος, ο πολιούχος της Κύπρου. Είναι ο ιδρυτής και θεμελιωτής της Εκκλησίας της Κύπρου και σε αυτόν χρωστά η Εκκλησία της Κύπρου το αυτοκέφαλό της. Θεωρείται ίσος των 12 και πρώτος μεταξύ των 70 Αποστόλων.

Γεννήθηκε στην Σαλαμίνα της Κύπρου τον 1ο μ.Χ. αιώνα κι ανήκε στην φυλή του Λευί. Η αδερφή του ήταν μητέρα του Ευαγγελιστή Μάρκου. Λόγω του φλογερού του ζήλου και των εξαιρετικών του χαρισμάτων, όλοι έτρεφαν προς το πρόσωπό του βαθιά εκτίμηση και είχαν εμπιστοσύνη στην κρίση του. «Καὶ **παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῇ καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ**» (Πράξ. ια', 23) δηλαδή, παρακαλούσε και παρακινούσε όσους πίστεψαν στον Κύριο, να μένουν με όλη τους την καρδιά πιστοί κι αφοσιωμένοι σ' Αυτόν.

Πολύ νωρίς ο Βαρνάβας είχε συνδεθεί στενά με τον Σαῦλο από την Ταρσό, τον γνωστό αργότερα Απόστολο των Εθνών Παῦλο, καθώς ήταν παλιοί συμμαθητές. Αυτός ήταν, μάλιστα, που συνέστησε τον Απόστολο Παῦλο στους Αποστόλους και στην υπόλοιπη χριστιανική κοινότητα μετά την επιστροφή του από την Δαμασκό. Ακόμα, τον επέλεξε ως συνεργάτη, όταν του ανατέθηκε η οργάνωση της νεοσύστατης Εκκλησίας της Αντιοχείας και για ένα ολόκληρο χρόνο οι δύο συνειδητοί εργάτες του Ευαγγελίου δούλεψαν ακούραστα για την ανάπτυξη της Εκκλησίας. Η πρόδος

υπήρξε τέτοια, ώστε οι Έλληνες της Αντιόχειας για να διακρίνουν πια αυτούς και τη θρησκευτική τους κίνηση, τους ονόμασαν χριστιανούς. Ως τότε οι ακόλουθοι του Χριστού λεγόταν «μαθηταί», «αδελφοί», «άγιοι».

Τα αποτελέσματα της προσπάθειας των Αποστόλων υπήρξαν ευχάριστα, καθώς κέρδισαν με το μέρος του Χριστού πολυάριθμα «τρόπαια νίκης», πολλές σωσμένες ψυχές.

Ακόμη, ο Απ. Βαρνάβας κήρυξε το Ευαγγέλιο στη Ρώμη, τα Μεδιόλανα και την Αλεξάνδρεια κι ύστερα ξαναγύρισε στην Κύπρο, όπου αφιέρωσε το υπόλοιπο της ζωής του. Χειροτονήθηκε επίσκοπος της Σαλαμίνας, δηλαδή Αρχιεπίσκοπος του νησιού, οργάνωσε την Εκκλησία της και στο τέλος την πότισε με το αίμα του.

Βασανίστηκε και λιθοβολήθηκε μέχρι θανάτου από τους Ιουδαίους, στη Σαλαμίνα, κατά το 57-60 μ. Χ. Οι μαθητές του και ο Μάρκος τον έθαψαν κρυφά σε ένα ρωμαϊκό τάφο και έφυγαν από το νησί κυνηγημένοι. Επάνω στα στήθη του έβαλαν ένα αντίγραφο του Ευαγγελίου του Ματθαίου, το οποίο είχε αντιγράψει ο ίδιος ο Βαρνάβας. Ο τάφος του ευρίσκεται κοντά στην Σαλαμίνα, δίπλα στην ομώνυμη Ιερά Μονή του. Από αυτόν, έβγαινε θεϊκή δύναμη και χάρη που θέραπευε όλων των ειδών τους αρρώστους. Γι' αυτό κι ονομάστηκε «Τόπος ίασεως». Λόγω της συνεχιζόμενης, από το 1974 τουρκικής κατοχής στο νησί, εδώ και τριάντα πέντε χρόνια το ιστορικό αυτό μοναστήρι μένει εγκαταλελειμμένο και αλειτούργητο. Η Κυπριακή Εκκλησία γιορτάζει τη

Πλούσια η ευλογία και η εύνοια του Θεού στην Αγία Νήσο! Εκλεκτές αποστολικές μορφές αγίασαν τα ματωμένα της χώματα, σπουδαίοι επίσκοποι κατάγονταν από αυτήν, ηρωικές μορφές ασκητών και νέων μαρτύρων έλκυσαν έντονα την Χάρη του Αγ. Πνεύματος και το έλεος του Θεού! Είναι αδύνατον να παραθέσει κανείς όλους τους πλούσιους και διδακτικούς βίους των αγίων και των μαρτύρων που κοσμούν το πνευματικό στερέωμα της Κύπρου, από την οποία και ξεκίνησε η διάδοση του χριστιανισμού στην Ευρώπη! Στην συνέχεια, λοιπόν, παρατίθενται μερικές από τις πιο αγαπημένες και τιμώμενες μορφές της.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

μνήμη του ιδρυτή και πολιούχου της, του Αποστόλου Βαρνάβα, στις 11 Ιουνίου, όπως και ολόκληρη η Ορθοδοξία

Ο άγιος Λάζαρος

Λάζαρος, ο αγαπημένος αυτός μαθητής του Χριστού, μετά την ανάστασή του, γύρω στο 33 μ.Χ. έφυγε από τη Βηθανία κι ήρθε στη Λάρνακα της Κύπρου. Εδώ τον συνήντησαν οι απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας, όταν μετέβαιναν από τη

Σαλαμίνα στην Πάφο, και τον χειροτόνησαν επίσκοπο της Εκκλησίας, που ίδρυσε ο ίδιος. Την εκκλησία αυτή εποίμανε με στοργή κι αγάπη δεκαοκτώ περίπου χρόνια. Μετά την ανάστασή του ο ηγαπημένος φίλος έζησε τριάντα περίπου χρόνια. Καθ' όλο αυτό το διάστημα ποτέ δεν εγέλασε, λέγει μια κυπριακή λαϊκή παράδοση, παρά μόνο μια φορά που είδε μια γυναίκα του λαού να κλέβει από ένα μπακάλικο ένα πύλινο δοχείο, μια «τσούκα». Τότε, ο άγιος χαμογέλασε κι είπε: «Για δέστε: Το ένα χώμα (η γυναίκα) κλέβει τ' άλλο (τη τσούκα)». Σαν πέθανε, οι πιστοί του τον έκλαψαν και με τιμές τον κήδεψαν σε μια σαρκοφάγο από κυπριακό μάρμαρο στην οποία έγραψαν: «Λάζαρος ο τετραήμερος και φίλος Χριστού». Πάνω από τη σαρκοφάγο αυτή κτίστηκε ωραιότατος ναός το 890 μ.Χ από τον αυτοκράτορα Λέοντα Στ τον Σοφό, ο οποίος ανακαινίστηκε κατά το 1750 κι αποτελεί μέχρι σήμερα ιστορικό προσκύνημα των ορθοδόξων χριστιανών.

Ο άγιος ιερομάρτυς Ηρακλείδιος (17 Σεπτεμβρίου)

Ο άγιος Ηρακλείδιος είναι ο πρώτος Ιεράρχης της ξακουστής Ταμασού, αλλά κι ένας απ' τους πρώτους και πιο σπουδαίους Ιεράρχες της ευλογημένης Κύπρου.

Ήταν γιος ειδωολάτρη ιερέα, βαπτίστηκε χριστιανός, κατηχήθηκε και χειροτονήθηκε επίσκοπος από τους Αποστόλους Βαρνάβα και Μάρκο. Με τις υπεράνθρωπες προσπάθειες του Αγίου το μικρό ποίμνιο που σχηματίστηκε στην αρχή γύρω του μεγάλωνε μέρα με τη μέρα, ώστε σε λίγο καιρό η πόλη της Ταμασού να γίνει ένα περίλαμπρο χριστιανικό κέντρο. Στην αύξηση αυτή μαζί με την αρετή και τον φλογερό ζήλο του συνέβαλε σημαντικά και το θαυματουργικό χάρισμα, με το οποίο πλούσια τον χαρίτωσε ο Κύριος. Ο Άγιος πέθανε προσευχόμενος για τους δημίους του που αφού τον βασάνισαν, τον σκότωσαν με το ξίφος. Το άγιο λείψανό του, το έθαψαν οι χριστιανοί στο υπόγειο σπήλαιο με δάκρυα στοργής κι ευγνωμοσύνης. Τα θαύματα που έκανε, όταν ήταν στη ζωή, συνεχίστηκαν και μετά τον θάνατο του, και συνεχίζονται και σήμερα. «**Θαυμαστός ό Θεός έν τοῖς Αγίοις αυτού**». Γύρω στα 400 μ.Χ. πάνω από το υπόγειο αυτό σπήλαιο κτίστηκε η μονή του αγίου Ηρακλειδίου. Η μονή αυτή ανακαινίστηκε τα τελευταία χρόνια κι έγινε γυναικεία. Πλήθη ευλαβών χριστιανών συνέρχονται από τα διάφορα μέρη της νήσου, για να παρακολουθήσουν τη θεία Λειτουργία και τις άλλες ιερές ακολουθίες, να προσκυνήσουν μ' ευλάβεια την κέρα του Αγίου και να τονωθούν ψυχικά.

Ο άγιος Επιφάνιος (12 Μαΐου)

Ο άγιος Επιφάνιος είναι μια από τις πιο φωτεινές μορφές της Εκκλησίας της Μεγαλονήσου. Μυήθηκε στον χριστιανισμό στα 16 του χρόνια. Ήταν ορφανός. Βαπτίστηκε μαζί με την αδελφή του, την οποία επτά μέρες ύστερα από το βάπτισμα, τακτοποίησε σ' ένα γυναικείο

μοναστήρι κι έφυγε κι αυτός σ' ένα άλλο, το οποίο επάνδρωναν δέκα καλλιγράφοι μοναχοί κι ηγούμενος ο γνωστός άγιος Ιλαρίωνας. Κοντά στον μεγάλο αυτό ασκητή, που έτρωγε μια φορά κάθε δύο ή τρεις ή και περισσότερες μέρες προσκολληθήκε ο δεκαεξάχρονος νέος και τον μιμήθηκε πιστά. Η υπομονή κι επιμονή του, η ταπείνωση και φιλομάθειά του, αλλά κι η αυστηρή εγκράτειά του, ήταν υπόδειγμα σ' όλους. Γι' αυτό και νωρίς τον χαρίτωσε ο Κύριος. Έκανε πλούσια φιλάνθρωπα θαύματα και προπαντός θεραπείες δαιμονιζομένων. Άρρωστοι από πολύ μακρινά μέρη που έπασχαν από διάφορες αγιάτρευτες αρρώστιες, ερχόντουσαν συχνά κοντά του για να πάρουν τη θεραπεία τους. Κατ' εντολή Κυρίου χειροτονήθηκε επίσκοπος Σαλαμίνας Κύπρου. Στα 36 χρόνια της αρχιερατείας του, ο χειμαζόμενος λαός του νησιού βρήκε στο πρόσωπό του τον στοργικό πατέρα, τον φωτεινό κι ακούραστο καθοδηγητή. Με το ασυνήθιστο αγωνιστικό του φρόνημα, την αγιότητα βίου και τη μόρφωσή του — γνώριζε πέντε γλώσσες, την

Ελληνική, τη Συριακή, την Εβραϊκή, την Κοπτική και λίγο τη Λατινική - και κυρίως με την αντιαρετική συγγραφική δράση και τις ενέργειές του, έγινε αφορμή ο χριστιανισμός να διαδοθεί παντού στην Κύπρο κι η Εκκλησία της να γίνει ζηλευτή.

Ναοί και Μοναστήρια της Κύπρου

Η Κύπρος μαζί με το πλήθος των Αγίων της, προβάλλει και πλήθος ναών και μοναστηριών που μαρτυρούν την βαθειά ευσέβεια των κατοίκων της. Πάνω από πέντε χιλιάδες υπολογίζονται οι ναοί της, παλαιοί και νεότεροι, από τους οποίους περίπου πεντακόσιοι διασώζουν βυζαντινές τοιχογραφίες που αποτελούν σημαντική πηγή για την Κυπριακή Αγιολογία. Σε μερικά χωριά του νησιού οι ναοί απέχουν μεταξύ τους λίγα μόνο μέτρα. Στην Αμμόχωστο, μάλιστα, λέγεται ότι υπήρχαν 365 ναοί, αφιερωμένοι στους καθ' εκάστην ημέρα εορταζόμενους Αγίους, από τους οποίους σήμερα σώζονται μόνον οι 20.

Τα μοναστήρια της Κύπρου έχουν μια μακρόχρονη παράδοση και σημαντικούς θρησκευτικούς θησαυρούς, ενώ η ίδρυση και η λειτουργία τους συνδέεται με θρύλους και παραδόσεις. Μεγάλος είναι ο

αριθμός τους που χρονολογούνται πριν από τον 4αι.μ.Χ, όπως η Μονή του Αγίου Νικολάου Ακρωτηρίου, η μονή Σταυροβουνίου, η Μονή των Ιερέων ή Αγία Μονή, κα. Πάνω από 200 ήταν κατά καιρούς οι ακμάζουσες μονές. Ο μοναχικός βίος άκμασε στην Κύπρο, ιδιαίτερα κατά τον 11^ο και 12^ο αιώνα, όπου χτίστηκαν μονές που λειτουργούν μέχρι σήμερα, όπως π.χ. η γνωστότατη μονή Κύκκου, η Μονή Μαχαιρά, η Μονή Αγ. Νεοφύτου.

Ο κυπριακός μοναχισμός, λοιπόν, άρχισε να ιδρύεται από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, και συνέχισε έκτοτε αδιάκοπη την πορεία της ζωής του. Προσέφερε τις υπέροχες τις υπηρεσίες του, τόσο στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου και στην Ορθοδοξία, όσο και προς τον κυπριακό ελληνισμό και το έθνος γενικότερα. Κατά τη διάρκεια των δεκαέξι αιώνων της ζωής του, ο κυπριακός μοναχισμός ανέδειξε άνδρες αγίους και σοφούς, που στάθηκαν για τους ανθρώπους πολύτιμοι χειραγωγοί στον ανηφορικό δρόμο της θειώσεως, ανέδειξε οσίους και ασκητές, που υπήρξαν ακαταμάχητοι υπέρμαχοι της χριστιανικής αλήθειας.

Τα ορθόδοξα μοναστήρια της Μεγαλονήσου έπαιξαν, επιπλέον, ρόλο αποφασιστικό και σπουδαίο στην μεγάλη υπόθεση εθνικής επιβιώσεως του κυπριακού ελληνισμού. Όταν οι κατά καιρούς διάφοροι κατακτητές προσπαθούσαν να αφομοιώσουν τον κυπριακό λαό, να εξαλείψουν την γλώσσα και τη θρησκεία του, να αλλοιώσουν την εθνική φυσιογνωμία και τον ελληνορθόδοξο χαρακτήρα του, τα μοναστήρια έγιναν σχολές σπουδής της ελληνικής γλώσσας και της ιερής παιδείας.

Μέσα στις τραγικές περιπέτειες του λαού της Κύπρου, βέβαια, τα μοναστήρια υπήρξαν τα ασφαλέστερα λίκνα, όχι μόνο των γραμμάτων, αλλά και των τεχνών. Η αγιογραφία, η ξυλογλυπτική, η διακοσμητική,

η καλλιγραφία, η μικρογραφία, η αντιγραφική φέρουν τη σφραγίδα των μοναχών. Διαμέσου των αιώνων τα μοναστήρια απέβησαν φάροι τπλαυγείς, πνευματικοί και ηθικοί, θρησκευτικοί και εθνικοί, που επηρέασαν τη συνείδηση, την ηθική και πνευματική ανάπτυξη και την κοινωνική ζωή του λαού! Κάποιοι από αυτούς, μάλιστα, φωτίζουν ακόμη και σήμερα!

Επιμέλεια:

Αναστασία Μπισσάνη
φοιτ. Πολ. Μηχ. ΕΜΠ

<http://www.pigizois.net/index2.htm>

<http://www.pigizois.net/arxeia/>

[Kypros%20-%20H%20Agia%20Nisos%20.pdf](#)

[http://www.kathimerini.gr/](http://www.kathimerini.gr/kath/7days/1997/04/26041997.pdf)

[kath/7days/1997/04/26041997.pdf](#)

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Κύπρος

ΠΑΤΡΙΔΑ ΠΛΗΓΜΕΝΗ

ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΝΤΗΣ

(Κύπριος ποιητής)

Τρεις αγχόνες στη Λευκωσία

Πού τρέχουν όλοι αυτοί
γιατί τόση αναταραχή
για να σκοτώσουν τρία παιδικά χαμόγελα;
Γιατί φοβούνται πως είναι τόσο δύσκολο
να σκοτώσουν αυτά τα χαμόγελα;

Εγγλέζικα κρατητήρια

Τι όμορφο πού'σαι φεγγάρι μου,
έξω απ' τα συρματοπλέγματα
χωρίς φρουρούς δεξιά και αριστερά
σου.

Σιωπή

Έχω μια μεγάλη σιωπή μέσα μου,
μες' στην σιωπή συναναστρέφουμαι,
μες' στην σιωπή συνωστίζουμαι,
στην αγρύπνια της διερωτώμαι.

Από εδώ ως τα μάτια της

Ένα βηματάκι είναι από εδώ ως τα μάτια της,
από εδώ ως τα μάτια της είναι χίλια μίλια.
Χίλια μίλια που δεν τα περπατάς,
χίλια μίλια που δεν τα γεμίζεις,
χίλια μίλια πέρα απ' την απόσταση,
πέρα απ' τον χρόνο,
πέρα απ' την επίτευξη,
πέρα απ' την αγάπη που μας όρισαν.

Προς τους Τούρκους εισβολείς

Κι αυτή η σελήνη η ματωμένη και μισή
που μας την κουβαλήσατε!
Αλήθεια πέστε μου μετρήσατε
πόσοι άλλοι πέρασαν απ' το νησί
πριν από εσάς πανίσχυροι κι επιφανείς
κι ούτε για δείγμα καν δεν έμεινε κανείς;

Έλληνες ποιητές

Ελάχιστοι μάς διαβάζουν
ελάχιστοι ξέρουν τη γλώσσα μας
μένουμε αδικαίωτοι κι αχειροκρότητοι
σ' αυτή τη μακρινή γωνιά
όμως αντισταθμίζει που γράφουμε ελληνικά.

Γρηγόρης Αυξεντίου

Εκείνο το «όχι» δεν το επανέλαβε η νύχτα,
ήταν πολύ βαρύ για να το μεταφέρει.

Παλληκαρίδης: «Είναι καλό πράγμα να πεθαίνει κανείς για την Ελλάδα. Ώρα 7:30. Η πιο όμορφη μέρα της ζωής μου. Η πιο όμορφη ώρα. Μην ρωτάτε γιατί.»

Αυξεντίου: «Μην λυπάσαι, μητέρα, που έφυγα από την αγκαλιά σου, γιατί βρίσκομαι τώρα στην αγκαλιά της Ελλάδας, της πιο στοργικής μάνας όλου του κόσμου, που είναι υλικά φτωχή, αλλά ψυχικά είναι η πλουσιότερη μάνα όλων των αιώνων.»

Ανδρέας Δημητρίου: «Η ώρα του θανάτου μου πλησιάζει. Θέλω να θυμάστε τα τελευταία μου λόγια. Το μόνο που λυπάμαι είναι, που δεν θα δω την Κύπρο μας ελεύθερη, όμως δεν με φοβίζει ο θάνατος, γιατί η ζωή είναι περιττή μέσα στη σκλαβιά. Ζήτω η λευτεριά! Γεια σας.»

Κυριάκος Μάτσης: «Αν είναι να πεθάνουμε για την Ελλάδα, θεία είναι η δάφνη. Μια φορά κανείς πεθαίνει.»

Μιχαλάκης Καραολής: «Ούτε ο χρόνος, ούτε και ο χώρος μου επιτρέπουν να εκφράσω όλες μου τις σκέψεις και τα συναισθήματα αγάπης που νοιώθω τώρα. Ούτε οι ελπίδες μας εγκαταλείπουν, η δε ψυχική γαλήνη είναι ακμαιότατη.

Ένα θερμότατο αποχαιρετιστήριο φιλί στέλνω εις όλους τους προσφιλείς μου συγγενείς και φίλους και απευθύνομαι εις πάντας να μου συγχωρήσουν όλα όσα έπαιξα προς αυτούς, όπως και εγώ συγχωρώ όλους όσους με αδίκησαν.

Χαίρετε λοιπόν και είτε ο Πανάγαθος Θεός να χαρίσει εις όλους σας κάθε ευτυχία.»

Παναγιώτης Τουμάζος: «Αν τυχόν και πέσω, τότε ο αντίπαλός μας, που θα δει τα φύλλα της ελιάς, θα αντιληφθεί ότι δεν είμεθα τρομοκράται, αλλά άνθρωποι, οι οποίοι αγαπούνε την ειρήνη»

Για τις φωτογραφίες των αγνοουμένων

Αυτές οι φωτογραφιούλες ήταν απλώς για να βγει το διαβατήριό τους τότε που θάφευγαν για σπουδές. Πού να φανταζόντουσαν πως θα παρέμεναν να τις σφίγγουν έτσι νυχτοήμερα τα χέρια της μάνας τους, Πού να φανταζόντουσαν πως θα παρέμεναν να τις σφίγγουν έτσι νυχτοήμερα τα χέρια της αρραβωνιαστικιάς τους, τα χέρια της γυναίκας τους, να ν στις σχολικές τσάντες των παιδιών τους, Πού να φανταζόντουσαν να μην έβαναν τουλάχιστο έτσι στραβά το σκουφί να επιτείνη, να μη χαμογελούσαν αυτό το χαμόγελο να επιτείνη.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ π. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟ ΜΑΥΡΟΛΕΟΝΤΑ από τις Πυλές Καρπάθου

«ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ»: Πάτερ Καλλίνικε πώς ξεκίνησε το εγχείρημά σας αυτό στην Κάρπαθο; Τι στάθηκε αφορμή για τη δημιουργία αυτού του πρότυπου σχολείου;

π. Καλλίνικος: Ήμουν ήδη δάσκαλος στον Πειραιά, σ' ένα μεγάλο πολυθέσιο Σχολείο. Το 1989 δέχτηκα δύο γράμματα από τους μικρούς μαθητές του μονοθέσιου Δημοτικού Σχολείου του χωριού μου, οι οποίοι με παρακαλούσαν να μετατεθώ στο χωριό Πυλές, ένα μικρό αλλά πανέμορφο χωριό από το οποίο κατάγεται η μητέρα μου και ήταν ήδη το

δικό μου «καταφύγιο» κατά τις καλοκαιρινές, τις πασχαλινές και τις χριστουγεννιάτικες διακοπές. Αφού άφησα τη διακονία μου στα Κατηχητικά της Μητροπόλεως Πειραιώς, με την ευχή του Πνευματικού μου, πήρα τη μεγάλη απόφαση και ζήτησα μετάθεση στο μικρό σχολείο, στο μικρό χωριό. Δεν μετάνιωσα! Μαζί με τους μικρούς και τους μεγάλους μαθητές αλλά και τους νέους του χωριού συστήσαμε το *Μαθητικό Συνεταιρισμό* του Σχολείου μας, με σκοπό να δώσει νόημα και περιεχόμενο δημιουργικό και ουσιαστικό στη ζωή όλων μας. Εδώ και είκοσι χρόνια, συνεργαζόμαστε

όλοι μαζί, οι ήδη και οι παλιοί μαθητές, με πολλούς και πολύ ευχάριστους καρπούς... Δεν ξέρω αν αυτό το Σχολείο έγινε «πρότυπο», πάντως είναι ένα σχολείο ξεχωριστό, διαφορετικό από τα άλλα. Γιατί; Μπορώ μονάχα να σας πω μερικά πρωτότυπα μαθήματα που γίνονται εδώ!

Εδώ και 20 χρόνια:

- γιατί είναι ολοήμερο, ολονύκτιο και ολοχρόνιο.
- γιατί εδώ συνεργάζονται και δημιουργούν όλοι μαζί, μικροί, νέοι και μεγάλοι...
- γιατί στη διδακτική πράξη χρησιμοποιούνται 6 ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρωτοπο-

ριακά προγράμματα... έχουμε ιστοσελίδα και blog...

- γιατί έχει ανεγερθεί και λειτουργεί βιβλιοθήκη με 5.000 τόμους και πλούσιο εποπτικό υλικό, έχουν διοργανωθεί 10

ντικά και οικολογικά θέματα, αναδασώσεις, καθαρισμοί παραλιών, περίπατοι στα βουνά και τα λαγκάδια...

- διατίθενται εκπαιδευτικές βαλίτσες για τα Χριστούγεννα,

του ολιγοθεσίου Σχολείου με σύγχρονη υψηλή τεχνολογία ώστε να μπορεί να παρέχει παιδεία υψηλής ποιότητας, βελτίωση του επιπέδου κατάρτισης των εκπαιδευτικών, προώθηση

εκθέσεις και εξορμήσεις βιβλίου, έχουν εκδοθεί 7 βιβλία κι ένας ψηφιακός δίσκος με τα σχολικά τραγούδια που αγαπήσαμε...

- γιατί γίνονται και μαθήματα καταδύσεως, ιστιοσανίδας, αναρριχήσεως, παραδοσιακού κεντήματος, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, θερισμού, παρασκευής παραδοσιακών γλυκών, κουλουριών, κεριών, πασχαλινών αυγών, κλπ
- διοργανώνονται νύχτες πειραμάτων, λογοτεχνικά βραδινά, εκπαιδευτικά προγράμματα για την Ακρόπολη, την Κωνσταντινούπολη, διάφορα περιβαλλο-

το Πάσχα και τα παιδαγωγικά περιοδικά στους δασκάλους του νησιού

- γιατί διοργανώνονται πολυήμερες εκδρομές εντός και εκτός Ελλάδος

- γιατί εφαρμόστηκαν πρωτότυπα προγράμματα διδασκαλίας με χρήση π/υ: Λογομάθεια (διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας), Τηλέμαχος (προάγγελος του σημερινού σχολικού δικτύου), GLOBE-Αλέξανδρος (καθημερινές μετρήσεις της θερμοκρασίας, βροχόπτωσης, νεφοκάλυψης του τόπου κ.ά), Δορυφορικός Ιστός Απομακρυσμένων Σχολείων (υποστήριξη

θεμάτων της τοπικής κοινωνίας, συμβολή ώστε να γεφυρωθεί το «ηλεκτρονικό χάσμα» ανάμεσα στους δασκάλους και τους μαθητές των αστικών κέντρων και αυτών της απομακρυσμένης περιφέρειας), «Τα φτερά της γνώσης» (Μαθήματα από απόσταση – επιμόρφωση εκπαιδευτικών με προηγμένη τεχνολογία – δορυφορική σύνδεση με άλλα Σχολεία. Μετεωρολογικές μετρήσεις στο πρόγραμμα Youira, παραγωγή μια μικρής ταινίας εκπαιδευτικού περιεχομένου για το πρόγραμμα WEB TV, εξ αποστάσεως ζωτανή επίσκεψη στο ενυδρείο

της Κρήτης «Θαλασσόκοσμος», και παρακολούθησε από απόσταση παρουσιάσεων για περιβαλλοντικά θέματα, θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο και άλλα.

- γιατί από το 1998 έχει αδελφοποιηθεί το Σχολείο μας με το Δημοτικό Σχολείο Πύλας Λάρνακας της μαρτυρικής Κύπρου.
- γιατί διοργανώθηκαν θεατρικές παραστάσεις αρχαίου δράματος «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» και «ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ», πολιτιστικές εκδηλώσεις, γιορτές σοκολάτας κλπ κλπ.
- γιατί έχει δάσκαλο παπά....

«Π»: Ποιες είναι οι δραστηριότητες του Μαθητικού Συνεταιρισμού σήμερα;

π. Κ: Σήμερα, 20 χρόνια μετά την ίδρυσή του, οργανώθηκαν και λειτουργούν:

- Βιβλιοθήκη σε ιδιόκτητο διώροφο κτήριο με 5.000 τόμους βιβλίων, επισκέψεις συγγραφέων παιδικής λογοτεχνίας κ.ά.
- Εργαστήρια ψηφιδωτού, παραδοσιακού κεντήματος, ελεύθερου σχεδίου, αγιογραφίας, αναπαλαίωσης εικόνων, χειροτεχνίας.
- Παιδικός σταθμός.
- Οικολογικές ομάδες και δραστηριότητες (ανακύκλωση αλουμινίου, δενδροφυτεύσεις, καθαριότητα παραλιών, εκπαιδευτικά προγράμματα για τη μεσογειακή φώκια, χελώνα caretta-caretta, κ.ά).
- Βιντεοθήκη με 300 εκπαιδευτικά θέματα.
- Μαθήματα πληροφορικής.
- Διδασκαλία μαθημάτων με χρήση 8 σύγχρονων ηλεκτρονικών υπολογιστών στο Σχολείο.
- Έκδοση εφημερίδας σε 3.500 τεύχη.
- Αρχαιοθήκη 2.500 φωτεινών διαφανειών (slides) και ψηφι-

ακών δίσκων.

- Σύνδεση με το Δίκτυο Ελληνικών Σχολείων «ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ».
 - Συμμετοχή στο παγκόσμιο περιβαλλοντικό πρόγραμμα «GLOBE / ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ», το πρόγραμμα «ΔΙΑΣ» και το πρόγραμμα «Rural Wings».
 - Συγκρότημα παραδοσιακών χορών.
 - Θεατρική ομάδα.
 - Σχολή Γονέων.
 - Κατασκευή γηπέδου μπάσκετ, βόλεϊ, τένις.
 - Μαθήματα αρχαίων ελληνικών, αγγλικής γλώσσας, αλφαβητισμού ενηλίκων.
 - Συλλογή ειδών λαϊκού πολιτισμού.
 - Εκδρομές στην Κρήτη, Ρόδο, Πάτμο, Σάμο, Κύπρο, Βόλο, Μετέωρα, Βεργίνα, Αθήνα και Αγίους Τόπους.
 - Εκπαιδευτικά προγράμματα για Ακρόπολη, Κωνσταντινούπολη και μεσογειακή φώκια.
 - Λογοτεχνικά αφιερώματα στον Κόντογλου, Παπαδιαμάντη και Διονύσιο Σολωμό.
 - Οργάνωση παγκαρπαθιακού μαθητικού διαγωνισμού για τα δικαιώματα των παιδιών.
 - Εθέσεις βιβλίου και εξορμήσεις βιβλίου στα Σχολεία.
 - Νύχτες πειραμάτων. • Γιορτή σοκολάτας.
 - Εκπαιδευτική βαλίτσα για περιοδικά εκπαιδευτικών.
 - λαχειοφόρες Παιχνιδαγορές.
 - Έκδοση βιβλίων.
 - Έκδοση ψηφιακού δίσκου (cd) με σχολικά τραγούδια.
- Μέσα στα 20 αυτά χρόνια λειτουργίας του, ο Μαθητικός Συνεταιρισμός απέσπασε Βραβεία από τον Κύκλο Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, την ΠΑΣΕΓΕΣ, την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ και την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

Σήμερα οι μαθητές είναι μόνο πέντε. Ο Συνεταιρισμός δίνει ευκαιρίες για παιχνίδι και συναστροφή, προβολή ταινιών και συζήτηση, διοργάνωση εκδρομών, περιβαλλοντικές δράσεις και ετοιμάζει διάφορα έντυπα και ηλεκτρονικά αφιερώματα για τα 20χρονά του.

«Π»: Πόσο έχει βοηθήσει σε πνευματικό επίπεδο, το έργο σας τα παιδιά, αλλά και τους μεγάλους; Πιστεύετε πως όλη αυτή η πολιτιστική καλλιέργεια βοηθάει την γνωριμία των ανθρώπων με το Θεό;

π. Κ: Η διπλή μου ιδιότητα, του ιερέα και του δασκάλου, ασφαλώς έχει επηρεάσει τα παιδιά. Χαίρομαι όταν οι καθηγητές τους στο Γυμνάσιο και το Λύκειο μου λένε ότι ξεχωρίζουν οι μαθητές μου και για το ήθος και την απόδοσή τους στο σχολείο. Συμμετέχουν όσοι θέλουν –χωρίς κανενός είδους καταπίεση– στις λατρευτικές εκδηλώσεις, στα πανηγύρια των ξωκλησιών μας, στα καθημερινά μαθήματα και στους κύκλους μελέτης Αγίας Γραφής. Εξάλλου όλα όσα κάνουμε εδώ γίνονται με τη βοήθεια του Θεού! Εκείνος είναι ο εμπνευστής μας! Η δύναμή μας! Κι αυτό περνά, πιστεύω, αβίαστα στα παιδιά..

«Π»: Πόσο πρόθυμος είναι ο κόσμος να ασχοληθεί με όλα αυτά; Υπάρχουν στελέχη που βοηθούν;

π. Κ: Οι γονείς, οι συγχωριανοί μας, οι απανταχού της γης συμπατριώτες αλλά και οι πολλοί φίλοι σήμερα του Σχολείου μας στηρίζουν οικονομικά και ηθικά τις προσπάθειές μας. Επίσης, πολλοί συνάδελφοι εκπαιδευτικοί, όλων των βαθμίδων, από τα σχολεία του νησιού συνεργάζονται στις διάφορες ομάδες, ενώ επιστημονικές ομάδες από τα Πα-

νεπιστήμια Αθηνών και Αιγαίου, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου στηρίζουν το εκπαιδευτικό μας έργο. Ένα μεγάλο «ευχαριστώ» θα είναι πάντα μικρό για τη σημαντική και πολύτιμη βοήθεια που μας δίνουν!

«Π»: Προβλήματα αντιμετωπίζετε;

π. Κ: Το μεγαλύτερο πρόβλημά μας είναι ο μικρός αριθμός των μαθητών. Κι αυτό που συμβαίνει, όχι μόνο στο δικό μας σχολείο, (αν κι εμείς έχουμε ήδη γεννημένα 17 νήπια, που περιμένουν με λαχτάρα να έρθουν στο σχολείο μας) αλλά και στα γειτονικά σχολεία του νησιού μας, μάς έχουν οδηγήσει από χρόνια σ' ένα διάλογο για τη μελλοντική συγκώνευσή τους σε ένα πολυθέσιο σχολείο. Μια πολύ δύσκολη απόφαση, την οποία εξάλλου ζητά επιτακτικά το Υπουργείο Παιδείας, που όμως ίσως γίνει η «χαριστική βολή» για να ερηνώσουν τα χωριά μας.

«Π»: Τι να περιμένουμε στο μέλλον απ' τον Μαθητικό Συνεταιρισμό;

π. Κ: Είμαι βέβαιος, ότι κι αν κλείσουν το σχολείο μας, τα παιδιά του δε θα αφήσουν ούτε τα κτήρια να ερημώσουν ούτε τον πλούσιο εξοπλισμό του να χαθεί και να σκορπιστεί ούτε τα όσα μαζί αποκτήσαμε και ζήσαμε να μείνουν αναξιοποίητα και να χαθούν.... Αν ο Θεός θέλει και ζούμε ακόμη, μετά από άλλα 20 χρόνια, όταν «σαρανταρίσουμε» δηλαδή, θα τα ξαναπούμε!

«Π»: Πάτερ Καλλίνικε σας ευχαριστούμε πολύ!

Επιμέλεια:
Ελισάβετ Σαλιβέρου
Φοιτ. Τ.Ε.Α.Π.Η.

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΠΡΩΤΟΕΤΗ.....

Όνειρο κάθε εφήβου είναι να επιτύχει σε μια σχολή της αρεσκείας του, κοινώς σ' ένα πανεπιστήμιο. Ένας χώρος που του ανοίγει, ή τουλάχιστον έτσι πρέπει, ένα παράθυρο στη ζωή, καθώς θα του προσφέρει εξειδικευμένες γνώσεις, άρτια εκπαίδευση - μόρφωση, θα του καλλιεργήσει γόνιμους προβληματισμούς αποκαλύπτοντάς του νέους ορίζοντες, ενώ παράλληλα θα του παρέχει ισχυρά εφόδια για να διεκδικήσει μια θέση στην αγορά εργασίας. Όμως, η πραγματικότητα που βιώνει ο σύγχρονος νέος στη «αρένα» του πανεπιστημίου, αποτελεί μια μεγάλη ματαιώση των -όχι υπερβολικών- προσδοκιών του για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ματαιώση που προέρχεται από τη γενικότερη νοοτροπία, τρόπο οργάνωσης, σύστημα του πανεπιστημίου. Όμως ποιές είναι συγκεκριμένα αυτές οι ματαιώσεις;

ΑΝΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Θα λέγαμε πως ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε λίγο πολύ όλοι οι φοιτητές στο χώρο του πανεπιστημίου, είναι η δυσλειτουργία του συστήματος αυτού, γεγονός που αντανακλάται και μέσα από τη γραμματεία. Στο πλαίσιο αυτής αναπτύσσονται ποικίλα προβλή-

ματα μερικά από τα οποία είναι: Η ανευθυνότητα της γραμματείας σε θέματα οργάνωσης της σχολής και έγκαιρης ενημέρωσης των φοιτητών. Εδώ εντάσσεται και το πρόβλημα των εγγράφων των πρωτοετών. Οι νεαροί εισακτέοι προ-

κειμένου να πραγματοποιήσουν την εγγραφή τους προσπαθούν να αντλήσουν πληροφορίες από αυτή ως νόμιμο διεκπεραιωτή της. **Τι γίνεται όμως αν η ίδια δεν είναι σε θέση να δώσει πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση; Πώς θα ενημερωθεί ο κάθε σπουδαστής; Μήπως μέσω των κομμάτων** για τα οποία δεν έχει ιδέα περί τίνος πρόκειται ή τα οποία δεν γνωρίζει; Επίσης δεν είναι δυνατόν οι κομματικές παρατάξεις να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τις βαθμολογίες νωρίτερα (2 εβδομάδες πριν) από ότι η γραμματεία. Αυτό υποδηλώνει πως ο ρόλος της είναι περιορισμένος και σε γενικές γραμμές ανύπαρκτος. **Φοβερή είναι η διαπίστωση ότι δεν ενημερώνει το site της,**

σχετικά με τις τυχόν αλλαγές στο τρέχον πρόγραμμα ή ανακοινώσεις που αφορούν εγγραφές, δηλώσεις μαθημάτων, διανομές συγγραμμάτων, βαθμολόγηση και οτιδήποτε κοινοποιήσεις σχετίζονται με τα πανεπιστημιακά δρώμενα. Έτσι, αποδεικνύεται για άλλη μια φορά η **μερική αδιαφορία και η σταδιακή απουσία της από τα καθήκοντά της.**

ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πιστεύω πως ως φοιτητές ενός ευρύτερου πανεπιστημιακού συνόλου χρειαζόμαστε ισάξια μεταχείριση στο θέμα της παιδεί-

ας σε σχέση με τα άλλα κράτη της Ε.Ε. Τα σημερινά δεδομένα αποδεικνύουν ότι κάτι τέτοιο καταντά ανέφικτο. **Γιατί να συμβαίνει αυτό στο χώρο των σπουδών μας;** Αυτό το εμφανές ερωτήματα απαιτεί ειδική επεξεργασία για να απαντηθεί. Εμείς όμως, με τη λίγη πείρα που διαθέτουμε, θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μία όσο μπορούμε επαρκή απάντηση στο αν το σύστημα αποδίδει πλούτο ουσιαστικής και όχι επιφανειακής γνώσης στη σπουδάζουσα νεολαία. Η διδακτική μέθοδος (η από έδρας παροχή πληροφοριών) με την οποία πραγματοποιείται το μάθημα **δεν παρέχει στο φοιτητή την ουσιαστική και πλήρη γνώση του αντικειμένου που σπουδάζει.** Αυτό απορρέει από

το γεγονός, ότι η διδαχθείσα ύλη και ευρύτερα ο όγκος πληροφοριών που οφείλει να κατανοήσει προκειμένου να ανταποκριθεί στις εξετάσεις του, συνεχώς αυξάνεται αλλά και στο ότι σημαντικό μέρος των καθηγητών αδυνατεί να καταστήσει κατανοητό και να μεταδώσει το γνωστικό αντικείμενο στους φοιτητές τους. Καταφεύγοντας στην απομνημόνευση το υπάρχον πρόβλημα λύνεται προσωρινά, με συνέπεια την προβληματική αφομοίωση και αναλυτική επεξεργασία της ύλης. Το φαινόμενο θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί αν μέσα στο πανεπιστήμιο, υπήρχε μη κερδοσκοπική φροντιστηριακή υποστήριξη του σπουδαστή στα μαθήματα κορμού, μαθήματα ζωτικής σημασίας για τη λήψη πτυχίου. Δεν θα ήταν συμφέρουσα μια τέτοια αλλαγή; **Φαίνεται πως τέτοιου είδους τροποποιήσεις δεν ευνοούν τα συμφέροντα όσων έχουν μάθει να βολεύονται στις «θεσούλες» τους**, κοινοποιώντας μάλιστα σε κομματικές νεολαίες θέματα της εξεταστικής, με αντάλλαγμα αυτές να τους υποστηρίξουν, στη διεκδίκηση θώκων πρυτανικών ή κοσμητείας σχολής ή προεδρίας τμήματος.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΕΣ..... ΣΕ ΑΝΑΜΟΝΗ

Βασικές πρακτικές ανάγκες που αφορούν στην κτηριακή υποδομή και την ευπρεπή όψη του πανεπιστημίου βρίσκονται εδώ και

αμφιθέατρα και ένα μέρος τους προκειμένου να παρακολουθήσει τη διάλεξη παραμένει όρθιο. Δεύτερον, όλοι μας βλέπουμε σε μόνιμη βάση αφίσες να καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος της επιφάνειας του εσωτερικού ή εξωτερικού μέρους της σχολής. Ένα θέαμα που καταντά εκνευριστικό και αντιαισθητικό και που παραπέμπει σε κομματικές εμμονές τουλάχιστον. (Εχω παρατηρήσει καθαρίστριες να προσπαθούν επί ώρες και με πολύ μόχθο να ξεκολλήσουν τα απομεινάρια από τις αφίσες). Ο λαός μας λέει πως «η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά». Στην συγκεκριμένη περίπτωση, δεν ισχύει κάτι τέτοιο λαμβάνοντας υπόψη τα εξής: συνθήματα στους τοίχους προερχόμενα από τις κομματικές παρατάξεις που απεικονίζουν ιδεολογικά, βέβηλα καμιά φορά συμβατά με την πραγματικότητα συνθήματα (**ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΚΥΒΕΡΝΗΤΟΙ**), αποσιγάρα, χυμένους καφέδες ακόμα και στους τοίχους. **Με όλα τα παραπάνω δεν ευνοείται η μάθηση, απεναντίας αποδυναμώνεται, διότι επηρεάζεται αρνητικά το άτομο ζώντας σ' ένα ψυχοφθόρο περιβάλλον που δε θυμίζει πανεπιστημιακό ίδρυμα.** Άραγε αυτή η επικρατούσα νοοτροπία έχει προβληματίσει καθόλου τους πανεπιστημιακούς δασκάλους ή τον πρόεδρο του τμήματος; Έχουμε αναρωτηθεί ποτέ πού ξοδεύονται αυτά τα λίγα χρήματα που διατίθενται για αντιμετώπιση όλων αυτών των προβλημάτων;

ΚΛΕΙΝΟΝΤΑΣ...

Ως πρωτοετής, ζώντας έστω και αυτό το ελάχιστο διάστημα σ' ένα τέτοιο «αλλοπρόσαλλο» περιβάλλον συνειδητοποίησα ότι οι στημένοι καυγάδες, οι άσκοπες συνελεύσεις, οι διαδηλώσεις για απόδειξη του «αυτονόητου» όπως λένε, κάθε άλλο παρά βελτίωση της κατάστασης φέρνουν. Η πλύση εγκεφάλου που γίνεται μπουρμουρίζοντας στα αυτιά μας τις λέξεις «φτώχεια», «πείνα», «ανεργία», «απολύσεις», «αξιοπρέπεια» στα δικά μας πρακτικά φοιτητικά θέματα δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα. **Όλα αυτά δεν είναι καταστάσεις που πρέπει να διευθετηθούν άμεσα με τη συνεργασία κρατικής εξουσίας, των πανεπιστημιακών δασκάλων και εμών των φοιτητών;**

Επιμέλεια:

Μ. Λ.

Φοιτ. Τμήματος

Οικονομικών Επιστημών

Σχολή ΝΟΠΕ/ΕΚΠ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ & συνδικαλισμός στο Πανεπιστήμιο

Το «Γκουγκλάρισμα» έχει μπει για τα καλά στη ζωή μου. Το ρητό «δεν ήξερες, δεν γκούγκλαρες;» - κατά το «δεν ήξερες, δε ρώταγες;» που διδάσκει ο σοφός λαός - βρίσκει εφαρμογή στα πάντα, από την αναζήτηση εκπαιδευτικής βιβλιογραφίας έως την προσπάθεια ανεύρεσης διευθύνσεων, μέσω της εφαρμογής της μηχανής αναζήτησης της google, το πασίγνωστο «Google earth». Η τελευταία εφαρμογή χρησιμοποιείται ευρέως σε παγκόσμια κλίμακα, μιας και παρέχει στο χρήστη τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε λεπτομέρειες που δεν μπορεί να του διαθέσει ένας κοινός χάρτης. Φωτογραφίες από κάθε σημείο του χάρτη, τρισδιάστατα κτίρια και ιστορικά στοιχεία είναι λίγα από τα εργαλεία του «google earth», τα οποία μάλιστα δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες να τα «ανεβάσουν» οι ίδιοι στο χάρτη, δίνοντας στην εφαρμογή διαδραστικό χαρακτήρα.

Αν και ο ρόλος της παραπάνω εφαρμογής είναι να διευκολύνει σε ένα βαθμό τη ζωή μας και να μας απαλλάξει από την αβεβαιότητα, στην τελευταία μου αναζήτηση συνέβη μάλλον το αντίθετο. Αφορμή έδωσε μία φωτογραφία που είχε «ανέβη» από κάποιον χρήστη (διαφορετικής εθνικότητας μάλιστα), η οποία παρατίθεται παρακάτω και απεικονίζει την είσοδο του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ). Η εικόνα αυτή θα μπορούσε κάλλιστα να χαρακτηριστεί ως «ταυτότητα» του ιδρύματος, ειδικά για τους ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς φοιτητές, οι οποίοι σε μια αναζήτηση παρόμοια με τη δική μου για να βρουν πληροφορίες για το Ο.Π.Α., η πρώτη εικόνα που θα σχημάτιζαν θα αφορούσε περισσότερο ένα εγκαταλειμμένο κτίριο, παρά το ανώτατο οικονομικό εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας. Το ερώτημα που εύλογα ανέκυψε αφορούσε το ποιος ευθύνεται για την εικόνα

αυτή, με τις εκατοντάδες αφίσες, τα πανό που διατρέχουν το σύνολο της πρόσοψης και τα συνθήματα που είναι βαμμένα στους τοίχους και τα μαρμάρινα σκαλοπάτια. Με κίνδυνο να χαρακτηριστώ ως «προβοκάτορας», «χουντικός» ή με οποιονδήποτε άλλο ξύλινο χαρακτηρισμό, θα τολμήσω να διαπιστώσω ότι οι φοιτητικές παρατάξεις είναι υπεύθυνες για αυτή την εικόνα.

Παράλληλα με την εικόνα, ήρθε αυτόματα στη μνήμη μου μια σειρά περιστατικών που έρχονται να αποδομήσουν κάθε έννοια υγιούς φοιτητικού συνδικαλισμού.

Σκηνικό 1: Μια παρέα γνωστών συμφοιτητών που πρόσκεινται σε μεγάλη φοιτητική παράταξη της σχολής αναμένει στο χώρο του φωτοτυπικού, σε βιβλιοπωλείο απέναντι από την ΑΣΟΕΕ. Μόλις αντιλαμβάνονται την παρουσία μου, ευγενικά μού παραχωρούν τη θέση τους με την αιτιολογία ότι

έχουν μεγάλο όγκο φωτοτυπιών (προφανώς σημειώσεις μαθημάτων για να «βοηθήσουν αφιλοκερδώς» τους συμφοιτητές τους) και πως είναι άδικο να τους περιμένω. Καθώς περιμένω να εξυπηρετηθώ, αντιλαμβάνομαι τη δεσμίδα με τα χαρτονομίσματα που κρατά στα χέρια ο ένας από την παρέα. Καθότι γνωστός, λαμβάνω το θάρρος σε πλαίσια αστεϊσμού, και του απευθύνω ένα λογοπαίγνιο με θέμα τα χρήματα και τις φωτοτυπίες. Η απάντηση έρχεται λίαν αποπλιστική: «Για όλα μεριμνά το κόμμα».

Σκηνικό 2: Μετά την επιστρο-

φή από τις διακοπές των Χριστουγέννων, διαπιστώνω ότι έχει αλλάξει άρδην η εσωτερική εικόνα του κτιρίου της σχολής. Με εντολή του πρύτανη έχουν απομακρυνθεί όλα τα ταμπλό των φοιτητικών παρατάξεων, έχουν αποκολληθεί όλες οι αφίσες και έχουν βαφτεί οι τοίχοι του ιδρύματος. Η ΑΣΟ-ΕΕ, η οποία σύμφωνα με έρευνα του ΕΜΠ διαθέτει τα λιγότερα τετραγωνικά μέτρα κατ' αναλογία φοιτητών, και στους διαδρόμους της οποίας, ειδικά σε ώρες αιχμής, δεν μπορείς να «στρίψεις» από τον όγκο των φοιτητών, ξαφνικά δείχνει ευρύχωρη και πολιτισμένη. Η απάντηση από τις φοιτητικές παρατάξεις έρχεται σε λίγα εικοσιτετράωρα με... «απαλλοτρίωση» των ηλεκτρονικών συσκευών του πρύτανη (κατά το οφθαλμός αντί οφθαλμού) και με κατάληψη της πρυτανείας, με αίτημα την επιστροφή των ταμπλό.

Σκηνικό 3: Κατά τη διάρκεια παράδοσης μαθήματος στο α' εξάμηνο, καθώς το αμφιθέατρο απαρτίζεται σχεδόν αποκλειστικά από πρωτοετείς, «ψαρωμένους» φοιτητές, η αίθουσα είναι ήρεμη και το μόνο που ακούγεται είναι η ψιλή φωνή της καθηγήτριας.

Καθώς είναι ακόμα πρωί και δε βοηθά πολύ το ίδιο το μάθημα (Ψυχολογία για όσους γνωρίζουν), μια υπνηλία διακατέχει το ακροατήριο. Το ήρεμο αυτό σκηνικό διακόπτεται απότομα από τον ήχο ενός μεγαφώνου, με την ένταση των μπάσων ήχων στη διαπασών, με συνέπεια να τρέμει το κτίριο και ειδικά οι κοπέλες να πετάγονται τρομαγμένες από τα έδρανα. Καθώς προσπαθούμε να καταλάβουμε τι συνέβη, ένας «παλιός» που χρωστάει το μάθημα και κάθετα στα τελευταία έδρανα προσπαθεί να συγκρατήσει τα γέλια του. «Έχει βάλει μουσική η τάδε παράταξη για να μας ψυχαγωγήσει την ώρα του μαθήματος», μας εξηγεί όταν καταφέρνει να σοβαρευτεί, «θα το συνηθίσετε». Φυσικά, το μάθημα διακόπτεται μια και το μόνο που ακούγεται πια είναι τα μεγάφωνα.

Σκηνικό 4: Την εποχή των καταλήψεων με αφορμή τον περίφημο «νόμο – πλαίσιο», έπειτα από εξαντλητικούς «αγώνες» κινδυνεύει πια να χαθεί η εξεταστική περίοδος του Ιουνίου. Με μερικούς φίλους αποφασίζουμε να παραστούμε στην ψηφοφορία, ώστε να ψηφίσουμε κατά της κατάληψης,

αποκλειστικά για να μη χαθεί το εξάμηνο. Την άποψή μας συμμερίζεται η πλειοψηφία των παριστάμενων φοιτητών, ανεξαρτήτως παράταξης ή ιδεολογίας, και το αποτέλεσμα είναι «Κατά» με μεγάλη μάλιστα διαφορά. Κάτι τέτοιο όμως φαίνεται πως δεν αρέσει σε μερίδα φοιτητών που πρόσκεινται σε συγκεκριμένες παρατάξεις, οι οποίοι προφασιζόμενοι νοθεία, αναλαμβάνουν με τη βία να επαναλάβουν την ψηφοφορία. Το σκηνικό επαναλαμβάνεται ακόμα δύο φορές, ώσπου έχοντας βαρεθεί από τις συνεχιζόμενες αναβολές, η πλειοψηφία των παριστάμενων αποχωρεί, δίνοντας την ευκαιρία στην ανατροπή των δυνάμεων. Η συνέχεια της κατάληψης είναι γεγονός, μαζί με την αναβολή της εξεταστικής για το Σεπτέμβριο και την υποχρεωτική ομηρεία των επί πτυχίο φοιτητών για ένα ακόμα έτος.

Θα μπορούσα να γεμίσω ακόμα πολλές σελίδες με σκηνικά ξυλοδαρμών ανάμεσα σε φοιτητές διαφορετικών παρατάξεων, με σκηνικά από παράνομο αλισβερίσι μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή γραμματέων, με σκηνικά από ψιθύρους για διάφορους συμφοιτητές οι

οποιοσδήποτε συμμετέχει σε κάποια παράταξη το πράττει είτε για να ξεφύγει από την καθημερινότητα, είτε γιατί περιμένει κάποια ανταπόδοση

οποίοι «έπιασαν την καλή» λόγω του γεγονότος ότι συνδικαλιζόνταν (η «καλή» λαμβάνει διάφορες ερμηνείες, από διδακτορικό έως δημόσιο), με σκηνικά από τρομοκρατία, τραμπουκισμούς, λεηλασίες με αφορμή τα περίφημα «πάρτι» εντός του εστιατορίου της σχολής. Όλα αυτά τα σκηνικά έχουν ένα κοινό παρονομαστή:

Οφείλονται στην ύπαρξη κομματικών παρατάξεων εντός του χώρου των Πανεπιστημίων.

Με δεδομένο ότι η εποχή μας δε χαρακτηρίζεται από το ρομαντισμό της, βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι οποιοσδήποτε συμμετέχει σε κάποια παράταξη

το πράττει είτε για να ξεφύγει από την καθημερινότητα, είτε γιατί περιμένει κάποια ανταπόδοση. Η ανταπόδοση αυτή στην καλύτερη περίπτωση αφορά την κοινωνικότητα – σύννηδες φαινόμενο ειδικά για φοιτητές που προέρχο-

νται από την επαρχία – ή τις οικογενειακές ιδεολογικές ρίζες – σε αυτή την περίπτωση είναι πιθανή η ύπαρξη ψηγμάτων ρομαντισμού. Στη χειρότερη περίπτωση όμως αφορά τη στράτευση νέων στο πολιτικό μας σύστημα και μάλιστα με τρόπο ανδιαστικά προκλητικό, αναίσχυντο και πελατειακό (βλ. και «Σκηνικό 1»). Δυστυχώς η χειρότερη περίπτωση είναι, κατά την ταπεινή μου γνώμη, και η πιο διαδεδομένη.

Εάν πράγματι πιστεύουν οι νέοι της χώρας μας σήμερα ότι κάτι πρέπει να αλλάξει σε αυτή τη γωνιά της Ευρώπης, η απάντηση δεν πιστεύω ότι έρχεται από τη συγκεκριμένη συνδικαλιστική δομή. Η ισοπεδωτική άποψη που θέλει τα πολιτικά κόμματα να διαθέτουν τις αντίστοιχες φοιτητικές παρατάξεις σε όλα τα πανεπιστήμια δε νομίζω ότι βοηθά να αποτελέσει η νεολαία τον απαραίτητο φορέα αλλαγής για την εξυγίανση του πολιτικού μας συστήματος και τη μετάβαση από την κοινωνία της χρυσής μετριότητας στην κοινωνία των ίσων ευκαιριών και της αξιοκρατίας.

Γιώργος Σιδηράς
Μεταπ. Φοιτ. MBA ΑΣΟΕΕ

Αυξέντιος Καλαγκός, ένας σύγχρονος «ιατρός των φτωχών»

Η εποχή που διανύουμε είναι φανερό ότι χαρακτηρίζεται από την έκπτωση των ηθικών αρχών, των αξιών και την έντονη έλλειψη αληθινών και ουσιαστικών προτύπων. Βέβαια, αυτή η έλλειψη συνδυάζεται ταυτόχρονα και με την βαθιά δίψα και εσωτερική ανάγκη του ανθρώπου για την αναζήτηση τους. Γι' αυτό και όλοι επιθυμούμε να βρίσκουμε τέτοια πρότυπα ανθρώπων που να μας εμπνέουν και να μας παραδειγματίζουν, σε διάφορους τομείς της καθημερινότητας μας.

Ο διεθνούς φήμης καρδιοχειρουργός Αυξέντιος Καλαγκός, είναι ένας «σύγχρονος ιεραπόστολος της Ιατρικής», όπως τον έχουν αποκαλέσει, και σίγουρα αποτελεί ένα ζωντανό παράδειγμα ανιδιοτελούς προσφοράς και γνήσιας αφιέρωσης στο συνάνθρωπο, αφού τα τελευταία δέκα χρόνια έχει χειρουργήσει με την ομάδα του 9000

άπορα παιδιά!

Γεννήθηκε το 1960 στον Άγιο Στέφανο (Γέσιλκοϊ), στην Κωνσταντινούπολη, και σε ηλικία μόλις 10 ετών έχασε τη μητέρα του. Ο πατέρας του, Κωνσταντίνος Καλαγκός, παθολόγος και αρχίατρος του παιδικού νοσοκομείου Μπαλουκλί της Κωνσταντινούπολης, ανέλαβε εξολοκλήρου την ανατροφή του γιου του και της αδελφής του, θυσιάζοντας το δικό του λαμπρό μέλλον στην ιατρική επιστήμη! Μάλιστα το επώνυμο του πατέρα του έχει δοθεί προ μηνών στο δρόμο όπου και το σπίτι τους στον Άγιο Στέφανο, τιμής ένεκεν από τον τοπικό δήμο για την φιλάνθρωπο δραστηριότητά του. Φυσικά το παράδειγμα και ο χαρακτήρας του πατέρα του συνέβαλλαν σε μεγάλο βαθμό στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του καρδιοχειρουργού. Όπως αναφέρει και ο ίδιος για τον πατέρα του σε συνέντευξη

του «Εκείνος ήταν αληθινός φιλάνθρωπος. Από το πρωί ως το βράδυ ήταν με τους ασθενείς του και δύο μέρες τη βδομάδα εξέταζε δωρεάν τους φτωχούς. Αφήστε που έβγαζε από την τσέπη του όλα τα λεφτά που είχε και τους τα έδινε για ν' αγοράσουν φάρμακα. Κι όταν μιλούσαμε, μου έλεγε: «Σκοπός σου να μην είναι τα χρήματα, αλλά τα έργα. Και να μη γυρνάς την πλάτη σου στις ανάγκες των άλλων». Σ' όλη του τη ζωή, ο ίδιος δεν κέρδισε λεφτά».

Με αυτό το παράδειγμα και τις αξίες που διδάχθηκε βαθιά χαραγμένες στη ψυχή του, αποφοίτησε σε ηλικία 23 ετών από την Αμερικάνικη Ιατρική Σχολή της Κωνσταντινούπολης, ειδικεύτηκε στη χειρουργική στο Λονδίνο και στη συνέχεια αφιέρωσε πέντε επιπλέον χρόνια σπουδών προκειμένου να ειδικευτεί στην καρδιοχειρουργική παιδιών και νεογνών στο Παρίσι και τις ΗΠΑ.

Ύστερα, εγκαταστάθηκε στην Ελβετία και από το 1998 είναι τακτικός καθηγητής και διευθυντής της καρδιοχειρουργικής κλινικής στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Γενεύης. Είναι κάτοχος της ευρεσιτεχνίας «Kalangos Ring» ένα πρωτοποριακό «δακτυλίδι» που τοποθετείται στην καρδιά για την επιδιόρθωση της μιτροειδούς βαλβίδας. Σταθμός στην καριέρα του ήταν η ίδρυση του φιλανθρωπικού ιδρύματος «Cœurs pour tous» (Καρδιές για όλους), με σκοπό να χειρουργούνται δωρεάν άπορα παιδιά στις χώρες κυρίως του τρίτου κόσμου, να δημιουργείται νοσηλευτική υποδομή και να εκπαιδεύεται στην καρδιοχειρουργική μια μεγάλη ομάδα από το ιατρικό δυναμικό κάθε χώρας.

Ο γιατρός των φτωχών παιδιών είναι σήμερα οικογενειάρχης, πατέρας δύο παιδιών, αλλά η ζωή του μοιράζεται ανάμεσα στην Ελβετία και τις χώρες του Τρίτου Κόσμου (Ερυθραία, Μοζαμβίκη, Αίγυπτος, Αλγερία, Ινδία, Λίβανος, Μαδαγασκάρη, Μαρόκο), όπου ταξιδεύει μια εβδομάδα κάθε μήνα. Όπως ο ίδιος ομολογεί σε σχετική ερώτηση της δημοσιογράφου για το πώς αισθάνεται όταν βρίσκεται στον Τρίτο Κόσμο: «Στα ξεχασμένα αυτά σημεία της Γης βρήκα, νομίζω, κάτι που μπορεί να χτίσει το νόημα της ψυχής μου....Κι εάν δεν είχα οικογένεια, θα μπορούσα να τα παρατήσω όλα και να ζήσω εκεί».

Έχει αφοσιωθεί ολοκληρωτικά στην προσφορά στον συνάνθρωπο με φοβερή θέληση και αυτοθυσία παρά τις δύσκολες συνθήκες εργασίας. Άλλωστε όπως αναφέρει και ο ίδιος «Δεν μέτρησα ποτέ τις ώρες που εργάζομαι και δεν θέλω επιστήμονες δίπλα μου που να κοιτούν το ρολόι τους. Οι ανάγκες της Ιατρικής δεν αντιμετωπίζονται κατ' αυτό τον τρόπο. Στη χειρουργική ιδιαίτερα, δε μπορείς να πεις «όχι είμαι

κουρασμένος, δε μπορώ», γιατί αυτό σημαίνει ότι παρατάς τον ασθενή, με αποτέλεσμα το βέβαιο θάνατο. Αυτό που κάνεις είναι να υπερβείς τον εαυτό σου».

Μάλιστα αυτό το μήνυμα της αγάπης αλλά και της ευθύνης του γιατρού προς τον ασθενή του προσπαθεί να περάσει και στους ειδικευμένους που διδάσκει, λέγοντας τους «ο ασθενής σας εμπιστεύεται, «παραδίδει» την καρδιά του στα χέρια σας για να την θεραπεύσετε. Μη μου πείτε, «συγγνώμη, έκανα λά-

κάθε φορά που χειρουργώ πάνω από το χειρουργικό τραπέζι δεν κάνω τίποτα άλλο από το να επικαλούμαι τον Θεό.

θος». Ακόμη κι εγώ να σας συγχωρήσω, εκείνος που έχει πεθάνει θα σας συγχωρήσει».

Είναι πολύ προσιτός, με **αληθινό προσωπικό ενδιαφέρον προς τον κάθε ασθενή ξεχωριστά** και όπως λέει «το βλέμμα του παιδιού όταν πια είναι υγιές σε ανταμείβει». Περιγράφοντας τον εαυτό του και τις αντιλήψεις του στο θέμα της πίστης στο Θεό σε σχετική ερώτηση της δημοσιογράφου αναφέρει «Πρέπει να ξέρετε πως κάθε φορά που χειρουργώ πάνω από το χειρουργικό τραπέζι δεν κάνω τίποτα άλλο από το να επικαλούμαι τον Θεό.

Είμαι πιστός βαθιά –προέρχομαι από θρησκευτική οικογένεια. Κοιτάζω να κάνω καλά πράγματα, γιατί αυτό καλύπτει μια ευαίσθητη πλευρά του χαρακτήρα μου. Και δεν έκλεισα ποτέ τα μάτια μου στους άλλους... Λέω ότι ο Θεός σου δίνει τα υπόλοιπα, όταν έχεις ένα θετικό προορισμό στη ζωή σου». Όσον αφορά τα πιστεύω του για μεταφυσικά ζητήματα σχετικά με τη ζωή και το θάνατο ο ίδιος απαντά : «Αυτό που ένιωσα είναι ότι ο Θεός μου έδωσε μια ορισμένη ζωή και ότι μου ζητάει να δώσω νόημα σε αυτή τη ζωή, χτίζοντας κάτι θετικό, όχι μόνο για τα προσωπικά μου, αλλά και για τους άλλους - αυτό αντιλαμβάνομαι.»

Διαβάζοντας αυτά τα λόγια, αλλά παρατηρώντας και το έργο του καρδιοχειρουργού Αυξέντιου Καλαγκού μπορούμε εύκολα να αντιληφθούμε ότι πρόκειται για έναν άνθρωπο που αγωνίζεται σκληρά στη ζωή του με μόνο γνώμονα την προσφορά στο συνάνθρωπο. **Εφαρμόζοντας έμπρακτα την ανιδιοτελή αγάπη προς τον αδελφό, και την αυτοθυσία, όπως διδάσκει και η ορθόδοξη Εκκλησία μας**, σίγουρα θα μπορούσαμε να πούμε ότι αποτελεί σ'ένα σύγχρονο πρότυπο για όλους. Ένα παράδειγμα που μας εμπνέει και συγχρόνως μας καλεί να το ακολουθήσουμε σε οποιαδήποτε στιγμή της καθημερινότητας μας, δίνοντας πάντα απλόχερα τη βοήθεια και την γνήσια αγάπη μας προς όλους τους αδελφούς μας, χωρίς να προσδοκούμε ανταλλάγματα.

ΠΗΓΗ:

- Περιοδικό «Κ», εφημερίδα «Καθημερινή» 05.04.2009, Συνέντευξη με τον Αυξέντιο Καλαγκό στην Άννα Γριμάνη.

Επιμέλεια:
Ελένη Ατματζίδου
Φοιτ. Ιατρικής Αθηνών

Ο Εθισμός των νέων στα ηλεκτρονικά παιχνίδια

Οι συνήθειες των νέων στη σημερινή εποχή είναι πολύ διαφοροποιημένες, από αυτές των προηγούμενων δεκαετιών. Χαρακτηριστικά θα μπορούσε κάποιος να αναφέρει πόσο παράδοξο είναι να συναντήσει κάποιος ένα νέο άτομο χωρίς κινητό τηλέφωνο, πόσο περιοριστικό είναι για κάποιον να μην έχει υπολογιστή ή πόσο λιγότερες δυνατότητες έχει κάποιος που δεν διαθέτει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Αρκεί τώρα να σκεφτούμε πως όλα αυτά απλά απουσίαζαν εντελώς από την καθημερινότητα των νέων, πριν από μόλις 15 χρόνια!

Ένα από τα «δώρα» της τεχνολογικής προόδου είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια που έκαναν δειλά την εμφάνισή τους στα τέλη της δεκαετίας του '70. Σήμερα τα ηλεκτρονικά παιχνίδια έχουν αναπτύξει γραφικά και εφέ πραγματικά άξια θαυμασμού, ενώ με η χρήση ανταγωνιστικής τεχνητής νοημοσύνης,

της Ελλάδας! Επίσης ο συνολικός τζίρος της βιομηχανίας των ηλεκτρονικών παιχνιδιών στις Ηνωμένες Πολιτείες, έχει περάσει ακόμα και τον αντίστοιχο της μουσικής βιομηχανίας, εκδηλώνοντας και την οικονομική σημασία που έχει πάνω στις κοινωνίες αυτές, δίνοντας χιλιάδες θέσεις εργασίας. Μάλιστα, με τον σχεδιασμό ελεύθερων παιχνιδιών με τη μορφή των flash εφαρμογών και την διάδοση του διαδικτύου, έχουν πλέον όλοι σχεδόν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τα παιχνίδια. Το πρόβλημα είναι ότι η συνήθεια αυτή, όσο περφόρει και αν ακούγεται, πολλές φορές εξελίσσεται σε εθισμό, με όλες τις συνέπειες που μπορεί ένας εθισμός να επιφέρει. Αρχικά όμως τί είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, για το κοινό που ασχολείται μαζί τους;

Τα ηλεκτρονικά παιχνίδια αποτελούν ένα είδος καταπολέμησης της ανίας, βοηθούν το άτομο να

«ξεφύγει» από την καθημερινότητα και μπορούν να παρομοιαστούν με «αναψυχή» υψηλής τεχνολογίας. Ο εθισμός στα ηλεκτρονικά παιχνίδια είναι η συστηματική και παρατεταμένη χρήση τους, που συνοδεύεται παράλληλα από παραμέληση των υποχρεώσεων ή και του περιβάλλοντός τους, σε σημείο που δύναται να φτάσει την αδιαφορία.

Σύμφωνα με στατιστικές μελέτες επισημαίνεται ότι επιρρεπής στον εθισμό είναι κυρίως αγόρια, ηλικίας 12-19 ετών, εσωστρεφούς συμπεριφοράς. Προσωπικά όμως αυτό που πιστεύω, είναι ότι δεν ευθύνονται τόσο τα χαρακτηριστικά του ατόμου, όσο είναι οι λόγοι που ωθούν ένα άτομο να εθιστεί στα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Η βασικότερη αιτία είναι ο τρόπος ζωής. Συγκεκριμένα πολλοί είναι οι γονείς εκείνοι που πιστεύουν ότι είναι ασφαλέστερο, και σαφώς προτιμότερο, τα παιδιά τους να απασχολούνται στο σπίτι με κάποιο ηλεκτρονικό παιχνίδι, παρά να βρίσκονται έξω, εκτεθειμένα σε διάφορους κινδύνους. Η άποψη αυτή είναι λανθασμένη καθώς υπάρχουν δεκάδες μέτρα που το νεαρό άτομο, χωρίς φόβο μπορεί να ψυχαγωγηθεί ή να αθληθεί αποκτώντας ταυτόχρονα κοινωνική συμπεριφορά. Αντίθετα η ολοένα και μεγαλύτερη απασχόληση με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και η άγνοια των γονέων και κυρίως των παικτών για την εθιστική επίδραση που μπορεί να έχει πάνω τους, μπορεί να οδηγήσει σε εθισμό. Ουσιαστικός παράγοντας αποτελεί η έλλειψη φίλων- παρέας, που ωθεί το άτομο στη μοναξιά και αποτελεί το

κατεξοχήν κλασσικό αίτιο για στην έντονη ενασχόληση κάποιου με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Αυτό είναι κάτι που ενδέχεται να προκαλέσει εθισμό, σε ποσοστό που αυξάνεται αναλογικά με τη διάρκεια, κατά την οποία το άτομο παραμένει σε αυτή τη μοναχική κατάσταση. Ακόμα ένα άτομο που δεν νιώθει αρκετά χρήσιμο ή ικανό σε σχέση με άλλους, σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον (π.χ. σχολείο, αγχώδης καθημερινότητα, οικογενειακά προβλήματα), βρίσκει σε ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι παρηγοριά ή και ότι το ίδιο είναι καλό σε κάτι. Επιλέγει με λίγα λόγια ένα φανταστικό κόσμο, από την δύσκολη πραγματικότητα και την χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Σύμφωνα με μια έρευνα που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Cyberpsychology & Behavior, η τόσο μεγάλη επιτυχία των παιχνιδιών είναι επειδή εισβάλουν και μεταλλάσσουν τη ζωή του παίκτη. Πώς όμως εκδηλώνεται ο εθισμός και σε τί καταστάσεις μπορεί να οδηγήσει; Αυτό που μπορούμε να διακρίνουμε αρχικά είναι σταδιακή κατανάλωση περισσότερου χρόνου στα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Επακόλουθο είναι και η σταδιακή μείωση της διάθεσης για τις υποχρεώσεις (π.χ. διάβασμα) και των κοινωνικών δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα το άτομο να απομονώνεται και να παρουσιάζει έντονη πτώση στην σπουδαστική επίδοση. Με την ανάγκη για περισσότερο χρόνο ενασχόλησης σηματοδοτείται και η επίδραση του εθισμού στο άτομο. Επίσης προκαλούν μυοσκελετικές παθήσεις (σκολίωση, σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα) και διαταραχές στον ύπνο των παικτών που ασχολούνται υπερβολικά. Γενικά τα ηλεκτρονικά παιχνίδια δίνουν την αίσθηση ευφορίας κατά τη διάρκεια που παίζει κάποιος, αισθανόμενος ανήμπορος να σταματήσει τη δραστηριότητα, ενώ συχνά παρουσιάζουν καταθλιπτικά συμπτώματα. Πολλές φορές εμμονές με ρόλους και θέματα που διαδραματίζονται

στην πλοκή ενός ηλεκτρονικού παιχνιδιού, δείχνουν ότι ένα κομμάτι της ζωής τους αντικαθίσταται από τα αυτά και μπορεί να οδηγήσει σε ακραία φαινόμενα, όπως η ταύτιση της προσωπικότητας του ατόμου με ένα εικονικό χαρακτήρα. Ακόμα, η ύπαρξη βίας στα ηλεκτρονικά παιχνίδια και η σχέση τους με την επιθετικότητα των νέων είναι ένα γεγονός, που θα πρέπει να εξεταστεί με σοβαρότητα. Μελέτες δείχνουν ότι η επανειλημμένα βίαιη ψυχαγωγία αυξάνει την επιθετικότητα εκείνων που την παρακολουθούν. Η διαδραστική φύση των βιντεοπαιχνιδιών συνεπάγεται ότι αυτά ασκούν ισχυρότερη επίδραση, από το απλά να τα παρακολουθείς βίαια θεάματα (όπως γίνεται στην τηλεόραση). Στην ουσία είναι ο παίκτης εκείνος που επιλέγει να εκθέσει τον εαυτό του ή και να συμμετέχει ακόμα στη βίαια πράξη. Η συνέπεια αυτών είναι να αποδυναμώνει την ηθική του ατόμου και πλέον τα βίαια φαινόμενα να μην κάνουν αίσθηση, τα συνηθίζει και σε κάποιο βαθμό τα αποδέχεται και αυτό συμβαίνει υποσυνείδητα, αναπόφευκτα καθώς αλλοιώνεται η ανοχή και η κριτική του σκέψη. Τα γεγονότα δεκάδες, ενδεικτικά αναφέρω ότι πριν από λίγους μήνες ένας 16χρονος Ιταλός τραυμάτισε βαριά στο λαιμό τον πατέρα του στο Τορίνο, μετά από διαμάχη που είχαν όταν έπαιζαν στο Playstation. Λέγεται ότι το αγόρι έχασε την ψυχραιμία του με τον πατέρα του, επειδή ο τελευταίος του παρείχε συμβουλές σχετικά με το πώς θα έπρεπε να παίζει. Πατέρας και γιος διαπληκτιστήκαν με τον πατέρα να κλείνει οργισμένος την κονσόλα, μην αφήνοντας τον νεαρό να συνεχίσει. Τότε το αγόρι πήρε ένα μαχαίρι από την κουζίνα, επέστρεψε στο σαλόνι και μαχαίρωσε τον πατέρα του στο λαιμό. Στη συνέχεια έπλυνε ήρεμα το μαχαίρι και πήγε στο δωμάτιό του. Η μητέρα του διαπίστωσε λίγο αργότερα την αιμορραγία του συζύγου της και κάλεσε αμέσως το ασθενοφόρο

και την αστυνομία. Ο άνδρας βρισκόταν σε κρίσιμη κατάσταση αλλά επέζησε, ενώ ο ανήλικος συνελήφθη. Ακραία φαινόμενα όπως αυτό έχουν συμβεί σε όλες τις χώρες του δυτικού κόσμου, αλλά και στην Κορέα, την Ιαπωνία και την Κίνα. **Στο πανεπιστήμιο του Μιζούρι στις ΗΠΑ διεξήγαγαν μια έρευνα η οποία μελετούσε τα επίπεδα της τεστοστερόνης των παικτών που έπαιζαν ένα πολεμικό παιχνίδι. Όταν οι παίκτες εξολόθρευαν αντίπαλους άλλους παίκτες που τους ήταν εντελώς άγνωστοι, τα επίπεδα τεστοστερόνης ήταν αρκετά αυξημένα. Συγκεκριμένα τα επίπεδα τεστοστερόνης της νικήτριας ομάδας είχαν ανέβει κατακόρυφα!** Στην περίπτωση που οι παίκτες έπρεπε να αντιμετωπίσουν στο παιχνίδι τους φίλους τους, τότε τα αντίστοιχα επίπεδα είχαν χαμηλές τιμές, προφανώς λόγω του αισθήματος συμπίνοιας. Το σημαντικό της υπόθεσης είναι ότι μια άλλη έρευνα σε στρατιώτες έδειξε ανάλογα αποτελέσματα στη σχέση της τεστοστερόνης κατά τη διάρκεια μιας σύρραξης! Βλέπουμε λοιπόν τον αντίκτυπο στην ψυχολογία και τους μηχανισμούς του οργανισμού που ενεργοποιούν. Μάλιστα ψυχολόγοι υποστηρίζουν ότι οι νέοι που είναι εθισμένοι στα ηλεκτρονικά, παρουσιάζουν πολλά κοινά στις αντιδράσεις τους, με μεσήλικες εθισμένους στα τυχερά παιχνίδια.

Μέσα από όλα αυτά καταλαβαίνουμε, πως όταν διαπιστώσουμε ότι κάποιος δίνει δεσπόζουσα θέση στα ηλεκτρονικά, ή ότι παραμελεί άλλες πτυχές της ζωής του για το λόγο αυτό, το πιο συνετό είναι να επέμβουμε δραστικά. Μια πρώτη προσέγγιση είναι η παρότρυνση και η οργάνωση από μέρους μας,

άλλων δημιουργικών δραστηριοτήτων που θα αντισταθμίσουν και θα ελαχιστοποιήσουν την εθιστική επιρροή που δέχεται. Αντίθετα θα πρέπει να αποφύγουμε επιθετικές αντιδράσεις, όπως είναι το να κλείσουμε την οθόνη την ώρα ενασχόλησης. Ένας τέτοιος

μηχανισμός απαγόρευσης μπορεί να προσδώσει μια γοητεία και τον μαγνητίζει ακόμα περισσότερο. Προοδευτικό βήμα είναι ο έλεγχος του χρόνου απασχόλησης στα παιχνίδια, από τον ίδιο, κάτι που φανερώνει ότι το άτομο επιβάλλεται πλέον και δεν παρασύρεται από το πάθος του. Έτσι δεν νιώθει ότι εγκαταλείπει μια συνήθεια, και μπορεί να παράλληλα να αντεπεξέλθει και στις ασχολίες του, ενώ σταδιακά να καταφέρει να μειώσει τον χρόνο που περνά μαζί τους.

Η υποστήριξη ατόμων με εθισμό κρίνεται απαραίτητη, και αποτελεί αιτία για την δημιουργία ειδικών κλινικών απεξάρτησης. Οι κλινικές αυτές εκπονούν προγράμματα θεραπείας και αποκατάστασης της ψυχικής υγείας με στόχο να βελτιώσουν την ψυχοσωματική υγεία των εθισμένων παικτών. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα περιλαμβάνει μια σειρά από δραστηριότητες, όπως την ψυχολογική στήριξη μέσω ομαδικών συζητήσεων, παρακολούθηση ειδικών βίντεο, αλλά και την συγγραφή εργασιών που κρατούν απασχολημένο το μυαλό και το σώμα των ασθενών.

Κατανοούμε την σημασία της κοινωνίας στην πρόνοια και αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων. Στην Ελλάδα ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο του Συνηγόρου του Παιδιού, κρίνοντας κρίσιμο των πολλαπλασιασμό των κρουσμάτων, πραγματοποίησε εκστρατεία με σκοπό την ενημέρωση των εφήβων, των γονέων και του γενι-

κού πληθυσμού για τους κινδύνους και τη δεοντολογία με την οποία θα πρέπει κάποιος να χρησιμοποιεί τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, ειδικά χρήσιμο για την προστασία των παιδιών. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2003 όλα τα ηλεκτρονικά παιχνίδια

Επιλέγει με λίγα λόγια ένα φανταστικό κόσμο, από την δύσκολη πραγματικότητα και την χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Σύμφωνα με μια έρευνα που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Cyberpsychology & Behavior, η τόσο μεγάλη επιτυχία των παιχνιδιών είναι επειδή εισβάλουν και μεταλλάσσουν τη ζωή του παίκτη. Πώς όμως εκδηλώνεται ο εθισμός και σε τι καταστάσεις μπορεί να οδηγήσει;

υποχρεώνονται να φέρουν χαρακτηρισμό του περιεχομένου από την Pan-European Game Information (PEGI). Στο χαρακτηρισμό περιλαμβάνεται το σύστημα ηλικιακών διαβαθμίσεων και η επισήμανση περιγραφικών ενδείξεων που αφορούν το παιχνίδι, όπως είναι η βία, η άσχημη γλώσσα, και το τρομακτικό περιβάλλον. Η ηλικιακή διαβάθμιση προσφέρει καθοδήγηση στους αγοραστές, ιδίως στους γονείς, για το αν θα πρέπει να αγοράσουν το συγκεκριμένο προϊόν, δείχνει δηλαδή την καταλληλότητα ενός παιχνιδιού για μια ηλικία. Στατιστικά το 49% ορίζονται κατάλληλα για παίκτες όλων των ηλικιών και μόνο το 4% του συνόλου θεωρείται αποκλειστικά για ενήλικες. Στην Κίνα που υπάρχει ιδιαίτερα αυστηρή νομοθεσία, δεν διστάζουν να απαγορεύ-

σουν την εισαγωγή παιχνιδιών που προάγουν παραβατική συμπεριφορά.

Εδώ έρχεται αναπόφευκτα το ερώτημα: για τον εθισμό ευθύνεται το άτομο ή τα ηλεκτρονικά παιχνίδια; Κατά τη γνώμη μου πρέπει να δίνεται βάρος στην υπευθυνότητα του κάθε παίκτη, προκειμένου να

διατηρεί την ακεραιότητα της ψυχικής του κατάστασης, να κρίνει αυτό με το οποίο έρχεται αντιμέτωπος και να επιλέγει με βάση τη λογική. Στην περίπτωση που έχουμε να κάνουμε με ανήλικους η αδιαφορία ή ο λανθασμένος χειρισμός από την πλευρά της οικογένειας εντείνει το πρόβλημα. Στο μέλλον πιστεύω ότι ο προβληματισμός για τον αυξανόμενο αριθμό των περιπτώσεων θα παρακινήσει μια ωριμότερη και πιο οργανωμένη αντιμετώπιση. Τέλος τα ηλεκτρονικά παιχνίδια πρέπει να είναι πάνω απ' όλα ένα είδος ψυχαγωγίας και όταν για κάποιον δεν τηρούν αυτό τον σκοπό αλλά γίνεται μέσο για να τραυματίζεται η ψυχή, τότε δεν έχουν κανένα απολύτως νόημα.

Επιμέλεια

Απόστολος Ματέλλας

Τμ. Ραδιολογίας-Ακτινολογίας

Σ.Ε.Υ.Π. Αθηνών

ΠΗΓΕΣ

- www.pegi.info
- www.telegraph.co.uk
- www.edugate.gr/
- Cyberpsychology & Behavior Journal
- Journal of the American medical association

Βυζαντινή «επιδρομή» στην Αλλεμάνια

Στη Βόννη, πολιτισμική πρωτεύουσα της Γερμανίας και πρώην πρωτεύουσα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (ή απλά της Δυτικής Γερμανίας) λαμβάνει χώρα μια εντυπωσιακή έκθεση με τον τίτλο: «Λάμπη και καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο».

Η έκθεση εγκαινιάστηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2010 στο μουσείο Τέχνης της Βόννης (Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland) και θα διαρκέσει ως τις 20 Ιουνίου. Φιλοξενούνται περισσότερα από 600

εκθέματα, από 82 μουσεία. Ανάμεσα στα μουσεία που συμμετέχουν είναι το Βρετανικό Μουσείο, το Μουσείο του Λούβρου, η Βιβλιοθήκη του Βατικανού, το Ερμιτάζ και το Ιστορικό Μουσείο Μόσχας. Η Ελλάδα

Σε μια περίοδο λοιπόν όπου οι διμερείς σχέσεις Ελλάδος-Γερμανίας δεν είναι οι ιδανικές, μοιάζει με ειρωνεία της συχνά κυνικής Κλειούς, προστάτιδας της Ιστορίας, το γεγονός ότι διοργανώνεται σε γερμανικό έδαφος μια παγκοσμίου εμβέλειας έκθεση που αναδεικνύει τη μεγαλοπρέπεια του βυζαντινού πολιτισμού -ακόμη και μέσα από αντικείμενα καθημερινής χρήσης.

συμμετέχει με αντικείμενα που προέρχονται από τρία μουσεία: το Βυζαντινό και Χριστιανικό, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού της Θεσσαλονίκης και το Μουσείο Μπενάκη. Ψηφιδωτά, εικόνες, τοι-

χογραφίες, γλυπτά, κοσμήματα, νομίσματα, κεραμικά ταξίδεψαν από την Ελλάδα στη Βόννη.

Μέσα από τους έντεκα διαφορετικά θεματολογικούς σταθμούς ξετυλίγεται η ιστορία του Βυζαντίου. Μια σειρά εικόνων, ψηφιδωτών, αντικειμένων της καθημερινότητας αναδεικνύουν τον παραμελημένο ρόλο του βυζαντινού πολιτισμού στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Σκοπός του άρθρου αυτού όμως δεν είναι να μας δώσει μια, αν μη τι άλλο, σημαντική πληροφορία, μολονότι ελάχιστα χρήσιμη από πρακτικής απόψεως (μιας και νομίζω ότι ίσως κανείς από εμάς δε θα έχει την τύχη να επισκεφθεί την έκθεση). Ούτε φυσικά να εξυψώσει την εθνική μας υπερηφάνεια, που τελικά μάλλον θα τη μειώσει όπως θα δούμε στη συνέχεια.

Με πρόσχημα την οικονομική κρίση που χτυπά την Ελλάδα, η οικονομία της οποίας -αν πιστέψουμε το διεθνές Τύπο- διαταράσσει αποφασιστικά την ισορροπία(!) των άλλων ευρωπαϊκών οικονομιών, δημοσιεύματα του γερμανικού Τύπου, με την ανοχή της γερμανικής κυβέρνησης, προσέβαλαν για μια

ακόμη φορά την εθνική αξιοπρέπεια της Ελλάδος. Χαρακτηριστικά εδώ θα αναφέρουμε μόνο την εύλαλη και πολύσημη σιωπή της γερμανίδας καγκελαρίου μετά από ερώτηση δημοσιογράφου περί του αν τίθεται ζήτημα παραχώρησης κάποιου ελληνικού νησιού, ώστε να εξαλειφθεί το έλλειμμα του προϋπολογισμού!

Σε μια περίοδο λοιπόν όπου οι διμερείς σχέσεις Ελλάδος-Γερμανίας δεν είναι οι ιδανικές, μοιάζει με ειρωνεία της συχνά κυνικής Κλειούς, προστάτιδας της Ιστορίας, το γεγονός ότι διοργανώνεται σε γερμανικό έδαφος μια παγκοσμίου εμβέλειας έκθεση που αναδεικνύει τη μεγαλοπρέπεια του βυζαντινού πολιτισμού -ακόμη και μέσα από αντικείμενα καθημερινής χρήσης.

Ο διευθυντής του Μουσείου Ρόμπερτ Φλεκ ξεκίνησε το σύντομο λόγο του λέγοντας ότι η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα των προέδρων της Γερμανίας και της Τουρκίας Κέλερ και Γκιουλ αντίστοιχα. Για να προσθέσει στη συνέχεια χωρίς σχολιασμό ότι η ανάληψη της αιγίδας προτάθηκε και στην Προεδρία της Ελληνικής Δημοκρατίας, αλλά οι δικές της «διπλωματικές συνήθειες» δεν επιτρέπουν την ανάληψη τέτοιων πνευματικών ευθυνών στο εξωτερικό. Ετσι οι συνήθειες, ακόμη και χωρίς να το

θέλουν, απέτρεψαν τον κίνδυνο να θεωρηθούν συμβολικά Έλληνες και Τούρκοι εξίσου κληρονόμοι της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Τι γίνεται όμως τώρα που τα πράγματα απέβησαν χειρότερα και οι Τούρκοι εμφανίζονταν ως μοναδικοί κληρονόμοι! Αυτή η αδόκητη αλλά και αφόρητη παρεξήγηση με προβλημάτισε ιδιαίτερα για την πολιτική που μπορεί να ασκηθεί πίσω από τον «πολιτισμό».

Προσωπικά, η άρνηση ή η αδιαφορία ή ο φόβος να εκμεταλλευόμαστε ως χώρα τέτοιου είδους πολιτιστικές εκδηλώσεις ώστε να ασκούμε διπλωματία με βρίσκει αντίθετο. Κάθε ευκαιρία ανάδειξης της πολιτισμικής μας κληρονομιάς στο εξωτερικό μπορεί να μεταβληθεί κάλλιστα σε μοχλό πίεσης μέσω της διπλωματικής οδού.

Προς το παρόν πάντως, ουδείς μοιάζει, δυστυχώς, να κατανοεί ότι η σθεναρή αντίσταση σε κάθε είδους αμφισβήτηση ή προσβολή κατά των κυριαρχικών εθνικών δικαιωμάτων είναι ανάλογη με την οικονομική κατάσταση του κράτους. Πιο απλά, μια οικονομικά νοσούσα Ελλάδα υπό «επιτήρηση-κηδεμονία» από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν έχει το κύρος αλλά και την απαραίτητη ισχύ ώστε να εισακουστεί σε περιπτώσεις όπου θίγονται άμεσα τα εθνικά της δίκαια.

Τέτοιου είδους εκθέσεις λοιπόν είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να προβάλλεται συνεχώς η ελληνική παράδοση και κληρονομιά. Δημιουργείται έτσι η ευκαιρία για θετική προβολή της χώρας και άσκησης διπλωματίας. Εξάλ-

λου ανάλογες εκθέσεις πραγματοποιούνται με μεγάλη συχνότητα (π.χ. μόλις τον περασμένο Ιανουάριο ολοκληρώθηκε έκθεση αφιερωμένη στην Κωνσταντινούπολη, στο μουσείο του Λούβρου, ενώ αυτή την εποχή πραγματοποιείται μια έκθεση για την τσαρική Ρωσία στο ίδιο μουσείο με παράλληλη διοργάνωση ομιλιών και συνεδρίων με σκοπό την προβολή του ρώσικου πολιτισμού.)

Εν κατακλείδι, έχω την αίσθηση ότι μια υπεύθυνη και με στρατηγικό πλάνο συνεργασία μεταξύ του Υπ. Πολιτισμού και του Υπ. Εξωτερικών θα μπορούσε να έχει περισσότερα αποτελέσματα στην εξωτερική πολιτική της χώρας από όσο οι αγωνιώδεις και συχνά σπασμωδικές διπλωματικές κινήσεις και επισκέψεις των μελών της εκάστοτε κυβερνήσεως σε εταίρους, συνεταίρους και «άσπονδους» φίλους...

Επιμέλεια

Θανάσης Παπαρούπας

Φοιτ. Ιστορικού-Αρχαιολογικού

Αθηνών

Από τις εκδόσεις της Χ.Φ.Ε.

Καταρτίζεσθε

Στη χώρα μας σήμερα υπάρχει ανησυχητική πνευματική κρίση. Το διαισθανόμαστε αυτό καθημερινά σ' όλους τους τομείς. Παρατηρούμε φαινόμενα παρακμής και ηθικής καταπτώσεως, φθοράς και απαξίας, όπως προσπάθειες για περιθωριοποίηση της Εκκλησίας, απεμπόληση των αξιών της ζωής, κομματικοποίηση της εκπαίδευσης, αποπροσανατολισμό της νεολαίας, πνεύμα άκρατου ευδαιμονισμού και αποκοπή από την παράδοση της Ορθοδοξίας και του ελληνισμού. Διερχόμεθα, πράγματι, εποχή κρίσεως και ραγδαίων μεταβολών και εξελίξεων.

Σ' αυτήν την εποχή της αλλοτριώσεως του ήθους χρειάζεται ο νέος άνθρωπος να μην κλείσει τα μάτια και τα αυτιά, αλλά ακριβώς μπροστά στις οδυνηρές αυτές διαπιστώσεις, οφείλει ν' αντιδράσει δυναμικά, ουσιαστικά, αποφασιστικά, με σύνεση

και σοβαρότητα.

Από το άλλο μέρος, σε προσωπικό επίπεδο, παρουσιάζεται συχνά άγνοια της χριστιανικής διδασκαλίας, του τι πιστεύουμε δηλαδή, μια αδιαφορία για τον πνευματικό εμπλουτισμό του είναι μας, μια «ακηδία» για την εσωτερική καλλιέργεια. Έτσι έρχεται σιγά-σιγά ένας αποχωρισμός του ορθόδοξου ήθους και δημιουργείται ένα είδος αφροντισίας και αφασίας της χριστιανικής ζωής και πίστεως.

Μπροστά σ' αυτές τις διαπιστώσεις, ένα σύνθημα απαραίτητο και αναγκαίο αυτήν ακριβώς την ώρα, θα ήταν πολύ ουσιαστικό και ζωτικό, έτσι ώστε να μπορέσει να υπάρξει ως πηγή αναγεννήσεως και ανορθώσεως προσωπικής, αλ-

λά και γενικότερα, στη συνέχεια, του όλου νεοελληνικού μας βίου. Ένα σύνθημα, δηλαδή, που να μας υπενθυμίζει το ιερό χρέος μας.

Αυτό το σύνθημα μάς το δίνει ο Απ. Παύλος, και είναι μία και μόνο λέξη: «ΚΑΤΑΡΤΙΖΕΣΘΕ» (Β' Κορ. 13,11). Μία λέξη, που κρύβει όμως μέσα της μεγάλη δύναμη. Δύναμη πνευματική. Δύναμη ανανεωτική, δημιουργική, σωστική. Ο Απ. Παύλος προέτρεψε τους Κορινθίους να προχωρούν συνεχώς στον πνευματικό καταρτισμό τους, να αυξάνουν στην πίστη και να προοδεύουν σε αρετή «εν Χριστώ». Το ίδιο λέγει και σε μας. «Καταρτίζεσθε»

συνεχώς, καθημερινά, πάντοτε. Αλίμονο αν παραμείνουμε αδρανείς, νωθροί, ατροφικοί, μέσα στην παχυλή άγνοια, την ημιμάθεια ή την oligάρκεια στην ελλιπή κατήχηση.

Ο άνθρωπος, μετά την πτώση, ζει μακριά από το Θεό και χωρίς τη Χάρη Του, φθάνει στα άδυτα της αμαρτίας και τα βάθη της απογνώσεως. Αλλά ο Χριστός «πλευθήρωσε», λύτρωσε τον άνθρωπο. Έτσι αρχίζει πάλι την πορεία του για την επανάκτηση του απολεσθέντος Παραδείσου και την οικείωση της θείας δόξης.

Γι' αυτό χρειάζεται ο καταρτισμός «εν Χριστώ» σ' αυτή την πορεία της θεώσεως χρειάζεται το συνεχές «καταρτίζεσθε», ή η συνεχής υπακοή σ' αυτό το παράγγελμα του Παύλου.

Θ' αρχίσουμε την πορεία κλιμακωτά, από το πρώτο σκαλοπάτι του πνευματικού μας καταρτισμού, που είναι η αυτογνω-

Ο Απ. Παύλος προέτρεψε τους Κορινθίους να προχωρούν συνεχώς στον πνευματικό καταρτισμό τους, να αυξάνουν στην πίστη και να προοδεύουν σε αρετή «εν Χριστώ». Το ίδιο λέγει και σε μας. «Καταρτίζεσθε» συνεχώς, καθημερινά, πάντοτε. Αλίμονο αν παραμείνουμε αδρανείς, νωθροί, ατροφικοί, μέσα στην παχυλή άγνοια, την ημιμάθεια ή την oligάρκεια στην ελλιπή κατήχηση.

σία. Να γνωρίσουμε τον εαυτό μας. Ν' απαντήσουμε στο ερώτημα «ποιος είμαι;».

Χρειάζεται δηλαδή ένα σκάψιμο στο υπαρξιακό είναι μας, για να ανακαλύψουμε τον εαυτό μας ενώπιον του Θεού, να ανακαλύψουμε την ταυτότητά μας, ούτως ώστε να μπορέσουμε να προχωρήσουμε στο δεύτερο σκαλοπάτι.

Η μελέτη του λόγου του Θεού, της Αγίας Γραφής, θα είναι το λυχνάρι σ' αυτήν την εξερεύνηση της ψυχής, γιατί το Ευαγγέλιο περικλείει όλες τις ουσιώδεις απαντήσεις στα ερωτήματα που αφορούν στον άνθρωπο και τις ενέργειές του. Είναι πράγματι φως οδηγητικό στους τρίβους μας, όπως λέει ο ψαλμωδός, μαζί με την πατερική γραμματεία, τους βίους των αγίων και τα χριστιανικά βιβλία. Ιδιαίτερα η «Κλίμαξ» του Αγίου Ιωάννη πολύ θα μπορούσε να μας βοηθήσει στην έρευνα αυτή του μυστηρίου του εαυτού μας.

Το δεύτερο σκαλοπάτι είναι η κάθαρση, η εσωτερική κάθαρση του είναι μας. Πρόκειται για τον χριστιανικό αγώνα κατά των παθών, κατά της εμπαθούς και αμαρτωλής καταστάσεως του ανθρώπου. Διότι, κατά του Πατέρες, «πάθος είναι κίνησις τῆς ψυχῆς παρά φύσιν ἢ ἐπὶ φιλίαν ἄλογον ἢ ἐπὶ μῖσος ἄκριτον». Πρέπει να παλαίψουμε και να νικήσουμε τα όποια πάθη, που φωλεύουν μέσα μας. Ο Απ. Παύλος τονίζει «νεκρώσατε τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν καὶ τὴν πλεονεξίαν».

Αλλά σ' αυτά τα σκαλοπάτια του πνευματικού μας καταρτισμού δε μπορούμε να ανεβούμε μόνο μας. Ο καθοδηγητής θα είναι ο πνευματικός μας πατέρας, πάνω στον οποίο θα στηριχθούμε γι' αυτή την ανάβαση. Χωρίς πνεύμα οίσεως, αλλά με ταπείνωση και υπακοή θα προχωρήσουμε στο μυστήριο της μετανοίας, αυτό, που ο Χριστός ίδρυσε και η Εκκλησία όρισε να γίνεται, το ιερό μυστήριο της εξομολογήσεως. Και δεν εννοούμε μόνο μια απλή εξαγόρευση των αμαρτιών, αλλά με-

Με την προσευχή, λοιπόν, καταρτιζόμαστε και δίνουμε στον νοῦ μας τον ορθό προσανατολισμό, απορρίπτοντας κάθε κακή επιθυμία.

τάνοια με όλη τη σημασία του όρου, δηλαδή μεταβολή του τρόπου, του ήθους, της όλης ζωής μας.

Αλλά το «καταρτίζεσθε» έχει και άλλο περιεχόμενο. Είναι η προσευχή. Η οδός αυτή της συνεχούς αναβάσεως της ψυχής προς το Θεό, της συνομιλίας μαζί Του.

Δεν μπορεί να βοηθεί πνευματικός καταρτισμός χωρίς την προσευχή. Υπέροχα ο άγ. Γρηγόριος ο Παλαμάς λέγει ότι η προσευχή «ιερουργεῖ καὶ τελεσιουργεῖ τὴν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν ἀνάστασιν τε καὶ ἔνωσιν». Με την προσευχή, λοιπόν, καταρτιζόμαστε και δίνουμε στον νοῦ μας τον ορθό προσανατολισμό, απορρίπτοντας κάθε κακή επιθυμία.

Το κατεξοχὴν μυστήριο της Εκκλησίας, η Θεία Ευχαριστία, που δίνει την αγιαστική Χάρη του Αγίου Πνεύματος και υψώνει τον άνθρωπο πάνω από τα επίγεια, στα ουράνια, με τη θεία τροφή, είναι το υψηλό σημείο του «καταρτίζεσθε». Αληθινά, με τη συμμετοχή μας στη Θεία Κοινωνία παίρνουμε το «φάρμακο αθανασίας» και γινόμαστε κοινωνοί θείας φύσεως κατά χάριν. Μυσταγωγείται έτσι η ένωση του ανθρώπου με το Θεό και εκπληρώνεται το μεγάλο αυτό σύνθημα.

Παράλληλα μ' αυτόν τον πνευματικό καταρτισμό, τον καταρτισμό εις Χριστόν, ως μια προέκταση θα λέγαμε, ασ προσεχθεί και ο «καταρτισμός» μας σε θέματα αγωγής, παιδείας, πολιτισμού και χριστιανικής ενημερώσεως.

Είναι ώρα, λοιπόν, να αρχίσουμε να θέτουμε σε εφαρμογή το δυνατό σύνθημα «ΚΑΤΑΡΤΙΖΕΣΘΕ». Οι χριστιανοί φοιτητές έχουν ένα ιδιαίτερο μάλιστα χρέος, να «ετοιμάζουν την οδόν του Κυρίου», να ανοίγουν δρόμους για να περάσει ο Κύριος στο σήμερα. Γι' αυτό και στην κατασκήνωση και στην πόλη και στο Πανεπιστήμιο, κάθε ημέρα και κάθε ώρα, ασ έχουμε την ευγενή ανησυχία του καταρτισμού μας, για μια παρουσία του Χριστού, για μια διακονία εν Χριστώ.

Από την έκδοση της Χ.Φ.Ε.:
Από το «Καταρτίζεσθε» στο «Διορθόδοξο Άνοιγμα»
Αθήνα 1996

Η Σιέρρα Λεόνε γνωρίζει την Ορθοδοξία... σε ρυθμούς ροκ!

Η Σιέρρα Λεόνε γνωρίζει την Ορθοδοξία σε ρυθμούς... ροκ!

Έχει ενδιαφέρον να παρακολουθήσουμε πώς άρχισε πριν από καιρό μία νέα Ορθόδοξη Ιεραποστολική προσπάθεια στην Αφρική, στην κυριολεξία, εκ του μηδενός. Πρόκειται για την Σιέρρα Λεόνε, μια μικρή χώρα 5 εκατομμυρίων κατοίκων στην Δυτική Αφρική, την πιο φτωχή χώρα του κόσμου σύμφωνα με πρόσφατα διεθνή στατιστικά δεδομένα. Μια χώρα κατεστραμμένη και εξουθενωμένη από τον δωδεκαετή -12 ολόκληρα χρόνια!- εμφύλιο πόλεμο, που όταν τελείωσε άφησε σε όλη την χώρα ερείπια, φτώχεια και εξαθλίωση. Γέμισε τούς δρόμους της, και ιδίως της πρωτεύουσας Φριτάουν, με γέρους και νέους ακρωτηριασμένους από την εκδικητική μανία των αντιπάλων. Σκόρπισε παντού πλήθος ζητιάνων όλων των ηλικιών που ζητούν απεγνωσμένα κάτι το στοιχειώδες για να βάλουν στο στό-

μα τους, όπως δείχνουν με απελπισμένες κινήσεις των χεριών τους.

Έλληνας στην χώρα αυτή δεν υπάρχει ουσιαστικά κανείς, για να αποτελέσει την μαγιά για την ίδρυση της πρώτης Ορθόδοξου Εκκλησίας εκεί, όπως έχει γίνει σε πολλές αφρικανικές χώρες...

Ο Έλληνας άθεος ροκάς, που έγινε ιεραπόστολος

Όμως ο λόγος του Κυρίου μας «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη...» (Ματθ. 28,19) είναι πάντοτε επίκαιρος και πάντοτε επιτακτικός προς όλους μας, ιδίως μάλιστα προς τις ψυχές εκείνες που είναι αφιερωμένες σ' Εκείνον. Κι ένας τέτοιος διάκονος του Ευαγγελίου είναι ο π. Θεμιστοκλής Αδαμόπουλος, που επί δέκα περίπου χρόνια έχει αναπτύξει σπουδαίο Ιεραποστολικό, φιλανθρωπικό και εκπαιδευτικό έργο στην Κένυα. Είχε σχηματίσει δικό του μουσικό συγκρότημα, την εποχή που

μεσουρανούσαν οι «Beatles» και οι «Rolling Stones», και το είχε ονομάσει «The Flies». Από τις αίθουσες της Σχολής Εμπορικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μελβούρνης, βρέθηκε να τραγουδά πλάι στον Μικ Τζάγκερ, κάνοντας το όνειρό του πραγματικότητα. Και από τις ροκ διεθνείς σκηνές, τώρα βρίσκεται στην Αφρική ως ιεραπόστολος! Ο π. Θεμιστοκλής Αδαμόπουλος διάλεξε να βοηθήσει εκείνους που έχουν πραγματικά ανάγκη. Απαρνήθηκε τις δόξες για να ζήσει μία πιο ήρεμη ζωή. Μακάρι να παρέμενε ακόμη είδωλο για τους θαυμαστές του, γιατί το έργο που κάνει τώρα είναι αρκετά σημαντικό.

Η Αρχή

Από το διαδίκτυο πληροφορήθηκε ότι η Σιέρρα Λεόνε στην άλλη άκρη της Αφρικής δεν έχει ακούσει τίποτα για την Ορθοδοξία, δεν έχει ούτε έναν Ορθόδοξο! Τι κι αν οι συνθήκες εκεί είναι πολύ πιο δύσκολες από την Κένυα; Τι κι αν μερικοί προσπαθούσαν για δικούς τους λόγους -άβυσσος η ψυχή του ανθρώπου- να τον αποτρέψουν από το δύσκολο εγχείρημα και να του μαράνουν τον πάντοτε ζωντανό Ιεραποστολικό του ζήλο; Τι κι αν θα άρχιζε στην νέα χώρα, την μακρινή και πάμφτωχη Σιέρρα Λεόνε κυριολεκτικά εκ του μηδενός, άγνωστος αυτός μεταξύ αγνώστων;

Με την αμέριστη αγάπη και την ευλογία του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, κ. Θεοδώρου Β' και με τρεις συνεργάτες του από την Κένυα, άρχισε πριν από 3 χρόνια το Ιεραποστολικό του έργο στην Σιέρρα Λεόνε. Με την ακαδημαϊκή πανοπλία του,

με την άνεσή του στις κοινωνικές σχέσεις, αλλά και με την ευλογία και την άδεια του Επισκόπου Γκάνας κ. Δαμασκηνού, στον οποίο ανήκει εκκλησιαστικώς η Σιέρρα Λεόνε, κινήθηκε προς όλες τις κατευθύνσεις. Επισκέφθηκε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της χώρας, είδε Υπουργούς, είδε τον Δήμαρχο και τους Δημοτικούς Συμβούλους, επισκέφθηκε σχολεία και το πανεπιστήμιο της πρωτεύουσας. Μίλησε σε δασκάλους, διευθυντές, καθηγητές και μαθητές, επισκέφθηκε την φυλακή της πρωτεύουσας και μίλησε στους φυλακισμένους. Επίσης, συναντήθηκε με τούς εκπροσώπους των άλλων χριστιανικών δογμάτων και των Μουσουλμάνων, καθώς το 50% των κατοίκων της Σιέρρα Λεόνε είναι Μουσουλμάνοι, μεταξύ των οποίων και αρκετοί Υπουργοί και άλλοι επίσημοι του κράτους. Προς όλους μίλησε απλά, ειλικρινά και ανθρώπινα: «Είμαστε Ορθόδοξοι και θέλουμε να ιδρύσουμε την Ορθόδοξη Εκκλησία στην χώρα σας». Τόσο απλά.

Και δεν έμεινε στα λόγια...

Ο Ιεραποστολικός του ζήλος από τις πρώτες κιόλας ημέρες μεταφράστηκε σε συγκεκριμένα έργα αγάπης και χριστιανικής προσφοράς. Οργάνωσε συσσίτιο για 100 και πλέον ζητιάνους και αναπήρους της πόλεως, οι οποίοι δυο ημέρες την εβδομάδα βρίσκουν μαγειρεμένο μεσημεριανό φαγητό με προοπτική αυτό το πρόγραμμα να γίνει ημερήσιο, όταν εξευρεθούν τα επιπλέον χρήματα. Και ο κόσμος, επίσημοι και απλοί άνθρωποι, ένιωσαν την ζεστασιά της αγάπης του κι ανταποδίδουν

της Κυβερνήσεως της Σιέρρα Λεόνε **η Ορθόδοξη Εκκλησία αναγνωρίστηκε ως μία από τις επίσημες θρησκείες-δόγματα της χώρας** με κεφαλή και αναφορά στο Ελληνικό Ορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής.

2) Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο της πρωτεύουσας Φριτάουν (= Ελευθερούπολη) δώρισαν στο Ορθόδοξο Ιεραποστολικό Κλημάκι μας δεκατέσσερα στρέμματα σε κεντρικό οικόπεδο της πόλεως, μέσα στο οποίο θα ανεγερθεί μεγάλος Ορθόδοξος Ι. Ναός και Ορθόδοξο Βιβλιοπωλείο.

3) Το Υπουργείο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Σιέρρα Λεόνε προσέφερε στην εκεί νεοσύστατη Ορθόδοξη Εκκλησία μας άλλο ένα οικόπεδο τεσσεράμισι περίπου στρεμμάτων σε κεντρική περιοχή της πρωτεύουσας, όπου βρίσκονται το κτήριο της Προεδρίας της Δημοκρατίας, η Εθνική Βιβλιοθήκη της χώρας, το Βρετανικό Συμβούλιο και άλλα επίσημα κτήρια. Η όλη περιοχή προσφέρεται για την λειτουργία μιας Ορθοδόξου Παιδαγωγικής Σχολής με τον Ορθόδοξο Ι. Ναό της, την Βιβλιοθήκη της, μελλοντικά ίσως το Οικοτροφείο των φοιτητών της, όπου θα σπουδάζουν οι νέοι και οι νέες την Παιδαγωγική Επιστήμη και θα μαθαίνουν την Ορθόδοξη πίστη και λατρεία και όπου θα μετεκπαιδεύονται επίσης οι υπηρετούντες ήδη δάσκαλοι και καθηγητές.

4) Η Κυβέρνηση της Σιέρρα Λεόνε παραχώρησε στην εκεί Ορθόδοξη Εκκλησία μας 4 Σχολεία (2 Δημοτικά

και 2 Γυμνάσια) με 2.000 μαθητές και μαθήτριες συνολικά, για να διοικούνται και να συντηρούνται -εκτός των μισθών των εκπαιδευτικών που θα πληρώνει η Κυβέρνηση της χώρας- από την Ορθόδοξη Εκκλησία μας.

Συγκεκριμένα:

1) Με απόφαση

Στα παιδιά ο π. Θεμιστοκλής φροντίζει να τους παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερα, όπως ρούχα, παπούτσια, συσσίτιο (όχι απαραίτητα μ' αυτή τη σειρά), και αμέσως μετά, έχει σειρά, η φροντίδα της γυναίκας. Ο ίδιος λέει πως «Η γυναίκα είναι το μεγαλύτερο θύμα στην Αφρική. Είναι η καρδιά της οικογένειας. Ο άντρας μπορεί να έχει δυο και τρεις γυναίκες και να κάνει παιδιά με όλες. Η γυναίκα είναι εκείνη η οποία πουλά ακόμη και το κορμί της για ένα κομμάτι ψωμί, ώστε να μην πεθάνουν τα παιδιά της από την πείνα. Γι' αυτό ανοίξαμε Σχολή Ραπτικής, όπου οι γυναίκες μάθαιναν την τέχνη και κέρδιζαν το ψωμί τους τίμια».

Είναι πραγματικά θαύμα ότι επιτεύχθηκαν τόσα πολλά μέσα σε μόλις πέντε μήνες! Η νεοσύστατη Ορθόδοξη Εκκλησία έκανε ήδη αισθητή την παρουσία της στην Σιέρρα Λεόνε. Όμως αυτή η νεοσύστατη Ορθόδοξη Εκκλησία χρειάζεται τις προσευχές αλλά και την βοήθειά μας, ηθική και οικονομική. Τέλος, χρειάζεται και κάτι άλλο. Χρειάζεται συνεργάτες έστω και για μικρό χρονικό διάστημα, κι επομένως «ο δυνάμενος χωρείν χωρείτω» (Ματθ. 19,12).

Επιμέλεια:

Αγγελική Καλκάνη

Φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

ΠΗΓΕΣ:

- Ιεραποστολικός Σύνδεσμος «Αγ.Κοσμάς ο Αιτωλός», <http://www.iersyn.gr>
- www.zougla.gr <http://www.zougla.gr/page.ashx?pid=2&aid=63924&cid=5>

Συμβαίνουν...

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΙ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ!

Από το πλήρωμα του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού ακόμα μία αποστομωτική απάντηση σε όσους πιστεύουν πως πίστη και επιστήμη είναι ασυμβίβαστες! Η φωτογραφία που κάνει τον γύρω του κόσμο, τραβήχθηκε από μέλος του πληρώματος του Σταθμού και δείχνει έναν Σταυρό και μία Εικόνα του Χριστού να αιωρούνται στο κενό, λόγω έλλειψης βαρύτητας. Ο κοσμοναύτης Μαξίμ Σουράγιεφ απαντώντας στα ερωτήματα των αναγνωστών blog του, στην ιστοσελίδα της Ρωσικής Ομοσπονδιακής Διαστημικής Εταιρείας (Roscosmos) γράφει σχετικά με τα θρησκευτικά σύμβολα μέσα στον Διαστημικό Σταθμό: «Έχουμε τέσσερις αγίες εικόνες πάνω στο Ρωσικό τμήμα. Έχουμε επίσης και τα Ευαγγέλια και ένα μεγάλο Σταυρό». Η **Russia Today** ανακοίνωσε πως ο Τίμιος Σταυρός του Κυρίου είχε δοθεί στον Α.Ν. Μερμίνοβ, επικεφαλής της Roscosmos, από τον εκλιπόντα Πατριάρχη της Μόσχας, Κυρό Αλέξιο Β'. Ο Σουράγιεφ πρόσθεσε πως ο ίδιος έχει ένα Σταυρό-λειψανοθήκη μέσα στην δική του καμπίνα. «Θα είναι μαζί μου κατά την διάρκεια όλης της αποστολής και θα επιστρέψει μαζί μου στην Γη», έγραψε ο κοσμοναύτης.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΔΩΡΕΑΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΚΛΗΣΕΙΣ!

Μία τολμηρή πρόταση για τον περιορισμό των τροχαίων ατυχημάτων, έκανε την Κυβέρνηση της Λετονίας να εμπιστευτεί την διαφημιστική εταιρεία "Mooz!". Βασικός «στόχος», ήταν οι οδηγοί, κυρίως άνδρες, ηλικίας 20-35 ετών, που ανήκουν, σύμφωνα με έρευνες, στην ομάδα «άμεσου κινδύνου», με τις υπερβολικές ταχύτητες και την επιθετική συμπεριφορά που αναπτύσσουν. Η διαφήμιση που προκάλεσε πολλές συζητήσεις επικεντρώθηκε επίσης στην έλλειψη οργάνων για μεταμοσχεύσεις. Έτσι, αντί όσοι οδηγοί υπερέβαιναν το όριο ταχύτητας, αναγκάζονταν να υπογράψουν πιστοποιητικό με το οποίο δήλωναν διατεθειμένοι να γίνουν δωρητές οργάνων! «...αφήνω την καρδιά μου, τα νεφρά μου και όποια άλλα όργανα του σώματός μου δεν καταστραφούν από το ατύχημα, σε εκείνους που τα χρειάζονται πραγματικά», αναγράφεται στο πιστοποιητικό. Το αποτέλεσμα εντυπωσιακό! Μέσα σε έναν χρόνο, ο αριθμός των τροχαίων μειώθηκε κατά 29% και ταυτόχρονα σημειώθηκε σημαντική αύξηση, κατά 39% στις δωρεές οργάνων.

Ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ΕΞΕΛΛΗΝΙΖΕΙ ΑΛΛΟΔΑΠΑ ΕΠΩΝΥΜΑ

Με ρύθμιση της τελευταίας στιγμής που συμπεριλήφθηκε στο Προσχέδιο του «Καλλικράτη», δίνεται η δυνατότητα στους αλλοδαπούς που θα αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια να «εξελληνίσουν» τα ονοματεπώνυμά τους. Η παρ. 6 του άρθρου 94 με την οποία προσθέτονται νέες αρμοδιότητες στους δήμους, αναφέρει ότι επιτρέπεται: «Ο εξελληνισμός του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια». Το θέμα είναι πώς ορίζονται οι «ομογενείς αλλοδαποί» και αν σ' αυτούς εμπίπτουν πρώην λαθρομετανάστες που συμπληρώνουν πενταετή παραμονή στην Ελλάδα.

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ 557 ΧΡΟΝΙΑ, ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Θεία λειτουργία στην Αγία Σοφία προγραμματίζεται να τελεστεί και πάλι, 557 χρόνια μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης την Παρασκευή, 17 Σεπτεμβρίου, ανήμερα της γιορτής Σοφίας, Πίστεως, Αγάπης και Ελπίδας, με πρωτοβουλία του οργανισμού «Παγκόσμια Ενορία της Αγίας Σοφίας», που αριθμεί δεκάδες χιλιάδες μέλη σ' ολόκληρο τον κόσμο! Η «Παγκόσμια Ενορία της Αγίας Σοφίας» που ιδρύθηκε το 2005 στις ΗΠΑ, έχει ως στόχο να λειτουργήσει ξανά η Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη. Στα χιλιάδες μέλη της ανά τον κόσμο περιλαμβάνονται όχι μόνο Ορθόδοξοι Χριστιανοί αλλά και Καθολικοί, Προτεστάντες, ακόμα και άτομα άλλων θρησκειών.

«Καμία κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα να προσδιορίζει τη χρήση ιερών χώρων, να διορίζει ιερείς και ιεράρχες και να προσδιορίζει την αμφίεση ιερών και λειτουργών θρησκειών», είπε ο κ. Σπύρου, πρόεδρος του Οργανισμού, συμπληρώνοντας ότι έχει ενημερωθεί σχετικά με συστημένη επιστολή και ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν.

ΑΝΑΚΗΡΥΧΘΗΚΕ ΑΓΙΟΣ Ο Π. ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ΠΟΠΟΒΙΤΣ

Η Ι. Σύνοδος της Εκκλησίας της Σερβίας, απεφάσισε στις 29 Απριλίου 2010, να καταξάξει μεταξύ των Αγίων της τον Αρχιμ. Ιουστίνο Πόποβιτς (1894-1979) καθώς και τον Ηγούμενο της Ι. Μ. Νταϊμπάμπε του Μαυροβουνίου, Συμεών Πόποβιτς (1854-1941) και να τους συμπεριλάβει στα δίπτυχα της. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαυροβουνίου κ. Αμφιλόχιος, εκ μέρους όλης της Ιεραρχίας, στην ομιλία του μεταξύ άλλων τόνισε: «Η απόφαση της Συνόδου της Ιεραρχίας, έχει σαν στόχο την πνευματική ευημερία του Σερβικού Ορθόδοξου λαού...Ο π. Ιουστίνος και ο π. Συμεών είχαν πάντα στη ζωή τους, τον Χριστό σαν παράδειγμα, τον Οποίο εδόξασαν με το βίο και το έργο τους. Τα ονόματά τους είναι γραμμένα στο βιβλίο της ζωής». Η μνήμη του Αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς θα τιμάται στις 14 Ιουνίου, ενώ του Αγίου Συμεών Πόποβιτς, στις 1 Απριλίου.

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΤΩΝ ΣΚΟΠΙΩΝ «ΕΠΕΝΔΥΣΤΕ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Τη στιγμή που η χώρα μας μαστίζεται από την ευρεία οικονομική κρίση, μεγάλη διεθνής διαφημιστική προπαγάνδα βρίσκεται σε εξέλιξη σε παγκόσμιας εμβέλειας τηλεοπτικά δίκτυα, με κεντρικό σύνθημα «Επενδύστε στη Μακεδονία». Το κράτος των Σκοπίων, στο σχετικό τρένλερ "Invest in Macedonia" (μπορείτε να το βρείτε στο YouTube), αναφέρεται ως ένα πολλά υποσχόμενο, «υποψήφιο για ένταξη κράτος στην Ε.Ε. και το Ν.Α.Τ.Ο.», το οποίο «μέσα σε μία περίοδο οικονομικής ύφεσης» μπορεί να βοηθήσει «στην περικοπή του κόστους». Ένα «κράτος στην Ευρώπη με παράδοση στην τελειότητα, 430 € μέσο ακαθάριστο μισθό, μακροοικονομική σταθερότητα, τέλειες υποδομές» κλπ... Την ίδια περίοδο μεγάλη είναι και η τουριστική προβολή του κράτους στην οποία παραχαράσσεται για ακόμα μία φορά η ιστορία και ο πολιτισμός και προβάλλονται τα Σκόπια ως «Αρχαία Μακεδονία»...

Θέματα Πνευματικής Ζωής

Η ΕΚΚΟΠΗ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΘΕΛΗΜΑΤΟΣ

Ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται ἔχοντας ἐντός του τὸ θέλημα τῆς γνώμης του, τὸ προσωπικό του θέλημα. Αὐτὸ τὸ θέλημα τῆς προσωπικῆς μας γνώμης μᾶς προτρέπει ἡ Ἐκκλησία νὰ τὸ προσαρμόζουμε στὸ θεῖο θέλημα· νὰ ὑπακούουμε δηλ. ἐκουσίως καὶ αὐτοπροαιρέτως στὶς ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖες ἐκφράζουν τὸ αἰώνιο καὶ ἀμετάβλητο θέλημα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν κτίση ὁλόκληρη. Ἡ ὑπακοὴ αὐτὴ πρέπει νὰ γίνεται ἐξ ἀγάπης: «ἐὰν ἀγαπᾶτε με τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε» (Ἰω. 14: 15).

Ἡ προσαρμογὴ τοῦ δικοῦ μας προσωπικοῦ θελήματος στὸ θεῖο θέλημα χαρακτηρίζεται στὴν ἀσκητικὴ γραμματεία τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς «θυσία» καὶ «ἐκκοπή» τοῦ ἰδίου θελήματος. Ὁ χριστιανός, δηλ. διὰ τῆς ἀσκήσεως, μαθαίνει νὰ κόπτει, νὰ θυσιάζει, τὸ θέλημά του γιὰ νὰ πραγματώνεται στὴν ζωὴ του τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς δίδαξε ὅτι ἡ ὑπακοὴ στὸ θέλημά Του ὁμοιάζει μὲ μία θυσίαν καὶ ἕναν θάνατο. «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν» (Μαρκ. 8: 34). Οὐδεὶς εἶναι εὐθετος στὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐὰν «οὐ μισεῖ ... τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν» (Λουκ. 14: 26). Ἡ νέκρωσις τοῦ ἰδίου θελήματος εἶναι σταυρὸς γιὰ τὸν ἄνθρωπο: «ἐν καιρῷ βαθείας καὶ τελείας εἰρήνης οὐδὲν ἕτερον ἐπληροφόρηθημεν εἶναι σταυρὸν καὶ θάνατον, εἰ μὴ τὴν παντελῆ τοῦ ἰδίου θελήματος νέκρωσιν»¹.

Μὲ τὴν ἐκκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος ἀναγνωρίζει ἐμπράκτως ὁ πιστὸς χριστιανὸς ὅτι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ (κι ὄχι τὸ δικό του) εἶναι τὸ πλέον κατάλληλο γιὰ τὴν περίπτωσή του καὶ γιὰ τὴν συγκεκριμένην ζωὴ του. Ἐπίσης, ἐμπιστεύεται τὴν θεῖαν πρόνοια, ἀκόμη καὶ στὶς περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες τὰ πράγματα ἔρχονται ἀντίθετα μὲ τὸ

θέλημά του (ἀσθένειες, ἀντιξοότητες, δυσκολίες). «Τότε γὰρ βλέπει τὶς τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ μὴ ἔχουσα μῶμον (=ψεγάδι), ὅταν καταλείψῃ τὸ ἴδιον θέλημα· ὅταν δὲ συμπεισθῇ τῷ ἰδίῳ θελήματι, οὐ βλέπει ἄμωμον τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ... Πῶς γὰρ ἔχει ἀνασχέσθαι τινὸς (=νὰ ἀνεχθεῖ κάποιον) ἢ πεισθῆναι οἰκιδήποτε συμβουλία ὁ κρατῶν τὸ ἴδιον θέλημα;»².

Αὐτὴ ἡ ἐκκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος καθιστᾷ ἀκόμη τὸν ἄνθρωπο ταπεινὸ καὶ ἀνεκτικὸ ἀπέναντι στοὺς συνανθρώπους του· δὲν ἐπιθυμεῖ οἱ ἄλλοι νὰ συμμορφώνονται μὲ τὶς δικές του ἐπιθυμίες καὶ θελήματα, ἀλλὰ ἀνέχεται νὰ ἐπικρατοῦν οἱ ἐπιθυμίες καὶ τὰ θελήματα τῶν ἄλλων, μὲ τὴν προϋπόθεση, βέβαια, ὅτι αὐτὲς δὲν ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ θεῖο θέλημα, δὲν ὀδηγοῦν σὲ ἁμαρτία ἢ αἵρεση. Ἐτσι ὁ χριστιανὸς προσαρμόζεται στὰ πράγματα: «Οὐ γὰρ θέλεις τὰ πράγματα γίνεσθαι ὡς θέλεις, ἀλλὰ θέλεις ὡς γίνεται, καὶ οὕτως εἰρηνεύεις μετὰ πάντων, ταῦτα μέντοι ἐν οἷς οὐκ ἔστι παράβασις ἐντολῆς Θεοῦ ἢ Πατέρων»³.

Ἡ ἐπιμονὴ στὸ ἴδιο θέλημα, στὸ νὰ γίνεται δηλ. τὸ δικό μας, διαμορφώνει ἄνθρώπους ἐγωιστὲς καὶ ὑπερπφάνους. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ σύγκρουσις τῶν ἀνθρώπων συχνὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν σύγκρουσις τῶν δύο ἐγωισμῶν, τῶν δύο θελημάτων. Ὁ ἄνθρωπος, μιμούμενος τὸν πατέρα τοῦ ἐγωισμοῦ διάβολο, ἀρνεῖται νὰ ὑποταχθῇ στὸ θέλημα τοῦ ἄλλου, θεωρῶντας ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὑποβιβάζεται. Τὴν ἀντίθετη ἀποψὴ διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, προτρέποντας, «τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι (=νὰ θεωροῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον) ὑπερέχοντας ἑαυτῶν (= ὅτι εἶναι ἀνώτεροι ἀπὸ ἐμᾶς)» (Φιλ. 2: 3).

Ἡ ἐποχὴ μας ἀναπτύσσει στὰ ἐπὶ μέρους ἄτομα ἕναν ὑπερφύαλο ἐγωισμό, ἥδη ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία. Γι' αὐτὸ καὶ καθίσταται δύσκολη ἡ μείωσις ὡς ἐξαφανίσεως τοῦ δικοῦ μας θελήματος. Σημειώνει σχετικῶς ὁ ἅγιος Δωρόθεος: «Ὁ μὴ ἔχων ἴδιον θέλημα, πάντοτε τὸ ἴδιον ποιεῖ· ἐξότου (=ἐφόσον) γὰρ ἴδιον οὐκ ἔχει, εἴ τι δ' ἂν καὶ γένηται (=ὅτι· δῆποτε κι ἂν συμβεῖ), ἀναπαύει αὐτόν, καὶ εὐρίσκεται πάντοτε τὸ ἴδιον ποιῶν. Οὐ γὰρ θέλει τὰ πράγματα γίνεσθαι ὡς θέλει, ἀλλὰ θέλει ὡς γίνεται»⁴.

Ὁ ἴδιος ἀσκητικὸς Πατὴρ μᾶς συμβουλεῖ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μποροῦμε σταδιακῶς νὰ ἐκκόψουμε τὸ δικό μας θέλημα: «δύναται δέ τις εἰς μικρὸν διάστημα κόψαι δέκα θελήματα, καὶ λέγω πῶς· Περιπατεῖ τις μικρὸν καὶ βλέπει τί ποτε, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ λογισμὸς· Πρόσχευ ἐκεῖ, καὶ λέγει τῷ λογισμῷ· Ὅντως οὐ προσέχω, καὶ κόπτει τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέχει. Πάλιν εὐρίσκει τινὰς λαλοῦντας, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ λογισμὸς· Εἰπέ καὶ σὺ τόδε τὸ ῥῆμα, καὶ κόπτει τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ οὐ λέγει ... οὕτως κόπτων κόπτων εἰς συνήθειαν ἔρχεται τοῦ κόπτειν, καὶ ἐκ τῶν μικρῶν ἄρχεται καὶ τὰ μεγάλα μετὰ ἀναπαύσεως κόπτειν, καὶ οὕτως λοιπὸν ἔρχεται μῆτε ἔχει ὅλως θέλημα, ἀλλ' εἴ τι δ' ἂν γένηται ἀναπαύει αὐτόν, ὡς ὅτι αὐτοῦ ἐστι. Καὶ αὐτοῦ μὴ θέλοντος ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, εὐρίσκεται πάντοτε ποιῶν αὐτό. Ὁ γὰρ ἴδιον οὐκ ἔχει, ἕκαστον γινόμενον ἴδιον αὐτοῦ ἐστι. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται, ὡς εἵπομεν, μὴ ἔχων προσπάθειαν, καὶ ἐκ τῆς ἀπροσπαθείας, ὡς εἶπον, ἔρχεται εἰς τὴν ἀπάθειαν»⁵.

Ι.Κ.Αγγελόπουλος

1 Συμεὼν Ν. Θεολόγου, *Κατηχήσεις*, Κ' (Ἔργα, τόμ. Α', σ. 274).

2 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Διδασκαλία*, Ε' (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 172).

3 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Ἐπιστολαί*, Β' (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 402).

4 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Ῥήματα διάφορα*, 12 (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 432).

5 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Διδασκαλία*, Α' (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 102).

Η φωνή των Πατέρων

ΛΟΓΟΙ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ

Του Οσίου Πατρός Ισαάκ του Σύρου

Ἡ ἀγάπη «οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς»

Λένε για τον μακάριο Αντώνιο ότι ποτέ του δε σκέφθηκε να κάνει κάτι που να ωφελεί τον εαυτό του πλιότερο από τον πλησίον του κι αυτό, γιατί πίστευε πως το κέρδος του πλησίον του είναι γι' αυτόν άριστη εργασία. Και πάλι είπαν για τον αββά Αγάθωνα, ότι έλεγε πως «ήθελα να βρω ένα λεπρό και να λάβω το σώμα του και να του δώσω το δικό μου». Είδες τέλεια αγάπη; Και πάλι, αν είχε κάποιο πράγμα χρήσιμο, δεν άντεχε να μην αναπαύσει μ' αυτό τον πλησίον του. Είχε κάποτε μια σμίλη για να κόβει τις πέτρες. Ἦρθε λοιπόν ένας αδελφός κοντά του και, επειδή την είδε και τη θέλησε, δεν τον άφησε να βγει από το κελί του χωρίς αυτή.

Ἡ ἀγάπη του Θεοῦ εἶναι αστείρευτη.

Ἡ ἀγάπη που προέρχεται από τα πράγματα αυτού του κόσμου μοιάζει με το φως του λυχναριού, που συντηρείται με το λάδι ή ακόμη, μοιάζει με το χείμαρρο, που τρέχει μόνο όταν βρέχει και γίνεται ξερός όταν σταματήσει ή βροχή. Ὅμως **η ἀγάπη που προέρχεται από το Θεό είναι σαν την πηγή που αναβλύζει και ποτέ δε σταματάει η ροή της και το νερό της δε σώνεται, γιατί ό Θεός μόνος είναι η πηγή της αγάπης.**

Ἡ ἀγάπη του Θεοῦ φέρνει ασυνήθιστη αλλοίωση.

Ἡ ἀγάπη του Θεοῦ είναι από τη φύση της θερμή. Και όταν π έσει σε κάποιον με υπερβολή, κάνει εκείνη την ψυχή εκστατική. Γι' αυτό και η καρδιά εκείνου που την αισθάνθηκε δεν μπορεί να τη δεχθεί μέσα του και να την αντέξει αλλά ανάλογα με την ποιότητα της αγάπης που τον επισκίασε, φαίνεται απάνω του μια ασυνήθιστη αλλοίωση. Τον φοβερό θάνατο για χαρά τον περνάει και ποτέ του ο νους του δε σταματάει να βλέπει και να στοχάζεται τα ουράνια. Και χωρίς να βρίσκεται σωματικά στους ουρανούς, μιλάει σαν να είναι παρών εκεί, χωρίς βέβαια να τον βλέπει κανένας. Και η διάνοια του φαίνεται να συνομιλεί με κάποιον άλλον. Αυτή την πνευματική μέθη μεθύσανε οι Απόστολοι και οι Μάρτυρες. Και **οι μεν Απόστολοι γυρίσανε όλο τον κόσμο μέσα σε κόπο και μόχθο και ονειδισμούς, ενώ οι Μάρτυρες με κομματιασμένα τα μέλη τους έχυσαν τα αίματα τους σαν το τρεχούμενο νερό και, ενώ υπέφεραν φοβερά βασανιστήρια, δε δέιλιασαν, παρά τα υπέμειναν με γενναιότητα. Και ενώ στην πραγματικότητα ήταν σοφοί, τους πέρασαν για άμυαλους.**

Ἡ ελεημοσύνη του Θεοῦ εἶναι θαυμαστή.

Τι θαυμαστή που είναι η ελεημοσύνη του Θεοῦ! Πόσο εκπληκτική είναι η χάρη του Θεοῦ που μας έκτισε! Τι δύναμη μας έδωσε και μας έκανε ικανούς για όλα! Πόσο άμετρη είναι η καλοσύνη του, που εισάγει την αμαρτωλή μας φύση στην ανάπλαση! Ποιος μπορεί να

εξυμνήσει τη δόξα του; Τον παραβάτη των εντολών του και τον βλάσφημο τον ανασταίνει με τη μετάνοια· τον άνθρωπο που ήταν άμυαλο χώμα τον ανακαινίζει και τον κάνει συνετό και λογικό· τον διασκορπισμένο και αναίσθητο του και τις διασκορπισμένες λόγω των αμαρτιών μας αισθήσεις, όλα αυτά, τα κάνει με την αγάπη του λογική φύση, άξια να εννοεί σωστά τα θεία και τα ανθρώπινα. Γιατί αυτός που ζει ακόμη στις αμαρτίες του δεν είναι ικανός να εννοήσει τη χάρη της προσωπικής του ανάστασης. Που είναι, λοιπόν, η κόλαση που θα μας γεμίσει με θλίψη; Και που είναι η κόλαση που μας εκφοβίζει από παντού και υπερνικά την αγάπη του Θεοῦ; **Ποια κόλαση και ποια γέεννα του πυρός μπορεί να σταθεί μπροστά στη χάρη της ανάστασης, όταν ο Θεός μας αναστήσει εν δόξη από τον άδη και κάνει τούτο το φθαρτό σώμα μας να ντυθεί την αφθαρσία;**

Επιμέλεια:

Διονυσία Αραβοπουλου
φοιτ. Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθημα-
τικών & Φυσικών Επιστημών ΕΜΠ

ΠΗΓΗ:

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΣΑΑΚ ΤΟΥ ΣΥΡΟΥ.
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΚΥΨΕΛΗΣ

Δραστηριότητες

5-11 Απριλίου

Προσκυνηματική εκδρομή φοιτητριών στη χερσόνησο του Σινά, στο Κάιρο και την Αλεξάνδρεια

Με τη βοήθεια του Θεού και έχοντας τη χαρά της Αναστάσεως στις ψυχές μας, αξιωθήκαμε τη Δευτέρα του Πάσχα να ξεκινήσουμε το ταξίδι μας στην Αίγυπτο. Διασχίζοντας την Αίγυπτο και περνώντας από τη διώρυγα του Σουέζ φτάσαμε στον προορισμό μας, το μοναστήρι της Αγ. Αικατερίνης στη χερσόνησο του Σινά, όπου ο Θεός αποκαλύφθηκε στο Μωυσή με το θαύμα της «φλεγόμενης αλλ' ου καιομένης βάτου». Ξεναγηθήκαμε στη Βιβλιοθήκη και το καθολικό της Μονής και επισκεφθήκαμε το ασκητήριο του Αγ. Ιωάννου της Κλίμακος. Στη συνέχεια του ταξιδιού μας επισκεφθήκαμε και άλλες μονές και εκκλησίες στο Κάιρο, όπως τη μονή Ραϊθούς, τον Αγ. Νικόλαο και τον Αγ. Γεώργιο, ενώ είχαμε την ευκαιρία να δούμε από κοντά τις πυραμίδες, τη Σφίγγα και το Αιγυπτιακό μουσείο. Τέλος, επισκεφθήκαμε στην Αλεξάνδρεια τη περίφημη βιβλιοθήκη, το σπίτι του Καβάφη και το Φάρο της Αλεξάνδρειας αφού περάσαμε από την έρημο της Νιτρίας όπου σκίτηψε ο Αγ. Μακάριος της Αιγύπτου. Το ταξίδι μας στην Αίγυπτο υπήρξε εμπειρία ζωής!

6-11 Απριλίου

Προσκυνηματική εκδρομή φοιτητών στην Κύπρο

Μια μεγάλη παρέα φοιτητών από την Αθήνα, την Πάτρα και τη Θεσσαλονίκη, είχαμε την μοναδική ευκαιρία να πραγματοποιήσουμε ένα προσκύνημα στην Κύπρο. Επισκεπτόμενοι όλη την ελεύθερη πλευρά του νησιού, αλλά και τμήμα των κατεχομένων από τον τουρκικό στρατό, αξιωθήκαμε να γνωρίσουμε από κοντά τους τόπους και τους ανθρώπους που μαρτυρούν την πονεμένη, μα και ευλογημένη ιστορία του νησιού.
(Ημερολόγιο της εκδρομής μας, μπορείτε να διαβάσετε στη σελίδα 4 αυτού του τεύχους)

16 Απριλίου

Εξόρμηση Παρεμβολής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

23 Απριλίου

Εξόρμηση Παρεμβολής στα Α.Τ.Ε.Ι. Αθηνών

25 Απριλίου

Γ' Συνεδρία του Θεολογικού Σεμιναρίου «Η Αποκάλυψη» με ομιλητή τον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Ν. Μπρατσιώτη

16 Μαΐου

Εξόρμηση Παρεμβολής στον Αγ. Αθανάσιο στο Θησείο

13-23 Μαΐου

Εορταστική Λήξη Κύκλων Μελέτης Αγίας Γραφής για τις φοιτήτριες

30 Μαΐου

Λήξη δραστηριοτήτων της χρονιάς με την Εκδήλωση για τα 20 χρόνια της «Παρεμβολής»: «ΚΥΠΡΟΣ, πατρίδα πληγωμένη.»

ΒΙΒΛΙΟ- παρουσιάσεις

**Γαλέτα Ι.
Νικόλαου**

«ΡΩΣΙΑ, ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΣΤΗ ΝΕΑ ΗΜΕΡΑ»

Εκδόσεις Καρδιάς
Αθήνα 2009

Μέσα από το ταξίδι του στη Μόσχα, τον Σεπτέμβριο του 1989, ένα χρόνο μετά τον εορτασμό των χιλίων χρόνων από το «πρώτο βάπτισμα» του ρωσικού λαού στην Ορθοδοξία, ο συγγραφέας, με συνοδοιπόρο του τον τότε ηγούμενο της Ι. Μ. Σταυρονικήτα, π. Βασίλειο Γοντικάκη, μας μεταφέρει στο κλίμα που επικρατεί στη Ρωσία. Το βιβλίο αποτελεί ένα χρονικό, γραμμένο, όχι απαριθμώντας απλώς τις επισκέψεις αλλά μεταφέροντας τις μαρτυρίες

και τα βιώματα των δύο Ελλήνων προσκυνητών στη Ρωσία.

Η επίσκεψη του συγγραφέα στην, μετά από εβδομνητάχρονο διωγμό χώρα, ξυπνά στο μυαλό αποσπάσματα από τη λογοτεχνία του Ντοστογιέφσκυ, ποιήματα του Πούσκιν, αγιογραφίες του Αντρέι Ρουμπλιώφ αλλά και λόγους ρώσων πατέρων, όπως του αγίου Σεργίου Ραντονέζ, του «Μωυσή του ρωσικού λαού». Έτσι, με μεστό και παραστατικό λόγο ο συγγραφέας πλέκει στο προσωπικό του ημερολόγιο τα ανωτέρω με την εκκλησιαστική ιστορία της Ρωσίας, αναδεικνύοντας το μαρτύριο, τον πόνο και τον διωγμό της Ρωσικής Εκκλησίας, αλλά και καταγράφοντας μαρτυρίες από τις επισκέψεις του στην Ι. Μ. Βολοκολάμσκ, στη Λαύρα της Αγίας Τριάδος, τον Ναό του Αγίου Πνεύματος και άλλα προσκυνήματα, όπου μεταξύ άλλων γνώρισε τον Μητροπολίτη Πιτιρίμ Βολοκολάμσκ και Γιούρεφ Πιτιρίμ, τον π. Ιννοκέντιο Προσβίρνιν τον νεομάρτυρα, τον σάρετς Βενιαμίν και άλλους πνευματικούς ανθρώπους που κράτησαν τον ρωσικό λαό στα δύσκολα χρόνια των διώξεων. «Όλα αυτά τα εβδομήντα χρόνια δοκιμασίας ήταν για μας παρηγοριά, πως αδελφοί μας στην Ελλάδα και στο Άγιον Όρος προσεύχονται για μας. “Διήλθομεν δια πυρός και ύδατος”. Όμως η Αγία Τριάδα δεν μας άφησε. Μας παρηγορούσε και ζέσταινε την ψυχή μας η κάρη της. “Εξήγαγεν ημάς εις αναψυχήν”. Η Εκκλησία μας, κλήρος και λαός, βασανίσθηκε, ταπεινώθηκε, σφαγιάσθηκε, φθάσαμε στην εσχάτη πτωχεία και στην εσχάτη ταπείνωση. Αδελφούς μας, πατέρες μας, ποιμένες μας, επισκόπους μας αναίτια τους έπασαν, τους βασάνισαν σε κολαστή-

ρια του διαβόλου, τους εξόρισαν με τις πιο απάνθρωπες συνθήκες σε παγωμένους τόπους, όπου άφησαν την τελευταία τους πνοή, τους εκτέλεσαν. Όμως ο λαός μας και οι ποιμένες μας δεν λύγισαν. Η πίστη μας κρατήθηκε και μας κράτησε. [...] Εγώ δεν φοβήθηκα για το λαό μας. Για μας φοβήθηκα, που η Αγία Τριάδα μας έκανε πνευματικούς του οδηγούς: μήπως δεν σταθούμε στη θέση μας», σημειώνει ο συγγραφέας την συγκλονιστική μαρτυρία του σάρετς Βενιαμίν.

Στο βιβλίο, εκτός από τα 37 «χρονικά» που αποτελούν ψηφίδες του προσκυνήματος στην Ρωσία, ο αναγνώστης θα βρει και έγχρωμες φωτογραφίες καθώς και έναν πολύ κατατοπιστικό Χρονολόγιο Πίνακα με τα βασικά πολιτικά και εκκλησιαστικά γεγονότα από τον ΙΒ' αιώνα π. Χ. έως και το 2007.

Μέσα από το βιβλίο, ο καθένας μπορεί να μεταφερθεί στη Ρωσική Εκκλησία, να ψηλαφήσει την αγνότητα και την πίστη των εκεί Ορθοδόξων, συγκρίνοντας τες –συνειδητά ή ασυναίσθητα– με την δική μας χλιρότητα ως πιστών και να διαβλέψει στα επόμενα χρόνια που ένα νέο μαρτυρολόγιο θα έχει προκύψει. «Αν ο κομμουνισμός γνώριζε πόσο θα δόξαζε την Εκκλησία διώκοντάς την, ίσως δε θα αποτολμούσε αυτό το φοβερό διωγμό», σημειώνει ο συγγραφέας υπενθυμίζοντας την αλήθεια των λόγων του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ότι η «Εκκλησία διωκόμενη λαμπρότερα καθίσταται» εξερχόμενη από το μαρτύριο στη νέα ημέρα.

Επιμέλεια
Παναγιώτης Φαρανιάτος
Πιτχ. Νομικής Αθηνών

Ευάνδρη την
κράτησε τα σημαντικά

www.xfe.gr www.paremboli.gr

ΚΛΕΙΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ - ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 868 - ΚΩΔΙΚΟΣ 5475
Χριστιανική Φοιτητική Ένωση, Καρύταιη 14 - 105 61 Αθήνα